

PIĄTEK-CZWARTEK
|12-18.07|2024|

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

POWIATU ELBLĄSKIEGO

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ELBLĄG KOCHAM MOJE MIASTO!

BEZPŁATNY
DODATEK
W KAŻDY PIĄTEK

RELAKS
z Dziennikiem Elbląskim

4724otbp-c-M

BYŁY GRABARZ OKRADAŁ
NIE TYLKO GROBY |3

DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR
SPRAWY ELBLĄSKIEJ |5

NOWE ODDZIAŁY PEDIATRYCZNE
JUŻ OTWARTE |6

MUZYCZNE TRANSCENDENCJE
W WYKONANIU MANSARDY |12-13

**CZY ZABÓJCA
BĘDZIE ŚWIADCZYŁ
O JEJ ŚWIĘTOŚCI?**

SPORT

ROCZNICA WOJNY
BOWE VS GOŁOTA |22

GDZIE SĄ TERAZ ANIELSCY
HEJTERZY? |23

BUDOWLE OCHRONNE W ELBLĄGU

Sytuacja międzynarodowa, wojna w Ukrainie czy bliskość granicy z Rosją to elementy, które skłaniają do refleksji. Zapytaliśmy Urząd Miejski, jak wygląda sytuacja z budowlami ochronnymi w naszym mieście.

Zgodnie z obowiązującym prawem Urząd Miejski zobowiązany jest do prowadzenia ewidencji budowli ochronnych. Ich utrzymanie leży w gestii właścicieli nieruchomości.

Jak ustaliliśmy w przypadku naszego miasta, zabezpieczenie miejsc dla mieszkańców jest na poziomie 5 proc. i jest wyższe od średniej krajowej.

Na terenie naszego miasta znajduje się 55 budowli ochronnych. W Elblągu jest 6 schronów i 49 ukryć. Zabezpieczona ilość miejsc wynosi blisko 6,5 tys.

W raporcie Najwyższej Izby Kontroli możemy przeczytać, że Urząd Miejski opracował plan przystosowania piwnic na budowle

ochronne, co miałyby w sytuacji zagrożenia zapewnić 183 tys. miejsc dla mieszkańców miasta.

Jak podaje Departament Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, obecnie nie ma przepisów prawa regulujących zasady postępowania z zasobami budownictwa ochronnego – w polskim prawie jest luka w zakresie obrony cywilnej, wynikająca z wejścia w życie ustawa z 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

Wraz z wejściem w życie wyżej wymienionej ustawy moc straciły przepisy regulujące materię obrony cywilnej. Nowa ustawa nie posiada unormowań prawnych analogicznych do poprzedniej ustawy.

W Elblągu zgodnie z prawem budowlanym prowadzone są kontrole okresowe budowli ochronnych i jest to coroczny przegląd budowlany

Przepisy, które dotyczą obrony cywilnej, zawarte są w projekcie ustawy o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej przygotowywanym w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W Elblągu zgodnie z prawem budowlanym prowadzone są kontrole okresowe budowli ochronnych i jest to coroczny przegląd budowlany. Sprawdzany jest stan techniczny oraz utrzymanie budowli ochronnej. Przepisy nie obejmują wyposażenia

budowli zbiorniki na wodę czy urządzenia wentylacyjne.

W mieście prowadzone są również inwestycje mające na celu utrzymanie infrastruktury. W roku 2023/2024 wymieniono dwa filtropochłaniacze w urządzeniach filtrowentylacyjnych w schronie znajdującym się przy ul. Rawskiej 3. Koszt tego przedsięwzięcia to kwota 295 tys. zł.

Najgorzej sytuacja wygląda w budowlach ochronnych znajdujących się w zasobach wspólnot i administrowa-

nym przez zarządców nieruchomości. Budowle często zmieniały sposób użytkowania i zlikwidowano w nich wyjścia awaryjne. Najlepiej wygląda sytuacja w budowlach ochronnych znajdujących się w zakładach pracy oraz w jednostkach organizacyjnych UM Elbląg.

Obszernych informacji udzielił nam Tomasz Świniarski z Departamentu Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Elblągu.

MK

PRENUMERATA ZA ZDJĘCIE

Spacerujesz, obserwujesz, podziwiasz? Łap za telefon i rób zdjęcie tego, co Cię zachwyci! Czekamy na zdjęcia z Elbląga i okolic — ciekawej architektury, portretów natury, obrazków prezentujących miejskie życie. A może masz w swoich archiwach zdjęcia dawnego Elbląga? Podziel się z nami! Jak

się odwdzięczymy? Darmową prenumeratą elektronicznego wydania Dziennika Elbląskiego lub ciekawą książką! Zapraszamy do przysyłania zdjęć na adres gazeta@dziennikelblaski.pl, w tytule wiadomości napiszcie „Prenumerata za zdjęcie”, a w treści podajcie autora i podpis fotki.

LISTONOSZ DOSTARCZY DZIENNIK ELBLĄSKI POD WSKAZANY ADRES

GRONO CZYTELNIKÓW I CZYTELNICZEK DZIENNIKA ELBLĄSKIEGO STAŁE ROŚNIE, CO STANOWI DLA NAS WYJĄTKOWY POWÓD DO DUMY. PODPÓWIADAMY, JAK ZAMÓWIĆ PRENUMERATĘ PIĄTKOWEGO WYDANIA GAZETY, KTÓRE POD WSKAZANY ADRES DOSTARCZY LISTONOSZ.

Wweekendowe wydanie Dziennika Elbląskiego, poświęcone wyłącznie wiadomościom z powiatu elbląskiego i najbliższych okolic, ukazuje się w wersji elektronicznej (dostępne na www.kupgazete.pl) i w tradycyjnej papierowej wersji, którą nabyć można w salonach prasowych, kioskach i na pocztach.

Co ciekawe, również na pocztę możecie zamówić prenumeratę Dziennika Elbląskiego, dzięki temu w każdy piątek gazetę dostarczy pod wskazany adres listonosz, nie bę-

dziecie się więc musieli martwić o to, czy gazety dla Was nie zabraknie.

Jak zamówić prenumeratę?

Wystarczy odwiedzić najbliższą placówkę Poczty Polskiej i poinformować wókieńkę, że chcecie wykupić prenumeratę Dziennika Elbląskiego, podać okres, na jaki chcecie ją wykupić i uiścić opłatę. Od tej pory listonosz będzie regularnie dostarczał Wam Dziennik Elbląski pod wskazany na pocztę adres.

**Zabrakło Dziennika?
Daj nam znać!**

Jeżeli w Twojej okolicy brakuje Dziennika Elbląskiego, poinformuj nas o tym, pisząc na adres gazeta@dziennikelblaski.pl, lub dzwoniąc, lub wysyłając SMS pod numer 502 499 529.

Prenumerata za zdjęcie

Możecie zdobyć darmową prenumeratę elektronicznego wydania Dziennika Elbląskiego, biorąc udział w naszej akcji „Prenumerata za zdjęcie”. Spacerujesz, obserwujesz, podziwiasz? Łap za telefon i rób zdjęcie tego, co Cię zachwyci! Czekamy na zdjęcia z El-

bląga i okolic — ciekawej architektury, portretów natury, obrazków prezentujących miejskie życie. A może masz w swoich archiwach zdjęcia dawnego Elbląga? Podziel się z nami! Odwdzięczymy się darmową trzymiesięczną prenumeratą elektronicznego wydania Dziennika Elbląskiego lub ciekawą książką! Zapraszamy do przysyłania zdjęć na adres gazeta@dziennikelblaski.pl, w tytule wiadomości napiszcie „Prenumerata za zdjęcie”, a w treści podajcie autora i podpis fotki.

DZIENNIK ELBLĄSKI WITA NA ŚWIECIE!

Jeśli chcecie, by zdjęcie Waszego nowo narodzonego maluszka znalazło się w naszej gazecie, prześlijcie je na adres: gazeta@dziennikelblaski.pl. W tytule maila wpiszcie „Witamy na świecie”, a w treści wyrażenie zgody na publikację wizerunku i danych osobowych. Podajcie też imiona rodziców, wagę i wzrost dziecka. Zdjęcia

dzieciaków publikować będziemy w Dzienniku Elbląskim bezpłatnie!

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY

Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO

Ewelina Gulińska
e.gulinska@dziennikelblaski.pl

REDAKTORZY WYDANIA

Ewelina Gulińska e.gulinska@dziennikelblaski.pl
Agata Tupaj a.tupaj@dziennikelblaski.pl
Łukasz Razowski l.razowski@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETAOLSZTYSKA.PL

redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

PRENUMERATA E-WYDAŃ

prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

DZIENNIKELBLASKI.PL

82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU

82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowska
tel. 604 408 305

DRUK

Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

BYŁY GRABARZ OKRADAŁ NIE TYLKO GROBY

NA 10 MIESIĘCY POZBAWIENIA WOLNOŚCI SKAZAŁ W KWIETNIU SĄD REJONOWY W ELBLĄGU MARKA K. ZA PRÓBY OGRABIENIA GROBÓW I ZNIEWAŻENIE ZWŁOK. MĘŻCZYZNA BYŁ ZATRUDNIONY W ZAKŁADZIE POGRZEBOWYM I PRACOWAŁ PRZY POCHÓWKACH. JAK SIĘ OKAZAŁO, JEST ON ODPOWIEDZIALNY RÓWNIEŻ ZA INNE PRZESTĘPSTWA.

WRACAMY DO TEMATU

W marcu 2023 roku na terenie cmentarza parafialnego w Wilczętach doszło do licznych kradzieży. Łupem złodzieiwo padły głównie elementy nagrobne wykonane z metali kolorowych: mosiężne litery, okucia, uchwyty. Przedmioty te najpierw trafiały do samochodu jednego ze sprawców, a niedługo później złodzieje przewozili je do punktu

skupu złomu. Niedługo po naszej publikacji na temat okradania grobów w gminie Wilczęta policja z Elbląga poinformowała o schwytaniu dwóch mężczyzn podejrzanych o ograbianie miejsc pochówku na cmentarzu parafialnym w Wilczętach. Jak się okazało, jednym ze sprawców cmentarnych kradzieży okazał się Marek K., były pracownik zakładu pogrzebowego Charon z El-

bląga skazany w kwietniu tego roku w bulwersującej sprawie.

Skandal w Elblągu

Marek K. pracował przy pochówkach. Prokuratura ustaliła, że we wrześniu 2022 roku w trakcie jednego z pochówków wyjął z grobu złożone w nim przez członków rodziny przedmioty – zegarek i tytoń. Z uwagi na interwencję innego pracownika zakładu odstąpił od ich zaboru. Również we wrześniu 2022 roku w trakcie kolejnego pochówku po otwarciu trumny przeszukał kieszenie ubioru zmarłego, bo chciał zabrać włożone przez rodzinę papierosy. Nie znalazł ich, bo przed zamknięciem trumny zostały przełożone w inne miejsce.

Trumny nie zamknął we właściwy sposób, co spowodowało częściowe zasypianie zwłok bezpośrednio ziemią. Tym samym dopuścił się ich znieważenia.

Surowszy wyrok

Prokurator żądał dla Marka K. kary roku więzienia w zawieszeniu na trzy lata, zapłacenia 5 tys. zł grzywny i trzyletniego zakazu wykonywania zawodu związanego z pracą w zakładzie pogrzebowym. Jednak sąd wymierzył mu surowszą karę, bo mężczyzna był już wcześniej karany za podobne przestępstwo. Jak ustalili śmy, w październiku ubiegłego roku zapadł w stosunku do Marka K. wyrok skazujący przed sądem w Braniewie za ograbianie podczas jednej

Łupem złodziei padły przede wszystkim mosiężne elementy nagrobków, nazywane „głową Pana Jezusa”

nocy aż 32 grobów w Wilczętach. Został skazany na rok pozbawienia wolności, jednak sąd zawiesił wykonanie kary na okres 2 lat. Dodatkowo zobowiązał skazanego do informowania kuratora o przebiegu okresu próby i do solidarnego (z drugim skazanym) naprawienia wyrządzonej szkody. Natomiast elbląski sąd za próby okradania grobów i znieważenie zwłok wymierzył Markowi K. karę 10 miesięcy pozbawienia

wolności i zakazał mu wykonywania prac przy pochówku przez okres 5 lat. Jak się jednak okazało, cmentarne kradzieże to nie-jedynie przestępstwa, które ma na swoim koncie były grabarz z Elbląga. — Marek K. skazywany był za groźby, uszkodzenie samochodu, włamanie do zbiornika paliwa samochodu ciężarowego i przywłaszczenie mienia, ponadto w postępowaniu wykroczeniowym został ukarany za parkowanie mimo zakazu — poinformował Tomasz Koronowski, były rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Elblągu.

EWELINA GULIŃSKA

Osoby, które opiekują się grobami swoich bliskich, zauważyły kradzież metalowych elementów z nagrobnych pomników, mogą to zgłosić na policję.

NA PLACU PRZY KATEDRZE ZAPARKUJĄ JUŻ TYLKO WIERNI

WRAZ Z KOŃCEM REMONTU PLACU KATEDRALNEGO NA TERENIE NALEŻĄCYM DO PARAFII POJAWIŁA SIĘ BRAMA, KTÓRA SKUTECZNIE UNIEMOŻLIWIA OSOBOM POSTRONNYM PARKOWANIE PRZY MURACH ŚWIĄTYNI.

W maju na placu przy katedrze św. Mikołaja pojawiły się betonowe słupki, a pod koniec czerwca stanęła tu metalowa brama, która została sfinansowana z datków wiernych. Betonowe słupki i brama mają za zadanie skutecznie

chronić teren przed parkowaniem samochodów bezpośrednio przy murach świątyni. Wcześniej auta stojące przy samej katedrze nie tylko powodowały brak miejsc parkingowych dla wiernych, którzy przyjeżdżali na nabożeństwa, ale również utrudniały poru-

szanie się osobom spacerującym po Starym Mieście. Parking na placu katedralnym będzie otwarty w każdą niedzielę i święta od godz. 6.30 do 21.00. Dodatkowo parking będzie udostępniany wiernym podczas ślubów, pogrzebów oraz innych

nabożeństw czy spotkań. Dodajmy, że na tablicy informacyjnej przy bramie podano, że parking będzie otwarty do godz. 19.00, jednak na oficjalnej stronie parafii poinformowano, że brama będzie zamykana o godz. 21.00.

EWELINA GULIŃSKA

DOJAZD DO KRYNICY MORSKIEJ BEZ UTRUDNIEŃ POMIMO REMONTU DROGI 501

POMIMO TRWAJĄCEGO REMONTU DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 501 DOJAZD NA MIERZĘJĘ WIŚLANĄ DO KRYNICY MORSKIEJ PRZEBIEGA BEZ WIĘKSZYCH UTRUDNIEŃ — ZAPEWNI SYLWIA SZCZUREK, BURMISTRZ KRYNICY MORSKIEJ.

Sylwia Szczurek przekazuje, że sytuacja drogowa jest stabilna i zachęca turystów do odwiedzin: — Władze lokalne i odpowiednie służby dokładają wszelkich starań, aby minimalizować ewentualne niedogodności związane z pracami drogowymi. Natomiast Piotr Michalski, rzecznik Zarządu Dróg Wojewódzkich w Gdańsku,

informuje, że remont drogi wojewódzkiej nr 501 jest realizowany zgodnie z planem, a wszelkie prace są tak organizowane, aby nie wpływać znacząco na płynność ruchu.

Aktualnie inwestycja dotycząca remontu drogi wojewódzkiej nr 501 jest zaawansowana w 80 proc., co oznacza, że większość prac została już zakończona.

— Dzięki temu turyści mogą cieszyć się bezproblemowym dojazdem do jednej z najpiękniejszych nadmorskich miejscowości w Polsce — cieszy się burmistrz Krynicy Morskiej i zaprasza wszystkich turystów do odwiedzin.

Przypomnijmy, że przebudowa drogi wojewódzkiej nr 501 rozpoczęła się w połowie listopada 2022 roku

i potrwa do listopada 2024 roku. Inwestycję prowadzi Zarząd Dróg Wojewódzkich w Gdańsku. Koszt prac budowlanych jest finansowany z programu Polski Ład i budżetu Samorządu Województwa pomorskiego. Wartość dofinansowania wynosi ok. 63,3 mln zł, a całość inwestycji kosztuje ok. 98 mln zł.

EWELINA GULIŃSKA

CO SPOWODOWAŁO ŚMIERĆ PILOTA MIG-29?

KATASTROFA SAMOLOTU MIG-29 BYŁA DRUGĄ Z SERII TRZECH KATASTROF MIG-29, JAKIE WYDARZYŁY SIĘ W CIĄGU PÓŁTORA ROKU, ALE JEDYNA, W KTÓREJ STRACIŁ ŻYCIE PILOT. PRZYCZYNY WYPADKU DŁUGO POZOSTAŁY TAJEMNICĄ, AŻ DO OPUBLIKOWANIA OFICJALNEGO RAPORTU PIĘĆ LAT PÓŹNIEJ.

Katastrofa MiG-29 miała miejsce w nocy z 5 na 6 lipca 2018 roku, gdy samolot z 22 Bazy Lotnictwa Taktycznego w Malborku rozbił się niedaleko miejscowości Pasłęk. W wyniku tego tragicznego wypadku zginął 33-letni kapitan Krzysztof Sobański.

Samolot MiG-29, który rozbił się tamtej nocy, został wyprodukowany w 1988 roku i pierwotnie latał w niemieckim lotnictwie. W 2002 roku przekazano go Polsce, gdzie przeszedł remont i ograniczoną modernizację.

Podczas feralnego lotu maszyna była napędzana przez dwa silniki, spośród których starszy, wyprodukowany w 1988 roku, był bliski końca swojej wydłużonej żywotności.

Katastrofa zaczęła się od awarii tego właśnie silnika, kiedy to zerwał się gwint trzonu filtra paliwa, co doprowadziło do całkowitej utraty paliwa. W wyniku tego oba silniki przestały pracować, a pilot otrzymał polecenie katapultowania się. Niestety, procedura katapultowania nie przebiegła prawidłowo.

Przyczyną był wadliwy pierścień ścinany, wyprodukowany przez Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 2 w Bydgoszczy, który miał zbyt wysokie parametry wytrzymałościowe.

Katastrofa MiG-29 miała miejsce w nocy z 5 na 6 lipca 2018 roku

Pironabój odpowiedzialny za jego przecięcie okazał się za słaby, co uniemożliwiło rozwiniecie spadochronu i oddzielenie pilota od fotela. Kapitan Sobański zginął na miejscu, spadając na ziemię przypięty do fotela katapultowego.

W wyniku tych wydarzeń KBWLLP wydało szereg zaleceń, które obejmowały wycofanie wadliwych pierścieni i pironabojów, zastąpienie ich nowymi, zgodnymi z normami rosyjskiego producenta, oraz wprowadzenie regularnych kontroli elementów silnika.

Ponadto zalecano przeprowadzenie audytu w WZL nr 2 w zakresie produkcji części zamiennych oraz nawiązanie współpracy z producentami oryginalnych części do poradzkiej techniki lotniczej.

Prokuratura Okręgowa w Gdańsku oskarżyła trzech byłych pracowników WZL 2 o nieumyślne spowodowanie śmierci kapitana Sobańskiego.

go inarażenie innych pilotów na niebezpieczeństwo. Proces sądowy rozpoczął się w listopadzie 2021 roku i trwa do dziś, co czyni finał tej sprawy jeszcze odległym.

Z 44 MiG-29, które posiadało polskie wojsko, aktualnie na stanie jest prawdopodobnie 14. Pozostałe uległy wypadkom, zostały wycofane ze względu na zużycie lub przekazane Ukrainie. Samoloty te mają służyć co najmniej do 2027 roku, jednak ich stan techniczny budzi poważne obawy.

ŹRÓDŁO: GAZETA.PL

W LIPCU ODBĘDĄ SIĘ ELBLĄSKIE DNI MORZA

FESTIWAL SPORTÓW WODNYCH NA RZECIE ELBLĄG, ELIMINACJE DO KONKURSU BURSZTYNOWEJ MISS POLSKI 2024, WYSTĘPY ZESPOŁÓW SZANTOWYCH I WYSTAWA PRODUKTÓW BRANŻY MORSKIEJ. MIASTO PO WIELU LATACH POSTANOWIŁO REAKTYWOWAĆ DNI MORZA.

W 1992 roku mój kolega z Politechniki Szczecińskiej E. Waligórski powierzył mi organizację centralnych obchodów Dni Morza w Elblągu. I wtedy dopiero tutejsza ludność się dowiedziała, że Elbląg jest miastem portowym, wco zresztą do dzisiaj niektórzy nie mogą uwierzyć. W internecie można zobaczyć, że tu nie ma portu, tylko jest parking dla tirów — powiedział w jednej z rozmów z „Dziennikiem Elbląskim” prof. Krzysztof Luks, współautor strategii rozwoju portu elbląskiego. Po wielu latach miasto postanowiło reaktywować tę imprezę.

Elbląskie Dni Morza odbędą się w dniach 19-21 lipca.

— Wydarzenie będzie miało dwie części. Pierwsza to festiwal sportów wodnych na rzece Elbląg, który potrwa od godz. 12. Po południu rozpocznie się część artystyczna. Na scenie zo-

baczymy eliminacje do konkursu Bursztynowej Miss Polski 2024. W programie są też: występy zespołów szantowych Atlantyda i Trzy Majtki, występy młodzieży z MDK w Elblągu oraz zabawa z DJ Kosą — wyliczył Arkadiusz Kolpert, dyrektor Departamentu Kultury, Sportu i Rekreacji UM w Elblągu.

Podczas imprezy odbędą się też wystawy produktów i usług branży morskiej. Będzie to doskonała okazja, by zapoznać się z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie gospodarki morskiej, rybo-

łówstwa, żeglugi i turystyki nadmorskiej.

Dodatkowo 20 i 21 lipca w ramach Dni Morza odbędą się regaty o Puchar Miasta Elbląga na Zalewie Wiślanym (w marinie Suchacz).

Podczas Dni Morza na miłośników kulinarnych podróży czekać będzie Festiwal Smaków Azjatyckich, podczas którego będzie można spróbować dań z różnych zakątków Azji. Dodatkowo na Bulwarze Zygmunta Augusta staną liczne food trucki oferujące dania z całego świata.

NA LOTNISKU W GDAŃSKU WYROBISZ PASZPORT TYMCZASOWY

W PONIEDZIAŁEK NA TERENIE GDAŃSKIEGO LOTNISKA ZOSTANIE URUCHOMIONY PUNKT WYDAWANIA SZYBKICH PASZPORTÓW TYMCZASOWYCH — PODAŁ POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI.

Punkt zlokalizowany w holu głównym lotniska zostanie otwarty w poniedziałek o godz. 9. Rzecznik prasowy Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku Krystian Klos poinformował, że paszport tymczasowy w punkcie będzie można otrzymać w konkretnych sytuacjach.

— Taki paszport może otrzymać osoba, która przed wylotem utraciła dokument tożsamości uprawniający do odbycia zaplanowanej podróży, zapomniała zabrać ze sobą dokument tożsamości wymagany do odbycia zaplanowanej podróży, przed wylotem zorientowała się, że posiadany dokument tożsamości utracił ważność lub okres jego ważności jest zbyt krótki do odbycia podróży do danego kraju oraz

dysponuje ważnym biletem lotniczym na wyjazd zagraniczny — wyliczał.

Zaznaczył, że każdy przypadek ubiegania się o paszport tymczasowy w Porcie Lotniczym Gdańsk im. Lecha Wałęsy będzie rozpatrywany indywidualnie.

— Osoba ubiegająca się o wydanie paszportu tymczasowego w punkcie na lotnisku powinna liczyć się z tym, że przedstawiona

przez nią sytuacja może nie zostać zakwalifikowana jako wyjątkowa — dodał.

Punkt na gdańskim lotnisku czynny będzie od poniedziałku do piątku w godz. od 7.30 do 15.30.

Punkty, w których można wyrobić paszport tymczasowy, działają na Lotnisku Chopina w Warszawie (został uruchomiony w kwietniu ub.r.) oraz na Międzynarodowym Porcie

Lotniczym im. Jana Pawła II Kraków-Balice (otwarty 1 lipca br.). Natomiast 17 lipca otwarty zostanie punkt na Międzynarodowym Porcie Lotniczym Katowice im. Wojciecha Korfańskiego w Pyrzowicach.

Jak podało MSWiA, paszport tymczasowy jest ważny tylko przez określony czas (maksymalnie przez 365 dni), w zależności od indywidualnej sytuacji. Dzięki działającemu od 2022 r. Rejestrowi Dokumentów Paszportowych wnioski o wydanie paszportu tymczasowego jest generowany elektronicznie, a następnie podpisywany na urządzeniu do składania podpisu. Opłata za wyrobienie paszportu tymczasowego wynosi 30 zł. Płatność odbywa się wyłącznie kartą płatniczą.

PAP

Władzom i Członkom
Rady Warmińsko-Mazurskiej Izby Architektów,
Władzom Miasta Elbląga,
Departamentowi Urbanistyki i Architektury,
Wszystkim Architektom i Przyjaciołom

Magistra Inżyniera Architekta

**Piotra
Andrzejewskiego**

którym był oddany duszą, umysłem i sercem,
za udział w uroczystościach pogrzebowych

składają serdeczne podziękowania
siostra Ewa i córka Maja z rodzinami

DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR SPRAWY ELBLĄSKIEJ

Zbliża się 75. rocznica wydarzeń nazywanych Sprawą Elbląską. W nocy z 16 na 17 lipca 1949 roku spłonęła hala produkcyjna numer 20 zakładów mechanicznych „Zamech”. Konsekwencje tego wydarzenia wykorzystanego przez ówczesną władzę były tragiczne.

Za domniemany sabotaż aresztowanych zostało ponad 100 osób. Władza prześladowała około 1000 mieszkańców i wykorzystala pożar do napiętnowania polskich reemigrantów z Francji przebywających w Elblągu.

W piątek 5 lipca odbyła się uroczystość z okazji III Dnia Pamięci Elblązan Zamordowanych i Prześladowanych przez Bezpiekę. Patronat nad uroczystością sprawował Instytut Pamięci Narodowej. Przedstawicielem IPN był doktor Daniel Czerwiński, który jest naczelnikiem Wydziału Badań historycznych w Gdańsku.

Uroczystość poprowadziła Grażyna Wosińska przewodnicząca Komitetu Całorocznych Obchodów 75 lat Sprawy Elbląskiej.

— Witam serdecznie krewnych poszkodowanych w Sprawie Elbląskiej: krewnych Mariana Pilarza, atakże syna strażaka, który gasił pożar właśnie 17 lipca 1949 roku. Spotykamy się wcześniej dlatego, że 6 lipca 1952 roku został zamordowany w więzieniu w Gdańsku Henryk Zajac. Był skazany w Sprawie Elbląskiej. Był starszym marynarzem marynarki wojennej sił zbrojnych na Zachodzie. Dlatego właśnie data 6 lipca to już jest 72. rocznica i powinniśmy

Zbliża się 75 rocznica wydarzeń nazywanych Sprawą Elbląską

o tym ciągle przypominać, żeby taki historia się nie powtórzyła — powiedziała Grażyna Wosińska.

6 lipca 1952 roku starszego marynarza Henryka Zajac

zamordowano w więzieniu karno-śledczym w Gdańsku. Wcześniej został on bezpodstawnie skazany za szpiegostwo i sabotaż w związku z pożarem hali Zakładów Mechanicznych im. gen. Świerczewskiego w Elblągu Zamech. To niejedyna ofiara śmiertelna.

W nocy z 16 na 17 lipca 1949 roku spłonęła hala produkcyjna numer 20 zakładów mechanicznych „Zamech”. Za domniemany sabotaż aresztowanych zostało ponad 100 osób

Janina Kaczmarczyk, która podczas aresztowania też w Sprawie Elbląskiej, zachorowała psychicznie. Władze więzienia nie udzieliły pomocy i popełniła samobójstwo.

Franciszek Kołosiński, były żołnierz 2. Korpusu Polskiego generała Wła-

dysława Andersa, został zamordowany strzałem w plecy przez funkcjonariusza Tadeusza Polańskiego. Działo się to 19 listopada 1948 roku na podwórzu, przy ulicy Podgórnej.

Sprawcy nie zostali ukarani.

— Dzisiaj mamy ten czas, kiedy możemy mówić o Sprawie Elbląskiej swobodnie. To jest dobry czas. Nie dopuścimy do zaniku tej pamięci, także myśląc o nauce historii na poziomie szkolnym — powiedział Bronisław Basista, syn Adama Basisty skazanego na 11 lat więzienia.

MK

MILIONY DLA ELBLĄGA NA PRZEBUDOWĘ PORTOWEJ

PREZYDENT ELBLĄGA MICHAŁ MISSAN, SKARBNICZKA MIASTA HALINA BANACH I CZŁONEK ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO ROBERT TURLEJ PODPISALI POROZUMIENIE TERYTORIALNE, DZIĘKI KTÓREMU NASTĄPI PRZEBUDOWA UL. PORTOWEJ.

To pierwszy etap planowanego do realizacji projektu pn. „Rozwój portu morskiego w Elblągu”, który będzie realizowany w ramach priorytetu 4 Mobilność regionalna Działania 4.1 Infrastruktura dla mobilności regionalnej i bezpieczeństwa (schemat B) programu regionalnego na

lata 2021-2027 „Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur”.

Na realizację przedsięwzięcia w ramach FEWiM zabezpieczono 3 435 293 euro ze środków unijnych i budżetu państwa.

Przewidywany zakres działań obejmuje przebudowę drogi powiatowej nr 2081N ulicy Portowej

zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania rejonu Elbląg-Zdrój. Projekt obejmuje przebudowę odcinka ul. Portowej od skrzyżowania z ul. Trasa Unii Europejskiej wraz z tym skrzyżowaniem do terenów portu morskiego w Elblągu w zakresie jezdni, chodników, zjazdów, oświetlenia ulicznego, od-

wodnienia ulic i usunięcia kolizji infrastruktury technicznej.

W czerwcu po raz trzeci ogłoszono postępowanie przetargowe na wykonanie dokumentacji projektowej dla przedmiotowego zadania. Obecnie trwa badanie i ocena złożonych ofert.

UM ELBLĄG

GÓRA CHROBREGO ZNÓW BEZ INWESTORA

PLANY BYŁY AMBITNE, SKOŃCZYŁO SIĘ JAK ZAWSZE. GÓRA CHROBREGO MIAŁA STAĆ SIĘ CAŁOROCZNYM KOMPLEKSEM SPORTOWO-REKREACYJNYM, KTÓRY BĘDZIE PRZYCIĄGAŁ MIESZKAŃCÓW I TURYSTÓW. MIAŁY TU POWSTAĆ MIĘDZY INNYMI WYCIĄG NARCIARSKI, HOTEL, SAUNARIUM, PARK LINOWY CZY PAINTBALL. NIESTETY Z KOŃCEM KWIEŃCIA INWESTOR SIĘ WYCOFAŁ.

Firma Urban Construction wycofała się z dzierżawy Góry Chrobrego. Rozwiązanie umowy nastąpiło pod koniec kwietnia 2024 roku za porozumieniem stron.

Skontaktowaliśmy się z Jakubem Urbankiewiczem z firmy Urban Construction.

Jak ustaliliśmy, inwestor wycofał się z dzierżawy, ponieważ kwota podatku od nieruchomości była zbyt duża.

Na podstawie informacji uzyskanych od Urzędu

Miejskiego dowiedzieliśmy się, że stawka podatku od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi 1,22 zł od 1 mkw. powierzchni rocznie. W przypadku gruntu, którego dotyczyła umowa dzierżawy, opłata z tytułu podatku od nieruchomości wyniosłaby 416 462,86 zł rocznie.

Rozmowy na temat przyszłości Góry Chrobrego będą prowadzone po zakończeniu konsultacji społecznych z mieszkańcami na temat

połączenia ulicy Wschodniej z ulicą Sybiraków. Konsultacje odbędą się jesienią.

Czynsz za dzierżawę według umowy zawartej pomiędzy Urzędem Miejskim

a firmą Urban Construction miał wynosić 165 tys. zł wskali roku.

— Przez pierwsze 5 lat dzierżawca miał płacić kwotę znacznie niższą. Za czynsz w pierwszym i drugim roku obowiązywania umowy miało to być 5 proc. czynszu określonego w umowie, za trzeci i czwarty: 25 proc., a za piąty: 50 proc. Dopiero od szóstego roku obowiązywania umowy czynsz miał wynosić 100 proc. Inwestor wpłacił wadium w wysokości 10 000 zł, które zostało

zaliczone na poczet opłat należnych z tytułu zawartej umowy. Uzyskał zatem wyjątkowo korzystne warunki umowy, między innymi z uwagi na konieczność ponoszenia kosztów związanych z przygotowaniem terenu do docelowej inwestycji — poinformował Urząd Miejski w Elblągu.

Łączna powierzchnia dzierżawionego gruntu wyniosła 34,1 hektara. Nie obowiązująca już umowa dzierżawy była podpisana na 20 lat.

MK

NOWE ODDZIAŁY PEDIATRYCZNE JUŻ OTWARTE

Szpital Miejski w Elblągu ma powody do radości. Właśnie uroczystie otwarto tam dwa nowoczesne oddziały pediatryczne. Inwestycja kosztowała ponad 8,5 mln zł. Teraz mali pacjenci będą dochodzić do zdrowia w komfortowych warunkach.

fot. EG

Dawny oddział psychiatryczny w Szpitalu Miejskim przy ul. Komeńskiego zamienił się w dwa nowoczesne oddziały pediatryczne. Ich powierzchnia wynosi łącznie 1364 mkw. Została ona podzielona na dwa odcinki — odcinek dla dzieci starszych (694 mkw.) i odcinek dla dzieci młodszych (670 mkw.). W obu oddziałach znajduje się łącznie 41 łóżek dla pacjentów i pokój z łazienką dla rodziców. Inwestycja pochłonęła 8,53 mln zł.

— Na same prace budowlane wydano 7,77 mln zł, z czego środki własne wyniosły 5,645 mln zł, dotacja z Urzędu Miejskiego — 1,425 mln zł, a środki z Unii Europejskiej — 700 tys. zł. Natomiast na środki trwałe i wyposażenie wydaliśmy około 800 tys. zł ze środków własnych, dotacji Urzędu Miejskiego i datków od darczyńców — wyliczył podczas uroczystego otwarcia oddziałów pediatrycznych Mirosław Gorbaczewski, dyrektor Szpitala Miejskiego św. Jana Pawła II w Elblągu.

I dodał: — Oddział pediatryczny w Elblągu funkcjonował od 1947 roku. Różne były losy tego oddziału. W 2006 roku rada miejska podjęła uchwałę o utworzeniu centrum opieki nad matką i dzieckiem. Inwestycja nie do końca została zrealizowana. Dopiero po połączeniu dwóch szpitali miejskich i uzyskaniu środków z Unii Europejskiej przy ogromnym wsparciu władz miasta udało nam się zrealizować dużą część tego zadania.

Dyrektor szpitala podkreślił, że to jeszcze nie koniec rozwoju szpitala.

— Powstały oddziały pediatryczne, wcześniej został stworzony oddział chirurgii dziecięcej, a dodatkowo mamy tu poradnię specjalistyczną dla dzieci: endokrynologiczną, neurologiczną i kardiologiczną. To jest początek naszego centrum, które chcielibyśmy dalej rozwijać. W najbliższym czasie planujemy uruchomić również nocną i świąteczną pomoc lekarską dla dzieci, a w dalszej kolejności podstawową opiekę zdrowotną

dla dzieci i inne poradnie specjalistyczne dla dzieci — zapowiedział.

Podczas uroczystego otwarcia oddziałów pediatrycznych głos zabrał też Jacek Wójcik, zastępca dyrektora ds. medycznych Szpitala Miejskiego w Elblągu.

— Jakieś 20 lat temu w Elblągu były cztery szpitale. Dyrektorzy tych szpitali postanowili podjąć działania zmierzające do współpracy, a nie konkurencji. (...) Postanowili zawrzeć porozumienie polegające na wymianie dotychczas świadczonych usług medycznych. I w ten sposób szpital wojskowy, a następnie szpital miejski przekazał do szpitala wojewódzkiego kontrakt w zakresie położnictwa i ginekologii oraz neurologii. Natomiast ze szpitala wojewódzkiego do szpitala miejskiego przekazano kontrakt w zakresie psychiatrii i pediatrii. Oczywiście w tzw. międzyczasie z czterech szpitali na terenie Elbląga zrobiły

się tylko dwa — zniknął szpital wojskowy, zniknął szpital przy ul. Związku Jaszczurczego. Natomiast szpital miejski znacznie się powiększył i aktualnie znajduje się w czterech lokalizacjach na terenie Elbląga — przypomniał.

Zgodnie z danymi statystycznymi rocznie w szpitalu wojewódzkim na oddziale pediatrycznym leczonych było około 2,5 tys. dzieci, a w izbie przyjęć i w nocnej pomocy lekarskiej dla dzieci udzielono około 7,2 tys. porad.

Zgodnie z założeniami oddział pediatryczny zajmuje się leczeniem i diagnostyką dzieci i młodzieży od pierwszego miesiąca do 18 roku życia oraz kwalifikacją pacjentów do leczenia wysoko specjalistycznego w innych ośrodkach w Polsce.

Od 1 sierpnia nocna i świąteczna opieka zdrowotna pacjentów do 18 roku życia będzie realizowana tylko i wyłącznie w Szpitalu Miejskim przy ulicy Komeńskiej 35.

Przypomnijmy, że w lipcu ubiegłego roku zakończył się gruntowny remont drugiego piętra w Szpitalu Miejskim przy ul. Żeromskiego w Elblągu. Teraz znajduje się tam oddział psychiatryczny, jest w nim miejsce dla 76 pacjentów. Modernizacja kosztowała prawie 11,5 mln zł. Natomiast we wrześniu ubiegłego roku otworzono po modernizacji oddział rehabilitacji kardiologicznej. Inwestycja kosztowała

ponad 5,7 mln zł. Oddział przeznaczony jest dla 20 pacjentów. Mieści się on teraz w budynku przy ul. Żeromskiego. Ale to nie wszystkie inwestycje, które zostały oddane w ostatnim czasie do użytku. W grudniu ubiegłego roku otwarto nowy blok operacyjny, na który składa się m.in. pięć sal operacyjnych, sala wybudzeń i centralna sterylizatornia. Koszt przedsięwzięcia to 53 mln zł.

EWELINA GULIŃSKA

ANIELSKI ZŁOT W ANIOŁOWIE

W sobotę w malowniczo położonym Aniołowie odbyło się wydarzenie nie z tej ziemi. Miejscowość w anielskiej atmosferze witała przybyłych wędrowców, dla których przygotowano coś dla stawy i ducha.

fot. Urzędu Miejskiego w Pastęku

Pięknie położone Aniołowo już po raz dziewiętnasty uchyliło rąbka anielskiej tajemnicy. Dla przybyłych gości przygotowane były liczne atrakcje. Wydarzenie otworzyła anielska parada. Goście z dużą dawką pozytywnej energii kroczyli przez Aniołowo. Tego dnia w Aniołowie nie mogło zabraknąć słynnych aniel-

skich ruchańców. Trzeba było sporo odczekać w długich kolejkach po ten tradycyjny produkt. Oprócz słodkości można było skosztować pierogi, bigos czy grochówkę. Ale coroczne święto Aniołowa to nie tylko gastronomia. Na uczestników wydarzenia przygotowane były prezentacje twórców, pokazy tema-

tyczne, warsztaty tworzenia aniołów. Autorzy najciekawszych anielskich strojów mieli zostać nagrodzeni. Oprócz tego odbyły się koncerty orkiestry OSP Zielonka Pasłęcka, „Wysoczanek” Gminy Milejewo, „Knitters Band” z Pasłęki i międzynarodowej grupy „Angels in the fire”. Wokół głównego placu porozstawiane były stoiska pełne

rękodzieła związanego z aniołami. Odbywały się także warsztaty kulinarne, na których można było nauczyć się robienia wspomnianych już wcześniej anielskich ruchańców. Podczas wydarzenia nastąpiło też symboliczne wbicie łopaty pod budowę nowej remizy i świetlicy przez posła Andrzeja Śliwkę.

— Szczególnie cieszy mnie, że symbolicznie mogłem wbić łopatę pod budowę nowej remizy i świetlicy wiejskiej w Aniołowie. Finansowanie tej inwestycji jest możliwe dzięki środkom z Programu Inwestycji Strategicznych realizowanemu przez rząd, w którym byłem wiceministrem — powiedział były wiceminister aktywów państwowych.

Przypomnijmy, że Aniołowo jest wsią tematyczną. Motywem przewodnim są anioły, które możemy spotkać w tej miejscowości na każdym kroku. Bez wątpienia wieś Aniołowo położona kilkanaście kilometrów od Elbląga ma na siebie pomysł. Anielska atmosfera tego miejsca przyciąga z roku na rok coraz większą grupę miłośników. **MK**

Znak: 6721.1.1.2024.MK

OBWIESZCZENIE WÓJTA GMINY RYCHLIKI

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rychliki dla lokalizacji urządzeń i instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii

Na podstawie art. 17 pkt. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.), art. 6a ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 317) oraz art. 39 ust. 1, art. 46 ust. 1 oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.)

z a w i a d a m i a m

o podjęciu przez Radę Gminy Rychliki uchwały nr III/15/2024-2029 z dnia 24 czerwca 2024 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rychliki dla lokalizacji urządzeń i instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii. Treść uchwały dostępna na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Rychliki: <http://rychliki-ug.bip-wm.pl/public/>.

Osoby zainteresowane mogą składać wnioski do ww. planu miejscowego, w formie:

- papierowej – osobiście w sekretariacie urzędu gminy, pok. 6, w godzinach pracy urzędu (poniedziałek-piątek, od 7.00 do 15.00) lub pocztą tradycyjną na adres: Urząd Gminy Rychliki, Rychliki 86, 14-411 Rychliki lub
- elektronicznej – za pomocą środków komunikacji elektronicznej, na adres e-mail: sekretariat@rychliki.pl lub adres skrzynki podawczej: <https://epuap.gov.pl/wps/myportal/aplikacje/skrzynka/r25k49ombu/SkrytkaESP>. W polu Odbiorca należy wpisać: Urząd Gminy w Rychlikach, adres skrytki: r25k49ombu.

Składający wniosek do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem. Może podać też dodatkowe dane kontaktowe takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wnioski można składać również za pomocą „Formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego określonego w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2509)” dostępnego w siedzibie Urzędu Gminy Rychliki, Rychliki 86 (pok. 2A), oraz pod adresem BIP UG Rychliki: <http://rychliki-ug.bip-wm.pl/public/>,

bip-wm.pl/public/, w zakładce – Planowanie przestrzenne – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Rychliki dla lokalizacji urządzeń i instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii. Wzór formularza jest również dostępny na stronie Ministerstwa Rozwoju i Technologii, w zakładce Co robimy/Planowanie przestrzenne.

Informuję również, że zgodnie z art. 6e ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 317) w dniu 23 lipca 2024 r., odbędzie się dyskusja publiczna nad możliwymi do ujęcia w tym planie rozwiązaniami w postaci dwóch spotkań otwartych.

Pierwsze spotkanie otwarte, bezpośrednie, odbędzie się o godzinie 15.00 w Urzędzie Gminy w Rychliki, Rychliki 86 (pok. nr 4). Drugie spotkanie otwarte przeprowadzone zostanie za pomocą środków porozumiewania się na odległość umożliwiających zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego. Spotkanie to odbędzie się online o godzinie 16.00.

Chęć uczestnictwa w nim należy zgłaszać pocztą elektroniczną w terminie do dnia 23 lipca 2024 r. do godziny 14.00 na adres: sekretariat@rychliki.pl podając imię, nazwisko oraz adres e-mail, na który zostanie wysłane zaproszenie na spotkanie.

Jednocześnie na podstawie art. 39 pkt 1 oraz art. 40 i 41 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.), zawiadamiam o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 40 ww. ustawy wnioski do strategicznej oceny mogą być wnoszone w formie:

- papierowej – osobiście w sekretariacie Urzędu Gminy w Rychlikach (pok. nr 6) w godzinach pracy urzędu (poniedziałek-piątek, od 7.00 do 15.00) lub pocztą tradycyjną na adres: Urząd Gminy w Rychlikach, Rychliki 86, 14-411 Rychliki,
- w formie ustnej do protokołu w Urzędzie Gminy Rychliki, pok. 2A, Rychliki 86, 14-411 Rychliki, w godzinach pracy urzędu (poniedziałek-piątek, od 7.00 do 15.00),

- elektronicznej – za pomocą środków komunikacji elektronicznej, na adres: sekretariat@rychliki.pl lub na adres skrzynki podawczej: <https://epuap.gov.pl/wps/myportal/aplikacje/skrzynka/r25k49ombu/SkrytkaESP>. W polu Odbiorca należy wpisać: Urząd Gminy w Rychlikach, adres skrytki: r25k49ombu.

Wnioski do ww. projektu planu miejscowego i jego strategicznej oceny oddziaływania na środowisko można składać w terminie **do 9 sierpnia 2024 r.**

Informuję, że organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Rychliki.

Wójt Gminy Rychliki
Zbigniew Lichuszewski

W myśl art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z przetwarzaniem przez Wójta Gminy Rychliki danych osobowych uzyskanych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planowania przestrzennego, prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4 maja 2016 r. str. 1 z późn. zm.) zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Administratorem Państwa danych osobowych jest Wójt Gminy Rychliki reprezentujący Gminę Rychliki w Rychlikach (dalej jako „Gmina”), Rychliki 86, 14-411 Rychliki. Na stanowisko inspektora ochrony danych osobowych został wyznaczony Pan Mateusz Zajaczkowski, z którym można się kontaktować pisemnie za pomocą poczty tradycyjnej, na adres: Urząd Gminy Rychliki, Rychliki 86, 14-411 Rychliki, i poczty e-mail: iod@rychliki.pl. **Cele i podstawy przetwarzania:** Państwa dane osobowe będą przetwarzane w celu realizacji zadań zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.). Następnie Państwa dane będziemy przetwarzać w celu wypełnienia obowiązku archiwizacji dokumentów wynikającego z ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. **Odbiorcy danych osobowych:** odbiorcami Państwa danych osobowych będą podmioty upoważnione na podstawie przepisów prawa oraz inne podmioty, z którymi administrator zawarł stosowne umowy o powierzeniu danych. **Okres przechowywania danych:** będziemy przechowywać Państwa dane przez czas realizacji zadań administratora wskazanych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, a następnie zgodnie z obowiązującą u administratora Instrukcją kancelaryjną oraz przepisami o archiwizacji dokumentów. **Prawa osób, których dane dotyczą:** zgodnie z przepisami prawa przysługuje Państwu prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii; prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych; prawo do usunięcia danych osobowych w sytuacji, gdy przetwarzanie danych nie następuje w celu wywiązania się z obowiązku wynikającego z przepisu prawa lub w ramach sprawowania władzy publicznej; prawo do ograniczenia przetwarzania danych; prawo do wniesienia skargi do Prezesa UODO (na adres Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa). **Informacja o wymogu podania danych:** podanie przez Państwa danych osobowych jest obowiązkiem wynikającym z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.).

Informację podaje
Wójt Gminy Markusy
Dorota Wasik

CZY ZABÓJCA BĘDZIE ŚWIADCZYŁ O JEJ ŚWIĘTOŚCI?

Pomagała zagubionym, bezdomnym, uzależnionym. Była prawdziwym aniołem nazywanym przez podopiecznych „doktorem Olą”. Wraz z córką została zamordowana przez jednego z tych, któremu niosła pomoc. Teraz rusza jej proces beatyfikacyjny. Biskup elbląski Jacek Jezierski właśnie wydał w tej sprawie dekret.

W zgodnej opinii wszystkich, którzy ją znali, elblązanka Aleksandra Gabrysiak była samą dobrocią. A życie jej nie rozpieszczęło. Musiała pokonać własną niepełnosprawność, żyła samotnie do momentu, kiedy adoptowała córkę Marysię. Całe swoje życie dzieliła między służbę ludziom i Bogu. Poświęciła się tym, którzy byli pogardzani przez innych. Swojego zabójcę, który nie miał domu, przygarnęła do swojego, kiedy w Wigilię wałęsał się po dworcu. Uzależniony młody, bo zaledwie 20-letni mężczyzna, nie potrafił skorzystać z pomocy. Znajomość z nim doktor Ola przypłaciła życiem trzy lata później, kiedy ten wyszedł na przepustkę z więzienia. Zabójca pojawił się w domu doktor Oli pod jej nieobecność. Przybrała córkę Aleksandry Gabrysiak, nie spodziewając się niczego złego, wpuszcila proszącego o pomoc, a znanego jej przecież mężczyznę. Kiedy w sobotę 6 lutego 1993 roku doktor Ola wróciła wieczorem do domu w mieszkaniu, leżały zwłoki Marysi. Kilkunastoletnia dziewczyna zginęła od ciosów nożem. Zanim zmarła, była torturowana. Od tego samego noża, w drzwiach, jeszcze w płaszczu, zginęła też doktor Ola. Zabójca tłumaczył potem przed sądem, że „był pijany”, że „nie przyszedł zabijać”.

ŻYCIE PEŁNE HEROICZNEJ MIŁOŚCI

W lutym 2023 roku biskup Jacek Jezierski podczas uroczystości w Hospicjum Elbląskim jej imienia, ogłosił zamiar rozpoczęcia procesu beatyfikacyjnego Aleksandry Gabrysiak. — Była wzorem chrześcijańskiej miłości i poświęcenia — mówił wówczas biskup Jezierski.

Aleksandra Gabrysiak miała niezwykły dar odnajdywania ludzi, którzy sięgali dna i potrzebowali pomocy — nie tylko tej medycznej

— Życie doktor Oli było pełne heroicznej miłości i służby drugiemu człowiekowi, co czyni ją wzorem dla nas wszystkich — podkreślał, dodając, że starania o uznanie jej błogosławioną rozpoczyna na prośbę środowiska lekarzy i pielęgniarek z Elbląga. Starania zyskały pozytywną opinię Konferencji Episkopatu Polski oraz zgodę Dykasterii Spraw Kanonicznych w Rzymie.

Zaledwie w ciągu półtora roku biskup elbląski uzyskał wszystkie niezbędne zgody, by formalnie rozpo-

czyć procedurę. Przecież ta jest żmudna i skomplikowana. — Zgromadzony przez lata materiał oraz pozytywne głosy umocniły mój osąd — mówi teraz biskup. Zgodnie z wymogami prawa kanonicznego edykt został ogłoszony 6 lipca 2024 roku, w 25. rocznicę apostolskiej wizyty papieża św. Jana Pawła II w diecezji elbląskiej.

DOKTOR OLA

Aleksandra Gabrysiak urodziła się 16 kwietnia 1942 roku w Radzyminie. Była lekarzem i opie-

kunką chorych, zaangażowaną w działalność społeczną. Cierpiała na nieuleczalną chorobę, która utrudniała jej poruszanie się, ale mimo to ukończyła studia na Akademii Medycznej w Gdańsku w 1968 roku. Przez całe życie codziennie uczestniczyła we Mszy świętej i przystępowała do Komunii Świętej. W 1973 roku wstąpiła do świeckiego instytutu życia konsekrowanego, a trzy lata później złożyła wieczystą profesję, czyli śluby życia w czystości i posłuszeństwie.

W 1974 roku adoptowała porzuconą w gdyńskim szpitalu dziewczynkę Marię. W Elblągu angażowała się w działalność świeckich katolików skupionych w Klubie Inteligencji Katolickiej. Pracowała z małżonkami i rodzinami, osobami uzależnionymi oraz bezdomnymi. Zoddaniem pomagała w Domu Samotnej Matki, Hospicjum Elbląskim oraz Domu dla Bezdomnych prowadzonym przez siostry albertynki. Zajmowała się osadzonymi

w Areszcie Śledczym w Elblągu oraz osobami nieuleczalnie chorymi.

SŁUŻYŁA DRUGIEMU CZŁOWIEKOWI

Pogrzeb Aleksandry Gabrysiak i jej adoptowanej córki Marii, które zostały zamordowane w lutym 1993 roku, stał się manifestacją wiary. Na budynku, w którym mieszkała, umieszczono pamiątkową tablicę. Elbląskiemu hospicjum nadano jej imię. Jej działalność pozostaje żywa w pamięci wielu ludzi, którzy zabiegali o rozpoczęcie jej procesu beatyfikacyjnego, w tym licznych współpracowników oraz społeczności medycznej. — Wykonywała swoją pracę bardzo starannie. Wychodziła naprzeciw swoim pacjentom, w pewnym sensie ich poszukiwała — mówi biskup Jezierski.

Jej niezapomniana służba drugiemu człowiekowi ciągle ma wpływ na wiele osób, które ją pamiętają i wspominają. Dzięki niej powstały Dom Samotnej Matki oraz Hospicjum Elbląskie, a jej praca wśród alkoholików, bezdomnych i chorych na AIDS pozostaje żywa w pamięci wielu ludzi. — Aleksandra była symbolem poświęcenia i miłości do drugiego człowieka. Jej życie nauczyło mnie, jak pomagać innym ludziom — tak kilkanaście lat temu na łamach „Dziennika Elbląskiego” wspominał ją Edmund Robaczek, jeden z bliskich przyjaciół doktor Oli.

ZABÓJCA PRZYSZŁEJ ŚWIĘTEJ

Zabójca doktor Oli dostał wyrok śmierci, zamieniony na dożywocie. Po odsiedzeniu 25 lat wielokrotnie starał się wyjść na wolność. Teraz ma 52 lata. Nadal odbywa karę. — Przebaczenie i pojednanie są ważne, ale proces beatyfikacyjny koncentruje się na życiu

i świętości Aleksandry Gabrysiak — podkreśla biskup Jezierski. Biskup zapytany przez „Gazetę Olsztyńską”, czy zabójca Aleksandry Gabrysiak i jej córki będzie uczestniczył w procesie beatyfikacyjnym, niczego nie wyklucza. — Nie miałem z nim do tej pory kontaktu. Nie można wykluczyć, że na pewnym etapie procesu beatyfikacyjnego, poza korzystaniem z akt sprawy sądowej, będzie potrzeba przesłuchania go przez trybunał kościelny — stwierdza ordynariusz elbląski.

Na razie, zgodnie z wymogami prawa kanonicznego, biskup Jacek Jezierski w ogłoszonym edyktie o rozpoczęciu procesu beatyfikacyjnego, zwrócił się z prośbą do wszystkich wiernych, by do 31 lipca 2024 roku przekazali do Kurii Diecezjalnej w Elblągu wszelkie dokumenty, pisma, listy, pamiątki oraz informacje dotyczące życia i działalności Aleksandry Gabrysiak.

CO DALEJ?

Jak podkreśla biskup Jacek Jezierski, proces beatyfikacyjny wymaga gromadzenia dokumentów, świadectw oraz opinii ekspertów. Po zakończeniu etapu diecezjalnego proces przejdzie do fazy rzymskiej, gdzie będą kontynuowane badania i oceny. Postulatorem procesu, czyli osobą, która stawia sprawę przed instytucjami kościelnymi, jest ks. Marcin Pinkiewicz. — Proces beatyfikacyjny to bardzo skomplikowana sekwencja różnych czynności faktycznych i prawnych. To, że proces się rozpoczyna, nie gwarantuje jego pozytywnego zakończenia. Chodzi tu przecież o sprawę niezwykle ważną, mianowicie o potwierdzenie świętości. Tu trzeba rozważyć i cierpliwości — wyjaśnia.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

Biskup Jacek Jezierski swój dekret ogłosił 6 lipca

CO MA KEBAB DO GLOBALIZACJI?

Najpierw niemiecki filozof napisał: „Człowiek jest tym, co je”. Ponad 150 lat później jeden ze speców od marketingu zamienił to zdanie na „Jesteś tym, co kupujesz”. Dani Rodrik twierdzi, że jesteśmy tym, co produkujemy.

Koronawirus został po raz pierwszy zidentyfikowany w chińskim Wuhan w grudniu 2019 roku. W Europie pierwsze trzy przypadki zarejestrowano 24 stycznia 2020 roku we Francji. Do Polski wirus dotarł na początku marca. Czy mogliśmy uniknąć rozlania się koronawirusa z Chin na cały świat? Nie. Na pewno za to mogliśmy się lepiej przygotować na jego nadejście. Moglibyśmy, gdyby Chińczycy komuniści nie próbowali go ukryć. Azrobili to, bo wierzyli, że sami sobie z nim poradzą. Nie poradzi. I tak covid stał to jeden z przykładów na ciemną stronę globalizacji. W średniowieczu, kiedy globalizacji nie było, dzuma wędrowała do nas z Chin 15 lat, ale wtedy statystyczny mieszkaniec jakiejś wioski nad Wisłą w swoim życiu spotykał ledwie kilkadziesiąt osób.

Pierwszą zmianą zwiastującą nadejście globalizacji w wymiarze cywilizacyjnym była globalizacja informacji. W Paryżu informacje o klęsce Napoleona pod Waterloo dotarły cztery dni po bitwie. A dostarczył je kurier. 100 lat później Amerykanie o wybuchu I wojny światowej dowiedzieli się następnego dnia. Bo wtedy był już telegraf transatlantycki. Jak jest dzisiaj, wiemy wszyscy, bo informacja jest globalna.

To jednak spędza sen z powiek dyktatorom, takim jak Rosja czy Chiny. Społeczeństwa demokratyczne bardziej zajmują inne, przede wszystkim ekonomiczne i geopolityczne blaski i cienie globalizacji. I o tym traktuje książka Dani Rodrika „Paradoks globalizacji”.

PO PIERWSZE CHINY

Dla kogo zatem jest korzystna ta pierwsza globalizacja? Teraz na pewno dla Chin, a generalnie to zależy od „punktu siedzenia”.

W przypadku Państwa Środka globalizacja umożliwiła pogrobowcom Mao stanie się numerem jeden światowej gospodarki, choć na szczęście na razie tylko tym. — Stany Zjednoczone są jedynym militarnym supermocarstwem świata: wydają na siły zbrojne więcej niż dziesięć kolejnych krajów łącznie. Chiny natomiast stały się jedynym na świecie supermocarstwem w przetwórstwie przemysłowym (manufacturing). Produkcja Chin przewyższa produkcję dziewięciu następnych krajów na liście razem wziętych — podkreśla Richard Baldwin w tekście „Chiny – jedyne supermocarstwo przemysłowe: zarys drogi na szczyt” zamieszczonym na obserwatorfinansowy.pl.

Jednak dzisiaj myślenie o Chinach jako wytwórcy „chińszczyzny” to największy błąd, jaki możemy popełnić. Bo problem są dzisiaj chińskie produkty oparte o nowoczesne technologie. To choćby elektryczne samochody czy produkcja zielonej energii. Na dniach niemiecka firma Luxcara specjalizująca się w budowie farm wiatrowych poinformowała, że swoją najnowszą farmę wiatrową zbuduje z największych turbin wiatrowych na świecie. Jak podaje chip.pl, przy pełnej mocy farma mogłaby zaspokajać zapotrzebowanie na energię elektryczną 400 tys. gospodarstw domowych w Niemczech. To prawie jak nasze województwo. Energia będzie niemiecka, ale turbiny chińskie. A to będzie oznaczało udostępnienie Chinom dostępu do krytycznej infrastruktury energetycznej. Jakby TikTok nie wystarczył.

BILANS MUSI WYJŚĆ NA ZERO

Dani Rodrik zauważa, że na globalizacji w naszym kręgu cywilizacyjnym cierpią głównie niewykwalifikowani robotnicy, ale generalnie jedni zyskują, a inni tracą. Wszyscy się cieszą,

Dani Rodrik to turecki ekonomista, wykładowca na Uniwersytecie Harvarda. Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2024

kiedy dzięki importowi czegoś jest taniej, ale punkt widzenia się zmienia, kiedy to dotyka naszej branży, bo mniej sprzedajemy, więc mniej zarabiamy albo w ogóle tracimy robotę. Więc trudno w sumie powiedzieć, „czy kraj jako całość ma się lepiej, gdy niektórzy zyskują, inni zaś tracą”, jak konkluduje Rodrik.

To trochę tak jak z importem zboża z Ukrainy. Rolnicy „zbożowi” na tym tracili, ale kiedy sytuacja zaostrzała się coraz bardziej, zaprotestowali z kolei „mleczarze”, bo akurat Polska więcej do Ukrainy produktów mlecznych eksportuje, niż importuje. Sumując – globalnie polskie rolnictwo na tym traciło. Ale kiedy pojawił się pomysł „gospodarczego” zamknięcia granicy, ktoś przyszykownie zauważył, że kiedy w ramach retorsji Ukraina zrobi to samo, to Polska może stracić na tym jakieś 20 mld zł. Bo Polska dużo więcej sprzedaje w Ukrainie swoich towarów niż Ukraina u nas. W 2023 roku bilans handlu z Ukrainą był dla Polski, tak jak w poprzednich latach, dodatni. Przy czym w 2023 r. sięgnął rekordowego poziomu 31,4 mld zł.

To oczywiście ma tylko pośredni związek z globalizacją, ale warto pamiętać o tym, że ukraińskie rolnictwo jest w dużej części w rękach firm z USA czy Niemiec, a to już jest element globalizacji. Podob-

nie zresztą jak to, że cała ta sytuacja jest następstwem globalnej wojny, jaką Rosja przy wsparciu Chin prowadzi z naszą cywilizacją. Kreml toczy konwencjonalną wojnę z Ukrainą i hybrydową z krajami NATO. To konflikt o globalnych konsekwencjach.

JESTEŚ TYM, CO PRODUKUJESZ

Najpierw niemiecki filozof Ludwig Feuerbach w 1850 roku napisał: „Człowiek jest tym, co je”. Ponad 150 lat później jeden ze speców od marketingu zamienił to zdanie na „Jesteś tym, co kupujesz”. Rodrik w stosunku do państw twierdzi, że każde z nich jest tym, co produkuje. — To nieunikniony los państw — podkreśla.

— Globalizacja jest rozszerzeniem kapitalizmu na cały świat. Kapitalizm tak silnie się z nią splótł, że niemożliwe jest dyskusowanie o przyszłości kapitalizmu bez omawiania przyszłości globalizacji — podkreśla Rodrik. I dodaje: — Korzyści z globalizacji odniosą ci, którzy inwestują w krajowe zdolności społeczne. Inwestycje te z kolei wymagają pewnego wsparcia dla firm krajowych (...). Jeśli reszta świata nie stworzy dla twoich robotników wysokowydajnych miejsc pracy, nie masz wyboru i musisz stworzyć je sam.

Powiązanie między sobą rynków krajowych i powstanie gigantycznych korporacji

ROSJA NA WSCHODZIE, ROSJA NA ZACHODZIE

A jak ma się do globalizacji Unia Europejska? To oczywiście specyficzny, ale jednak jeden z elementów globalizacji. Teraz Unia stanęła jakby w miejscu. Bo jedni chcą ją pchnąć w kierunku dalszej integracji, inni chcą z tej drogi zawrócić. Więc mamy, już winnym wymiarze, „Europę dwóch prędkości”. W skali globalnej Unia ma dwa różne od siebie problemy. Zachód i Południe zmagają się z nielegalną migracją, dla pozostałej części Unii problemem jest wojna. To, co jest w tym wspólnego, aczgo nadal nie przyjmują do wiadomości nadal w Berlinie czy Rzymie, to Rosja. Bo to Rosja różnymi działaniami w Afryce spowodowała zalew Europy przez migrantów.

Ale wracamy do książki. Zdaniem Rodrika „Unia Europejska, która na drodze do międzynarodowego rządu dotarła dalej niż jakiegokolwiek inna zbiorowość państw narodowych”. — Europa zatrzymała się w połowie drogi. Pod względem gospodarczym jest zintegrowana silniej niż jakiegokolwiek inny świat, jednakże pod względem struktury rządu pozostaje nieukończona — pisze autor „Paradoksów globalizacji”.

Dani Rodrik w swojej książce cytuje Abrahama Lincolna, który powiedział: „Nie znam się dobrze na cłach, wiem jednak tyle, że gdy kupujemy towary wytworzone za granicą, my dostajemy towary, obcokrajowiec zaś pieniądze. Gdy kupujemy towary wytworzone w kraju, dostajemy zarówno towary, jak i pieniądze”.

— Trudno się nie zgodzić, ale jeżeli zgodzą się wszyscy, to każdy będzie kupował tylko swoje? — pyta retorycznie autor „Paradoksów globalizacji”.

IGOR HRYWNA

JEST JUŻ CZWÓRKA Z PRZODU

Tak dobrze na rynku pracy nie było od 34 lat. Według szacunków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec czerwca wyniosła 4,9 proc. Niższe bezrobocie po raz ostatni zanotowano w sierpniu 1990 r.

Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podało, że szacowana stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu czerwca wyniosła 4,9 proc. i była o 0,1 pkt proc. niższa niż w maju. Z krótkiej informacji wynika, że dalej najlepsza sytuacja na rynku pracy była w Wielkopolsce, gdzie stopa bezrobocia wyniosła 2,9 proc., a najgorsza – na Podkarpaciu, gdzie bezrobocie wyniosło 8,2 proc.

Według wstępnych danych w końcu czerwca w urzędach pracy zarejestrowanych było 763,7 tys. bezrobotnych. To o 12,9 tys. mniej niż w poprzednim miesiącu i o 19,8 tys. mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Po raz ostatni mniej bezrobotnych było zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu lipca 1990 r. (699 tys.). Co ważne, w czerwcu pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 95,1

tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. To o 8,7 tys. więcej niż w maju br., ale o 7,4 tys. mniej niż w czerwcu 2023 r.

NA WARMII I MAZURACH TEŻ LEPIEJ

Ministerstwo nie podaje danych na temat innych regionów, na te musimy jeszcze poczekać. Jednak patrząc po spadku liczby bezrobotnych, którzy są zarejestrowani w urzędach pracy w regionie, śmiało można założyć, że także na Warmii i Mazurach bezrobocie powinno być niższe. W maju na Warmii i Mazurach bezrobocie wyniosło 7,7 proc. Jakie będzie w czerwcu, to trudno jeszcze powiedzieć, ale mamy wyraźny spadek liczby bezrobotnych.

— Na koniec czerwca w urzędach pracy w województwie warmińsko-mazurskim było zarejestrowanych 35683 osób;

to o 1096 mniej niż w maju — mówi Wojciech Krztoń, wicedyrektor ds. rynku pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie. — W czerwcu było 3605 ofert pracy; to o 864 więcej niż w maju, ale mniej niż w czerwcu ubiegłego roku, kiedy tych ofert pracy było 3711.

Patrząc na spadek liczby bezrobotnych i wzrost liczby ofert pracy, to można byłoby pomyśleć, że gospodarka ma się coraz lepiej. Jednak jest jedno ale. — Trzeba pamiętać o jednym: że nasze województwo charakteryzuje się sezonowością — zauważa wicedyrektor WUP.

Jak wyjaśnia, zwykle od marca, kwietnia jest więcej ofert pracy, bo więcej rąk do pracy potrzebuje budownictwo, rolnictwo czy branża turystyczna, a po sezonie, w okresie jesiennym, liczba ofert maleje i rośnie liczba osób rejestrujących się w urzędach pracy.

NAJLEPIEJ W OLSZYNIE

Tradycyjnie już najlepsza sytuacja na warmińsko-mazurskim rynku pracy jest w Olsztynie. W stolicy regionu w maju stopa bezrobocia wyniosła 2 proc. Na podium znalazły się jeszcze powiat iławski (4 proc.) oraz Elbląg i powiat olsztyński (6,2 proc.)

Dane za czerwiec powinny być jeszcze lepsze. — Sytuacja jest dobra, bezrobocie dalej spada — mówi Katarzyna Pietkiewicz, dyrektor Miejskiego Urzędu Pracy w Olsztynie, a zarazem Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego.

Na koniec czerwca w MUP w Olsztynie zarejestrowanych było 1680 osób, w porównaniu z majem liczba bezrobotnych zmalała o 28 osób. Natomiast w UPPO zarejestrowanych było 2401 osób i w porównaniu do maja liczba bezrobotnych spadła aż o 188 osób. A więc sporo, co oczywiście wynika z sezonowości bezrobocia w regionie. Wiosną, latem

co roku widać poprawę na rynku pracy, później wokresie jesienno-zimowym jest już gorzej, bezrobotnych przybywa.

Spadek liczby bezrobotnych cieszy, ale — jak zauważa dyrektor Pietkiewicz — martwi już spadek liczby ofert pracy, patrząc zarówno na ten rok, jak i poprzedni. Jest ich zdecydowanie mniej niż przed covidem. Od stycznia do czerwca tego roku do MUP w Olsztynie pracodawcy zgłosili 1932 oferty pracy; to o 12 proc. mniej niż w pierwszym półroczu 2023 roku. Natomiast do UPPO zgłoszono w ciągu sześciu miesięcy tego roku 1570 ofert pracy i to jest o 2,7 proc. w stosunku do roku poprzedniego.

DLACZEGO OFERT PRACY JEST MNIEJ?

— Wśród przyczyn, które podają pracodawcy, są rosnące koszty pracy, wynikające choćby z rosnącej płacy minimalnej — tłumaczy dyrektor Katarzyna

Pietkiewicz. — Nie tworzą nowych miejsc pracy, koncentrując się na utrzymaniu już obecnych.

Patrząc na dane o bezrobociu, trzeba mieć też w tyle głowy, że to nie rozkłada się równomiernie. Są powiaty w pasie przygranicznym, gdzie bezrobocie jest ośmiokrotnie wyższe niż w stolicy regionu.

BEZROBOCIE WEDŁUG EUROSTATU

Polska pozostaje krajem o jednym z najniższych wskaźników bezrobocia w Unii Europejskiej. Stopa bezrobocia w maju liczona zgodnie z definicją przyjętą przez Eurostat (w swoich analizach uwzględnia osoby w wieku od 15 do 74 lat, GUS zaś od 18 lat do wieku emerytalnego) wyniosła 3 proc. wobec 6 proc. w UE i 6,4 proc. w strefie euro. Tym samym Polska zajęła drugie miejsce pod względem najniższej stopy bezrobocia w UE za Czechami (2,7 proc.).

ANDRZEJ MIELNICKI

„KRASNAL” CZEKA NA REMONT

Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny przy ulicy Królewieckiej, czyli popularny „Krasnal” ma doczekać się remontu. A konkretnie wyremontowane i zagospodarowane ma być drugie piętro w ośrodku. Problemem są jednak finanse.

Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny Dzieci i Młodzieży przy ul. przy Królewieckiej jest publicznym podmiotem leczniczym prowadzącym działalność, która w szczególności polega na rehabilitacji i terapii oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieci i młodzieży.

— W ośrodku działają poradnie: rehabilitacyjna dla dzieci, wad postawy, neurologiczna dla dzieci, dla osób z autyzmem dziecięcym i logopedyczna. Udzielamy świadczeń z zakresu fizjoterapii ambulatoryjnej oraz ośrodka rehabilitacji dziennej

dla dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego. Dodatkowo w ośrodku funkcjonuje Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „Krasnal”, gdzie organizowane są zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju — wylicza dyrektor Marzena Figant.

I dodaje: — Ośrodek bardzo się rozwija, na tych dwóch niższych kondygnacjach brakuje nam już miejsca — powiedziała dyrektor.

Ale Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny przy ulicy Królewieckiej, czyli popularny „Krasnal”, już niedługo doczeka się re-

Problemem są finanse, które ośrodek dopiero ma zamiar pozyskać, aby zrealizować remont

montu. A konkretnie wyremontowane i zagospodarowane ma być drugie

piętro w ośrodku. To bardzo ważna inwestycja dla tej placówki.

— Realizacja inwestycji zdecydowanie poprawi komfort udzielanych świadczeń. Pomieszczenia będą przestronne i dobrze doświetlone. Zainstalowana zostanie centrala wentylacyjna dla tej części budynku. Wszystkie pomieszczenia będą klimatyzowane, co szczególnie w okresie letnim bardzo poprawi komfort pracy z pacjentem — cieszy się Marzena Figant.

Ośrodek już przygotowuje niezbędne dokumenty do realizacji opisanej inwestycji. Problemem są finanse, które ośrodek dopiero ma zamiar pozyskać, aby zrealizować remont.

— Pełna dokumentacja projektowa będzie gotowa pod koniec października tego roku, dopiero wtedy ruszymy z przetargiem. Roboty budowlane raczej w tym roku nie ruszą; może uda nam się wyłonić wykonawcę, a przynajmniej rozpocząć procedurę. Pozostaje również kwestia finansów. Jesteśmy na etapie poszukiwania środków na realizację przedsięwzięcia. Inwestycja będzie realizowana w działającym budynku, ale zrobimy wszystko, aby prace były jak najmniej uciążliwe dla pacjentów — powiedziała dyrektor.

MK/EG

MUZYCZNE TRANSCENDENCJE W WYKONANIU MANSARDY

Założenie było takie, że każdy z członków zespołu na co dzień gra inną muzykę, a płyta, która powstała, miała stanowić wspólny mianownik: tytułową transcendencję – mówi Adam Kusiński, saksofonista zespołu Mansarda. Artyści właśnie wydali swój pierwszy album. „Transcendencje” cieszą nie tylko ucho, ale również i oko swoją niepowtarzalną oprawą graficzną. O procesie powstawania tej intrygującej płyty dowiedzie się z dzisiejszej rozmowy.

– Niedawno ukazała się wasza pierwsza płyta „Transcendencje” i wasz pierwszy koncert promujący płytę odbył się w Galerii EL. Jak wyglądała praca nad tą płytą i czy jesteście zadowoleni z efektu?

– Z efektu jesteśmy bardzo zadowoleni, bo wydanie tego albumu stanowi dla nas zwieńczenie przeszło półtorarocznej pracy, gdyż właśnie tyle pracujemy w takim, a nie innym składzie.

Etap przygotowań wyglądał w sposób następujący: spotykaliśmy się regularnie na próbach, wspólnie pracowaliśmy nad materiałem. Są to nasze autorskie kompozycje – każdy od siebie włożył kawałek. Nie mieliśmy stricte jednej osoby odpowiedzialnej za ułożenie kompozycji, jednak każdy w trakcie próby pracował nad materiałem dźwiękowym, tak żeby spełniało to nasze szeroko pojęte oczekiwania.

– Jaka była koncepcja tej płyty? Co chcieliście nią przekazać?

– Każdy z nas na co dzień gra inną muzykę, słucha innej muzyki, a płyta, która powstała, miała stanowić wspólny mianownik, mieszkankę różnych stylów – elementów rockowych, jazzowych, muzyki elektronicznej, Fusion – tytułową transcendencję, czyli wykroczenie poza ten nawias, poza szeroko rozumiane poznanie ludzkie, jeśli chodzi o muzykę.

– Macie jakiś utwór z tej płyty, z którego jesteście najbardziej zadowoleni?

– Nie mamy chyba jednego ulubionego utworu. Jeśli pani miała przyjemność przesłuchać naszych kawałków, to wie, że każdy jest trochę inny: jeden jest bardziej na jazzowo,

drugi jest bardziej elektroniczny, kolejny czerpie nawet z nurtów punkowych – więc ciężko jest mi wskazać jeden konkretny, który faktycznie byłby moim ulubionym.

– Za oprawę graficzną płyty odpowiedzialna jest artystka Paulina Wiewióra. Jak przebiegała wasza współpraca?

– Współpracę z Pauliną nawiązaliśmy jeszcze na etapie, kiedy byliśmy w trakcie opracowywania materiału dźwiękowego. Nie mieliśmy jeszcze wszystkich nagranych kawałków, byliśmy w trakcie rejestracji nagrań w tczewskim studio Creme de la Creme i już wtedy nawiązaliśmy z nią współpracę. Paulina dostała od nas kilka nagrań, żeby poczuć mniej więcej, w jakim stylu jest nasza muzyka. Następnie przygotowała kilka propozycji, dodatkowo sami zapoznaliśmy się z jej twórczością, która niesamowicie przypadła nam do gustu, i wskazaliśmy spośród jej prac, ku jakiemu kierunkowi chcielibyśmy dążyć i jak chcielibyśmy, żeby ta płyta wyglądała. Notabene jesteśmy tej płyty niesamowicie zadowoleni nie tylko jeśli chodzi o materiał dźwiękowy, ale również całość jako album, jako nie tylko nagrania, ale również oprawa graficzna, którą przygotowała dla nas Paulina.

– Czy rozważacie ewentualną współpracę z Pauliną w przyszłości?

– Niewątpliwie. Współpraca przebiegała niesamowicie wzorowo. Paulina jest osobą kontaktową, która odpowiedziała w stu procentach na nasze oczekiwania. Każdemu, kto chciałby nagrać płytę, kto chciałby, żeby jego oprawa

Zespół Mansarda w pełnym składzie, od lewej: Adam Kusiński, Wojciech Grabowski, Mariusz Betler, Rafał Wawrzyk, Paweł Parczyk

graficzna była niepowtarzalna, polecilibyśmy z całego serca naszą elbląską artystkę Paulinę Wiewiórę.

– Jak wcześniej wspomnieliście, gracie muzykę z różnych nurtów. Jest to muzyka instrumentalna stanowiąca mieszkankę rocka, psychodeli, electro i jazzu. Czy są jakieś zespoły, jacyś muzycy, którzy mieli wpływ na kształt waszej twórczości?

– Tak jak wcześniej wspomniałem, każdy z nas słucha czegoś innego. Ja osobiście, rzucając swoje pomysły do naszych utworów, dużo czerpałem z klasycznych pozycji saksofonowych, chociażby z etudy Jamesa Rae „Free spirit”, na podstawie której opracowaliśmy nasz utwór pt. „Jak wiatr zawieje”. Chłopaki dużo słuchają innej muzyki, chociażby Kultu oraz innych polskich i zagranicznych zespołów, czerpiąc to, co najlepsze, przy tworzeniu naszej muzyki.

– To teraz poproszę kilka słów o waszym zespole.

Przy gitarze zasiada Mariusz Betler, przy klawiszach – Rafał Wawrzyk, na basie gra Paweł Parczyk, na perkusji – Wojciech Grabowski oraz ty, Adam Kusiński, na saksofonie. W takim składzie tworzyliście Mansardę. Jak doszło do utworzenia tego zespołu?

– Jak już wspomniałem, pracujemy razem w tym składzie od przeszło półtora roku. Ja z Wojtkiem Grabowskim znaliśmy się już wcześniej. Obaj jesteśmy absolwentami elbląskiej szkoły muzycznej. Natomiast z Pawłem Parczykiem poznaliśmy się w pracy – obaj jesteśmy ratownikami medycznymi. Zaś Rafał, Mariusz, jak zresztą Paweł i Wojtek, wcześniej grywali w różnych elbląskich składach, razem koncertowali, a z czasem dołączyłem do nich również ja.

– Skąd pomysł na nazwę waszego zespołu?

– Jeśli chodzi o nazwę „Mansarda”, to tutaj szu-

kaliśmy dobrego pomysłu. Z pomocą przyszedł nam słownik wyrazów obcych Kopalińskiego. Mansarda to po prostu poddasze. Nasze próby odbywają się w salce przy ul. Kosynierów na poddaszu właśnie, stąd też Mansarda.

– A jak wygląda proces komponowania utworów w takim pięciosobowym zespole? Jak udaje się wam skleić w całość pomysły na utwory?

– Proces jest bardzo złożony. Wszystko odbywa się na próbach. Każdy przychodzi z jakimś pomysłem, który wspólnie opracowujemy, ogrywamy, każdy dodaje coś od siebie i stwarzamy finałowy produkt. Przy pomocy kartki, ołówka, symboli graficznych – ponieważ nie wszyscy znamy zapis nutowy, co jest dość ciekawe, a razem udaje nam się fajnie grać – w taki sposób przez ponad rok tworzyliśmy nasze kompozycje, które ogrywaliśmy razem na próbach,

a finalnie udaliśmy się do tczewskiego studia, gdzie dokonaliśmy rejestracji nagrań podczas sesji w studio nagraniowym na tzw. setkę. Czyli wszyscy stanęliśmy w studio w jednym pomieszczeniu, zagraлиśmy, było to zarejestrowane i opracowane następnie przez realizatora.

– Wasz zespół istnieje od grudnia 2022 roku – czyli właściwie od niedawna, a możecie się już pochwalic swoim pierwszym albumem. Jak sobie wyobrażacie waszą karierę muzyczną?

– Myślę, że każdy artysta, muzyk, instrumentalista czy też wokalista przede wszystkim chce, żeby to, co tworzy, trafiało do ludzi. My również chcielibyśmy, żeby nasza twórczość trafiała do jak najszerzego grona, żeby ludziom podobało się to, co robimy. Mamy świadomość, że to jest specyficzny rodzaj muzyki, zwłaszcza że jest to muzyka instrumentalna, nie wokalna-instrumentalna. Ale z tego, co słyszymy na naszych koncertach, z tego, co piszą do nas osoby, które były na naszych koncertach, faktycznie nam się to w jakiś sposób udaje, ludziom podoba się to, co tworzymy i znajdujemy odbiorcę tego, co robimy wspólnie.

Jeśli chodzi o plany, przede wszystkim chcielibyśmy jak najwięcej grać razem. Sprawia nam to niesamowitą frajdę. Poza tym, że sprawiamy radość naszym słuchaczom, to sprawiamy radość również sobie, ponieważ wspólne muzykowanie jest chyba jednym z fajniejszych doświadczeń, jakie może przeżyć muzyk.

– A macie już jakiś pomysł na nową płytę, na nowy utwór?

– Jak najbardziej. Od momentu zarejestrowania utworów na płytę oraz wyprodukowania tej płyty do koncertu, który odbył się ostatnio w Galerii El, czyli ok. 2 tygodni, powstał dodatkowo kolejny utwór, który już mogliśmy zaprezentować podczas tego koncertu. Więc myślę, że nadal mamy głowy pełne pomysłów i że bez problemu w niedalekiej przyszłości utworzymy, dopracujemy i udoskonalimy nasz program tak, żeby móc stworzyć być może kolejny album. Ale wszystko w swoim czasie.

– Jakie najbliższe koncerty planujecie – gdzie i kiedy będzie można was usłyszeć?

– Ostatni nasz koncert odbył się w zeszłym miesiącu, w sobotę 15 czerwca, w Tolkmicku przy okazji zlotu motocyklowego. I na razie tyle. Chcielibyśmy nawiązać współpracę z okolicznymi miejscami, gdzie

Za oprawę graficzną płyty odpowiedzialna jest Paulina Wiewióra, artystka znana jako tonieziemia

moglibyśmy koncertować. Chcielibyśmy zagrać na pewno w Braniewie, może w Olsztynie, mamy również w planach koncert w Tczewie.

AGATA TUPAJ

Mansarda to zespół rodem z Elbląga, który gra muzykę

instrumentalną, stanowiącą mieszankę rocka, psychodelii, electro i jazzu. Zespół właśnie wydał album pod tytułem TRANSCENDENCJE, który stanowi prawdziwą fuzję stylów oraz gustów muzycznych każdego z członków mansardowej ekipy, wykraczającą poza

jeden utarty muzyczny nurt. Gitara – Mariusz Betler, klawisze – Rafał Wawrzyk, bas – Paweł Parczyk, perkusja – Wojciech Grabowski, saksofon – Adam Kusiński. Nagrań dokonano w kwietniu 2024 roku w CREME DE LA CREME STUDIO w Tczewie. Realizacją nagrań, miksem

Strona zespołu: Facebook.com/zespoldmansarda.
Album w wersji elektronicznej:
Spotify: <https://open.spotify.com/album/4NM4Qz8Fn4xlctcZklGMQ3?si=WmstaU3fTj2LJVevyktAhA>
YouTube: https://youtube.com/playlist?list=OLAK5uy/_kSdl-NUtEylXJhBv-a9a0vyPRh9MSZtZTM&si=L4y/_AMpBvbHEPiZd

i masteringiem zajął się Jacek Langowski oraz jego asystent Dawid Czajkowski. Za oprawę graficzną płyty

odpowiedzialna jest Paulina Wiewióra (facebook.com/tonieziemia), a za zdjęcia zespołu – Konrad Kosacz.

POMÓŻ SPEŁNIĆ MARZENIE O WOJSKU

Mam na imię Ania, a ta opowieść jest prawdziwa i wydarzyła się 2 czerwca 2024 roku. Mateusz to mój syn. Niefortunny zbieg zdarzeń stał się końcem jego planów, koszmarem, z którego wierzę – można się wybudzić – przekazuje mama sparaliżowanego syna i prosi o wsparcie zbiórki na leczenie 26-letniego elblązanina.

Wyobraź sobie. Jest trzecia w nocy. Pierwszy ciepły weekend lata. Ktoś budzi cię z informacją, że twój syn miał wypadek. Karetka jest już w drodze. Zbiegasz na dół i nie masz jeszcze pojęcia, że to, co za chwilę zobaczysz i usłyszysz, zmieni na zawsze twoje życie i życie całej twojej rodziny... Karetka przyjeżdża. Stan swojego syna jest krytyczny. Potrzebny jest śmigłowiec ratunkowy do transportu. Diagnoza: złamanie kręgosłupa wodcinku szyjnym. Twój syn musi być pilnie operowany. Operacja trwa prawie 7 godzin. Po wybudzeniu słyszysz najgorsze: twój syn jest sparaliżowany od szyi w dół... – relacjonuje mama Mateusza Wojciechowskiego.

Jak zaznacza pani Ania, jej syn był przez bliskich nazywany Malutkim, ale

zawsze był silnym duchem człowiekiem.

– Od zawsze wszyscy mówiliśmy na niego Malutki. Niski, nie za silny, za to duchem najsilniejszy z nas wszystkich. Osiągnął właśnie to, że wyrósł na najsilniejszego członka naszej rodziny: biegi, smocze łodzie, runmageddon, rąbanie drewna, morsowanie – to było jego życie – wspomina mama Mateusza.

I dodaje: – Mateusz ma taki dar, że gdzie się nie pojawi, zaraża optymizmem. Nigdy nie odmówił nikomu pomocy, wysłuchał, poradził, podniósł na duchu. Naprawdę to potrafi. Zawsze na czas, bez marudzenia, bez pytania, z uśmiechem. To cały Mateusz.

Marzeniem 26-letniego elblązanina było zostać żołnierzem.

– Wojsko to jego marzenie. Już podczas studiów

skończył Legię Akademicką, po czym starał się dostać do szkoły oficerskiej. Dla niego dążenie do celu to podstawa. Dostał się! 1 lipca 2024 miał się pojawić u bram wojska... Malutki

to największy wojownik, jakiego nosi ta ziemia. Powrót do pełni sił to pierwsze, co musi zrobić, a my mu w tym pomożemy. Nigdy się nie podda, będzie walczył! Miejsce w wojsku

wciąż na niego czeka, nie został skreślony z listy, więc tym bardziej ma realny cel do osiągnięcia – przekonuje mama Mateusza.

Aktualnie Mateusz przebywa w szpitalu, jednak po

wyjściu będzie wymagał ciągłej opieki i specjalistycznej rehabilitacji. Jest to związane z wysokimi kosztami finansowymi.

– Pieniądze nie mogą stanąć nam na przeszkodzie... Wierzę, że uda się zjednoczyć armię ludzi, aby postawić mojego syna na nogi! Każdy gest dobrego serca, każda wpłata, każde udostępnienie są na wagę złota. – Mama Mateusza prosi o wsparcie zbiórki na leczenie syna.

Aby wspomóc Mateusza w walce o jego zdrowie, potrzeba 200 tys. zł. Zebrano już połowę tej kwoty.

Wesprzyj Mateusza w walce o jego zdrowie.

Link do zbiórki: <https://www.siepomaga.pl/mateusz-wojciechowski>.

EWELINA GULIŃSKA

TRZEBA WYLOGOWAĆ SIĘ DO ŻYCIA

Nikogo już nie dziwi, że w kalendarzu pojawił się Dzień Bez Telefonu Komórkowego (15 lipca) – wszyscy zdajemy sobie sprawę, że urządzenie to jest przedłużeniem naszej ręki. Coraz częściej jednak korzystamy z telefonu zbyt często i to niestety w każdym wieku.

Na początku problemu nie wydaje się duży. W końcu to przedmiot, który ułatwia nam pracę, kontakt z innymi osobami, dostarcza rozrywki. I jest to wszystko prawdą. Jednak zawsze jest jakieś ale... Okazuje się, że uzależnienie od telefonu wpływa negatywnie na prawie każdy aspekt naszego życia, od psychiki, po relacje z rodziną. W jaki sposób zapobiegać niebezpieczeństwom związanym z nadmiernym korzystaniem z komórki oraz jak najlepiej do niego nie dopuścić?

Ostatnio przeczytałem, że Ed Sheeran nie ma telefonu komórkowego... Jak to? Taka gwiazda bez smartfona? Okazało się, że maile czyta w wyznaczony dzień w tygodniu na iPadzie, a smartfon sprawiał, że tracił kontakt z rzeczywistością. Zastanawiając się nad tym, dokładnie tak jest, to małe urządzenie stało się naszym oknem na świat. Ilość aplikacji także tych social mediowych sprawia, że nie musimy w zasadzie wychodzić z domu. Wszystko da się załatwić przez lub na smartfonie.

Telefony komórkowe zaczęły być popularne w Polsce około 23-25 lat temu. Wcześniej korzystali z nich głównie biznesmeni, prowadzący swoje firmy i do tego raczej za granicą. Był to oczywiście wyznacznik sukcesu i nowoczesności. Telefony były proste w użytkowaniu, służyły do dzwonienia, następnie wysyłania SMS-ów i MMS-ów. Współczesne urządzenia zawierają w sobie funkcję wielu innych wynalazków. Są telefonem, aparatem fotograficznym, GPS-em, skanerem, dyktafonem, mierzą nasze zdrowie, sen, aktywność fizyczną. Piszemy z nich maile, kupujemy wakacje, płacimy rachunki. Zama-

wiamy przez nie jedzenie do domu, ćwiczymy z aplikacjami, gotujemy z przepisów na telefonie. Telefon ma każdy, w tym także coraz młodsze dzieci.

Z NOSEM W TELEFONIE

Tak jak Internetu, również i telefonów z czasem zaczęliśmy używać niezgodnie z ich pierwotnym założeniem. Zamiast rozmawiać z bliskimi, piszemy na grupach na Messengerze. I oczywiście największy problem obecnej ludzkości, czyli bezmyślne, wielogodzinne scrollowanie. Smartfony celowo są projektowane w taki sposób, aby możliwie jak najbardziej zająć nasz czas i skupić na sobie naszą uwagę. Aplikacje mają nas przyciągnąć na jak najdłużej i pokazać nam jak najwięcej reklam. Nikt już nie chce oglądać długich filmików. Na czasie są shortsy. Wszystko to sprawia, że mamy wręcz syndrom odstawienia i poczucie straty, gdy tylko przez chwilę z nich nie korzystamy. To dobitny dowód na to, że jesteśmy wówczas uzależnieni.

Często słyszę, że nastoletnie dzieci ale i młodsze, nie potrafią się skupić na nauce i np. czytaniu podręcznika, bo spoglądają na smartfona i myślami są na Instagramie czy Tik Toku. Ich mózg domaga się dopaminy. To dokładnie tak jak w przypadku narkotyków.

Telefon przestał służyć nam, rolę się odwróciły. Dlaczego? Ponieważ coraz powszechniejsze stają się uzależnienia od telefonu, jego aplikacji i świata, który nam oferuje, niestety często jedynie wirtualnego. Poczucie niepokoju czy wręcz paniki, przymus ciągłego bycia w pobliżu telefonu czy też niechęć do zostawienia go w innym pokoju, to zaledwie kilka

Uzależnienie od telefonu komórkowego jest poważnym zagrożeniem dla naszego zdrowia

zobjawów poważnego uzależnienia behawioralnego – wśród innych o podobnych objawach wymienia się między innymi uzależnienie od alkoholu czy narkotyków. Często już zresztą telefony nazywa się „koka-iną naszych czasów”!

Długotrwałym bezpośrednim skutkiem nadużywania smartfona nie jest oczywiście niewydolność wielonarządowa jak w przypadku narkotyków. Istnieją jednak efekty uzależnienia od telefonu, które mają wpływ zarówno na życie jednostki jak i społeczeństwa. Wiele osób cierpi na stany lękowe czy depresje właśnie przez nieumiejętność odróżnienia prawdziwego życia od tego, co widzą, na social mediach, filmikach, reklamach. Zwłaszcza młodzież nie potrafi zrozumieć, że to, co pokazują ich idole – influencerzy, jest starannie zaplanowaną taktyką.

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ BEZ TELEFONU

Jest to na razie jeden dzień, bardzo moim zdaniem potrzebny aby za-

cząć, jednak takich dni w swoim życiu musimy mieć więcej. Bardzo smutne są obrazki rodziców wpatrzonych w telefon, gdy podchodzi do nich ich roczne czy dwuletnie dziecko, a oni wybierają telefon, nie poświęcając potomkowi uwagi. Co jest dla nas ważniejsze? Czy na randkach potrafimy jeszcze rozmawiać? Czy tylko gapić się wekran?

Pozytywnym trendem jest coraz częściej wprowadzany przez restauracje zakaz korzystania z telefonu podczas posiłku. Wszystko, aby powrócić do relacji między ludźmi, cieszyć się rozmową i doskonałym jedzeniem.

Gdy nie wiesz, gdzie znajduje się twój telefon, przeżywasz mini-zawał? Czas spróbować ograniczyć korzystanie z tej zdobyczy cywilizacji. Ja sam jak większość z nas używam telefonu do pracy, której social media są częścią. Ale wiedząc też jak działają nasze emocje i jak wpływa na psychikę człowieka uzależnienie, pragnę zachęcić wszystkich do wprowadzenia tzw. higieny cyfrowej.

Oczywiście o uzależnieniu nie decyduje sam dyskomfort, który pojawi się na pewno, jeśli na co dzień masz telefon w ręku co najmniej kilkanaście/kilkadziesiąt, a nawet kilkaset razy. Ważne jest, abyś świadomie obserwował swoje reakcje, a wśród nich:

- wzmożoną nerwowość,
- obawę, że coś się stanie, a ty nie będziesz o tym wiedział (FOMO)
- niepokój, panikę,
- niemożność skupienia myśli,
- powracające myśli, żeby sięgnąć po telefon.

To tylko kilka z wielu sygnałów, które powinny dać ci do myślenia. Jeśli któryś z nich występuje na samą myśl o braku dostępu do telefonu, bardzo możliwe, że cierpisz na nomofobie...

JAK ZADBAĆ O HIGIENĘ PSYCHICZNĄ?

Trudno wymagać od dzisiejszego świata, aby zrezygnował z telefonów, jest to niemożliwe. Wiele zawodów nie ma racji bytu bez tego urządzenia. Istnieją jednak proste rozwiązania, aby ograniczyć używanie go w czasie wolnym, które warto wprowadzić dla wspomnianej już higieny cyfrowej. Najprostszym oczywiście jest wyłączenie aparatu, wyciszenie go lub schowanie (nawet jeśli miałby to zrobić za nas ktoś inny). Wiele osób decyduje się na wyprowadzenie telefonu z sypialni, co jest świetnym pomysłem. Nie scrollujemy wówczas przed snem, co jak doskonale wiemy, bardzo negatywnie wpływa na jakość odpoczynku. Zaleca się także wyłączenie powiadomień z aplikacji. Dla ciężkich przypadków, radzę wręcz odinstalowanie apek, które zajmują nam najwięcej czasu. Dla niektórych będzie to właśnie

Tik Tok. Znam też osoby, które korzystają z Facebooka i Instagrama jedynie logując się na laptopie, dzięki czemu nie zaglądają do nich bezwiednie na komórkę.

Rodzicom oferuje się obecnie wiele kursów na temat tego jak pokonać uzależnienie dziecka od smartfona oraz dlaczego nie należy w ogóle pozwalać najmłodszym dzieciom na korzystanie z nich. Już teraz wiemy, że mózg kilkuletniego malucha nie radzi sobie z tym, co widzi na ekranie, zachodzą także w nim nieodwracalne zmiany w istocie szarej. Niezwykle ważne są tu alternatywy, czyli wspólne spędzanie czasu, sport, aktywność na dworze.

Sięganie po telefon stało się naszym nawykiem, pamięć mięśniowa robi to za nas. Łapiemy się na tym, że oglądając film, nie potrafimy się skupić, bo zaglądamy do telefonu. Trzeba ten proces odwrócić, wylogować się do życia. Smartfona zostawiać w innym pokoju. Na początku będzie trudno, ale tak jest ze wszystkim, odstawieniem cukru, alkoholu itp. Ważne aby być konsekwentnym. Dobrze zacząć właśnie w Dzień bez telefonu, ale życzę każdemu więcej takich dni, a już z pewnością, wielu godzin bez telefonu na co dzień!

JAKUB B. BĄCZEK, OPR. BAR

Jakub B. Bączek

– Trener mentalny mistrzów świata i olimpijczyków, właściciel kilku firm, autor ponad 20 książek. Wykładowca na Akademii Leona Koźmińskiego, ekspert telewizyjny, mówca inspiracyjny. Prywatnie pasjonat podróży, gry w golf, buddyźmu i czytania książek. Uważa, że marzenia się nie spełniają – marzenia się... SPEŁNIA!

CIEMNOŚĆ WIDZĘ, CIEMNOŚĆ...

Był. Maksem Paradysem, obywatelem Piszczkiem, wodzirejem, komisarzem Rybą. Jako Gustaw — był posiadaczem bezcennego spisu cudzołożnic. Był też nadszyszkownikiem Kilkujadkiem. I to jego głosem mówił Osiół, przyjaciel Shreka. I wszystko to od 9 lipca 2024 roku — w czasie przeszłym dokonanym...

SEKSMISJA

Bóg raczy wiedzieć, jakimi metodami wychowawczymi mnie ta moja Mama traktowała...! W każdym razie „Seks-misję” obejrzałam właściwie w zaraniu żywota, bo w wieku lat około 12, choć wiem na pewno, że film jest przeznaczony dla widzów, która ukończyła lat 18. Mama była kilka lat wcześniej na premierze w nieistniejącym już kinie „Kopernik”, pamiętała, że film ubawił ją do rozpuku — kiedy zatem wypatrzyła go w programie telewizji, zrobiłyśmy sobie przyjęcie (obowiązkowe łakocie — serniczek lub szarlotka Mamy oraz napoje całkowicie obojętne dla organizmu — jakaś kapuczyna na mleku czy coś, bo przecież miałam te 12 lat...!) i wygodnie siadaliśmy przed domowym ekranem, który wtedy liczył całe 21 cali...

Niech pękne! — od sceny z Kopernikiem i Skłodowską-Curie polecałam kurcgalopkiem po mój wielki sztambuch i pióro — i zaczęłam notować — nie bacząc, że swoje w międzyczasie robił już magnetowid. Ależ tam były same językowe perełki i hasła na każdą okoliczność...!

„Nie ma mężczyzn? A dlaczego tu nie ma okien? A dlaczego tu nie ma klamek...?” Albo: „Nas? Bohaterów? Prądem?!”. Albo: „Jadwiniu! Proszę natychmiast rozwiązać tatusia! I przeprosić!”. Niezliczone razy w moim życiu wypowiedziałam też żelazne: „Nie wstanę, tak będę leżał!” — i powiedzmy to sobie otwarcie — nie tylko o poranne pobudki mi chodziło...! Już nawet nie zacytuję tego hasła, którego Maksio użył z tak pozytywnym skutkiem w windzie — a które także

u mnie zadziało w niejednej podbramkowej sytuacji...

Być może dlatego identyfikowałam zawsze Mistrza jako aktora komediowego — takiego, co w najsmutniejszym czasie i tak ubawi do łez. Nie ma już takich jak On. I coś mi mówi, że za mojego życia już nie będzie...

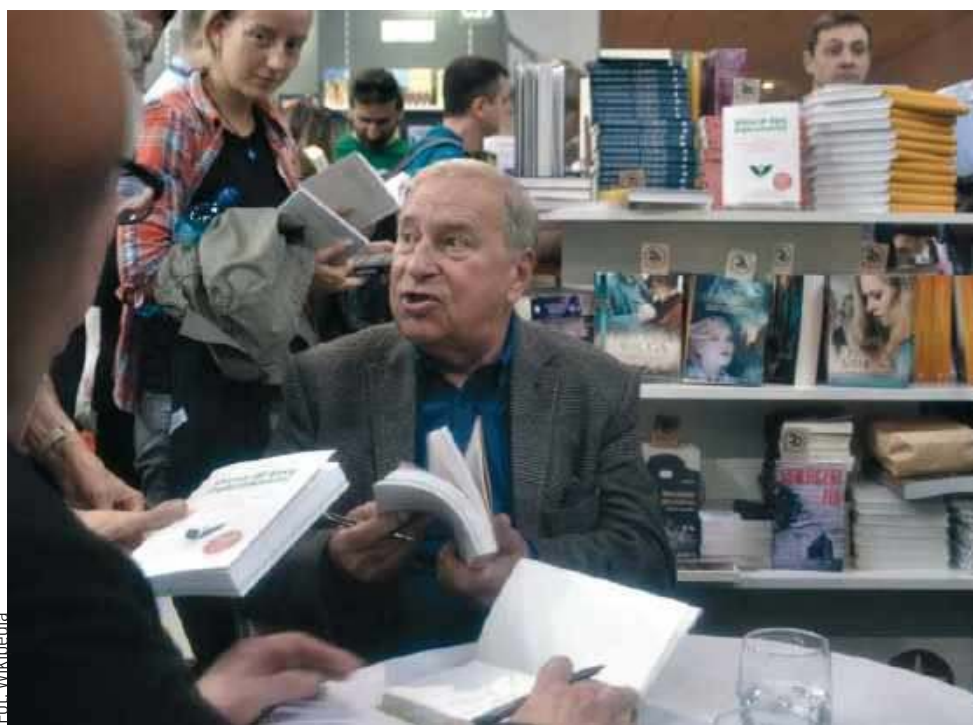
KRAKUS

Jak dla mnie — był uosobieniem Krakowa i Krakusa. Czyli człowieka wykształconego, ale i mądrego, tą życiową mądrością, która niestety, nawet najlepiej wykształconym nie zawsze jest dana. Człowieka światowego, ale przede wszystkim dumnego ze swojej małej Ojczyzny. Miał w sobie coś takiego — że nawet, gdy był zabawny, pobrzmiwała w tym jakaś nuta melancholii, ale i przestroga na przyszłość. A jeśli nawet był poważny — sam jego styl mówienia, z tym pięknym i coraz rzadszym już krakowskim pośpiewem, dodawał owej powadze jakąś ładną lekkość.

Nie, takich już nie ma i nie będzie — nawet w Krakowie...

JERZY STUHR

Byłam uczennicą szkoły średniej i trafić chciał, bo zdarzało mi się to niekiedy rzadko — że z jakiegoś powodu nie mogłam uczestniczyć w lekcji wychowania fizycznego. Moja ówczesna Profesorka od wuefu, pani Danusia Przybyłek, zagoniła więc moje klasowe koleżanki do ćwiczeń lub gry w siatkówkę, a ja siadłam sobie grzecznie koło niej. O czym rozmawialiśmy — pojęcia nie mam, w każdym razie rozmowa w którymś momencie dotknęła albo samego Mistrza, albo egzaminów. I właśnie Pro-

fesor Przybyłek opowiedziała mi krew w żyłach mrozącą historię kogoś ze swoich krewnych, mężczyzny, który chciał dostać się do ówczesnej Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego w Krakowie (dziś Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego). Egzamin wstępny jest to przeżycie jedyne w swoim rodzaju i stres jest jego nieodzowną częścią. Zwłaszcza na ustnym można zapomnieć języka w gębie — a tu trzeba w kilka minut przed szacowną komisją egzaminacyjną pokazać całą gamę swoich możliwości i udowodnić im, starym aktorskim wyjadaczom, że jedna z tych piętnastu osób na jedno z niewielu miejsc na pierwszym roku — to właśnie ja...!

Wyłącznie szczęśliwe zrzęcenie losu sprawiło, że chłopak trafił właśnie na Mistrza, który doprowadził go do takiego stanu emocjonalnego, że nie tylko trema i normalne egzaminacyjne spłoszenie odbiegło go na zawsze, ale

dodatkowo Mistrz w jednej chwili wydobył z tego młodego człowieka cały talent na światło dzienne! Egzamin oczywiście zdał śpiewając i fakt, że nawet nie wiem, jak się ten człowiek nazywa — ma jak dla mnie zupełnie drugorzędne znaczenie. Oniebo ważniejsza jest dla mnie ta lekcja człowieczeństwa, którą od Profesor Przybyłek w dość wczesnej młodości wyniosłam: obojętnie jak wielki, ważny i gromowładny jesteś — pozostań człowiekiem. Bo jeśli jesteś królem państwa, prezesem koncernu naftowego, rektorem szkoły wyższej czy dyrektorem szpitala — a nie potrafisz podać ręki słabszemu, zestresowanemu, zdenerwowanemu, pogubionemu — to nie jesteś człowiekiem. To jesteś nikiem.

Dawno już skończyłam liceum, zdałam egzamin magisterski i zostałam nauczycielem akademickim. Różne tam były sytuacje, różne siupy studenci robili mi, a ja studentom — nigdy tej historii nie zapo-

mniałam. I nawet dziś ją pamiętam — a może po 9 lipca 2024 roku zwłaszcza ją będę pamiętać...?

WODZIREJ, OBYWATEL PISZCZYK, GUSTAW...

W „Wodzireju” był brauwurowy. Jako obywatel Piszczek — nieco fajtlapowaty i z tą raz lepiej, raz gorzej skrywaną melancholią. Gustaw ze swoim spisem cudzołożnic najpierw nieco napawał mnie strachem, że skala świętości — czyli arcydzieło Mistrza Pilcha. Ale już po kilku minutach seansu okazał się w pełni godny i Pilcha, i swojej roli, a wypowiedziane przez niego w kierunku Szweda frazy, pełne naturalnego niesmaku i irytacji — do dziś dźwięczą mi w uszach. Bo tylko On, tylko tym głosem mógł je wygłaszać...

MECYJE, W OPOLU ZAŚPIEWAŁ...!

To moja druga po „Seks-misji” ulubiona kreacja Mistrza: występ na Krajowym Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu w 1977 roku. I tu znów

pojawia się coś, co trudno nazwać. Śmieszna powaga? Poważny humor? Śmieszność z domieszką autoironii? W każdym razie czego by się tam nie doszukiwać w postawie Mistrza i jakich podtekstów nie widzieć w słowach piosenki „Śpiewać każdy może” — jedno jest pewne: śpiewać rzeczywiście może każdy, ale nie każdy zaśpiewawszy jeden raz w życiu może zostać zapamiętany na wieczność!

Był aktorem wszechstronnym. Był też reżyserem, filologiem, wybitnym (patrz wyżej!) pedagogiem, profesorem sztuk teatralnych i pisarzem. Na scenie zaczął występować już w czasach liceum, udzielał się też w szkolnych kółkach teatralnych. Ale pracował także jako bileter i organizator widowisk w Teatrze Baniak w Bielsku-Białej. Był absolwentem polonistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim — no, i Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie. Podczas studiów udzielał się aktorsko w Kole Naukowym Studentów, ale pracował jako wodzirej w Estradzie Krakowskiej — może to stąd ta naturalna brawura u Lutka Danielaka...?

I może mu ktoś wytykać jego niemieckobrzmiące nazwisko — a pewnie! Jak się nie ma czego przyczepić, to się czepia wyimaginowanych przewinień i niebytych grzechów. Zainteresowanym mogę zdradzić, że jego pradiadkowie, Anna z Thillów oraz Leopold Stuhrowie przybyli w 1879 roku do Krakowa z powiatu Mistelbach w Dolnej Austrii...

Dla mnie 9 lipca 2024 roku odszedł Mistrz przez duże M i wzorzec z Sèvres — nie tylko w kontekście aktorstwa. Żegnaj, Mistrzu...

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

WYSOCZYŻNA ELBLĄSKA OD A DO Z

Wysoczyżna Elbląska zaskakuje tajemniczymi leśnymi ścieżkami i panoramicznymi widokami. Liczne szlaki piesze i rowerowe prowadzą przez najbardziej atrakcyjne turystycznie wzgórza między Elblągiem a Tolkmickiem, dlatego poświęcamy im cykl „Poznaj Wysoczyżną Elbląską od A do Z!”, który specjalnie dla naszych Czytelników tworzy zespół Parku Krajobrazowego Wysoczyżny Elbląskiej.

Ł jak łuskiewnik

Na początku swojej edukacyjnej przygody każdy uczeń się dowiaduje, że rośliny to takie wspaniałe organizmy, które są samożywne. A dzieje się tak, ponieważ przeprowadzają fotosyntezę, której rośliny zawdzięczają pożywienie, a zwierzęta, w tym oczywiście i my, życiodajny tlen. Proces ten nie może się odbyć, jak zapewne wiecie, bez zielonego barwnika o nazwie chlorofil. Ale czy wszystkie rośliny ten barwnik zawierają? Jak to często bywa, wyjątki potwierdzają regułę. Okazuje się, że nie wszystkie rośliny są zdolne do fotosyntezy, bo wspomniany barwnik w nich nie występuje. Po tym nieprzypadkowym wstępie pragnę przedstawić państwu łuskiewnik (*łac. Lathraea*), rodzaj rośliny z rodziny zarzawatych (*łac. Orobanchaceae*). Łuskiewnik jest przykładem rośliny, która się fotosyntezą nie trudzi, a co za tym idzie, nie jest samożywny. Tytułowa roślina jest pasożytem, co nie oznacza nic innego, jak to,

że jego rozwój uzależniony jest od jej żywiciela. Na terenie Parku Krajobrazowego Wysoczyżny Elbląskiej rośnie łuskiewnik różowy (*łac. Lathraea squamaria*), jedyny gatunek łuskiewnika występujący w naszym kraju. Okazy tej ciekawej rośliny można spotkać np. w lasach elbląskiej Bazararni.

Różowy zwiastun wiosny

Łuskiewnik różowy pasożytuje na wielu różnych gatunkach roślin drzewiastych. Spotkać go można w pobliżu drzew rosnących w wilgotnej glebie przy ciekach wodnych. Nadziemna część rośliny wyrasta do około 25 cm nad powierzchnię ziemi. Jasnoróżowa, mięsista łodyga wraz z różowymi kwiatami ukazuje się wczesną wiosną (od marca do maja, zazwyczaj w kwietniu), po wielu latach podziemnego wzrostu. Kwiaty utrzymujące się około dwóch tygodni są ulubioną stołówką dla trzmieli, które w okresie wiosennym nie mają zbyt wielu źródeł pożywienia. Łuskiewnik, oprócz różo-

Łuskiewnik różowy *Lathraea squamaria*

Trzmiel na łuskiewniku różowym

wych, wytwarza też drugi rodzaj kwiatów. Znajdują się one tuż pod ziemią, są blade, prawie białe, a na dodatek samopylne, gdyż się nie otwierają. Podziemna część rośliny pokryta łusczkowatymi, bezzieleniowymi liśćmi rozwija się, pobierając substancje organiczne oraz wodę z solami mineralnymi z korzeni żywiciela za pomocą ssawek. Nie będzie dla Państwa niespodzianką fakt, że roślina dzięki liściom zawdzięcza swoją

polską nazwę. Podziemna część tej rośliny jest niewiarygodnie duża – potężne kłącza sięgają do 1,5 m w głąb ziemi, mogą ważyć nawet 6 kilogramów i zajmować powierzchnię kilku metrów kwadratowych. Po przekwitnięciu ślad po nim zanika aż do następnej wiosny.

Groźny drapieżnik czy niewinny dziwoląg?

Jak mówi mądrość ludowa „na pochyłe drzewo wszystkie kozy skaczą”,

toteż najwięcej okazów łuskiewnika rozwija się na najsłabszych egzemplarzach żywicieli – na roślinach starych, zamierających lub intensywnie eksploatowanych przez inne pasożyty (np. grzyby). Silne i zdrowe okazy drzew i krzewów pozostają wolne od łuskiewników lub są żywicielami tylko dla niewielkich osobników tego pasożyta. Ale jak to w życiu bywa, każdy kij ma dwa końce. W przyrodzie wszystko jest „po coś” i jak każdy organizm ma swoje miejsce w „układance”, która przez ludzi pewnie nigdy nie będzie ostatecznie rozwikłana, tak łuskiewnik ma też drugie oblicze. W pustych przestrzeniach podziemnych łusek łuskiewnika gromadzą się substancje, z których czerpią inne organizmy. Pełne wydalin łuski stanowią prawdziwy „miniatury ekosystem” dla licznych bakterii, grzybów, nicieni, skąposzczetów, drobnych ślimaków, roztoczy, chrząszczy czy pluskwików.

MARTA PIEKARSKA,
PARK KRAJOBRAZOWY
WYSOCZYŻNY ELBLĄSKIEJ

**A w następnym numerze
26 lipca 2024 przeczytacie
o marzance wonnej.**

**Dotychczas w ramach
pierwszego cyklu
Wysoczyżna Elbląska
od A do Z ukazały się
następujące artykuły:**

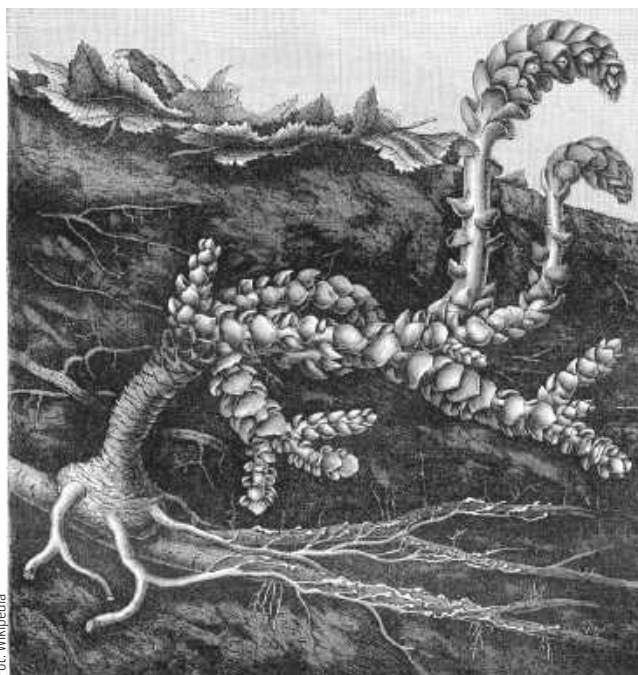
A JAK ABEGG
B JAK BIELIK
C JAK CESARZ
D JAK DZIECIOŁ
E JAK ELBLĄSKIE
TOWARZYSTWO
STAROŻYTNOŚCI
F JAK FLORA WIOSENNA
G JAK GŁAZY NARZUTOWE
H JAK HOGGO
I JAK IRYS
J JAK JELEŃ SIKA
K JAK KRUSZCZYKI

L JAK LEPIEŻNIK
Ł JAK ŁĘCZE
M JAK MIODUNKA
N JAK NATURA 2000
O JAK ORZESZNICA
P JAK POMNIKI PRZYRODY
R JAK REZERWATY
PRZYRODY
S JAK SZLAK
KOPERNIKOWSKI
Ś JAK ŚWIĘTY KAMIEŃ
T JAK TOJAD
U JAK USZATKA
W JAK WYSOCZYŻNA
ELBLĄSKA
Z JAK ZASKRONIEC
ZWYCZAJNY

**Dotychczas w ramach
drugiego cyklu Wysoczyżna
Elbląska od A do Z ukazały
się następujące artykuły:**

A JAK ASTER SOLNY
B JAK BAŻANTARNIA
C JAK CENTURIA
D JAK DOMY PODCIENIOWE
E JAK ELFRIDA
F JAK FOLWARKI
G JAK GODY WIOSENNE
H JAK HUTA ŻUŁAWSKA
I JAK INSEKTY
J JAK JASKÓŁKI
K JAK KRAJOBRAZ
KULTUROWY
L JAK LILIA ŻŁOTOGLÓW

Wysoczyżną Elbląską polecamy zwiedzać przy pomocy aplikacji Kraina Buka. To idealny przewodnik dla wszystkich aktywnych turystów chcących poznać urokliwe miejsca i zakątki Wysoczyżny Elbląskiej. Aplikacja pokaże najciekawsze miejsca, zabytki, pomniki przyrody i inne okoliczne atrakcje do odkrycia w trakcie urlopu lub wolnego weekendu. Zeskanuj kod QR, by pobrać aplikację na swój telefon.

Organy podziemne łuskiewnika różowego

CZYTAM, BO LUBIĘ: WIOLETTA SAWICKA „OPOWIEŚĆ WARMIŃSKA. NASZE DRZEWIA SĄ JESZCZE MŁODE”

„NASZE DRZEWIA SĄ JESZCZE MŁODE” TO JUŻ TRZECI TOM PORYWAJĄCEGO CYKLU OPOWIEŚĆ WARMIŃSKA. I TYM RAZEM WIOLETTA SAWICKA SERWUJE NAM MNÓSTWO EMOCJI I PORUSZAJĄCĄ HISTORIĘ TOCZĄCĄ SIĘ W OKRESIE II WOJNY ŚWIATOWEJ.

Prusy Wschodnie, II wojna światowa. Lizka nadal przebywa w Hohenbruch, gdzie śmierć zbiera obfite żniwo. Nadzieja, że spełni się wszystko, co kiedyś obiecali sobie z Franzem Reiterem, pozwala jej przetrwać obozowe piekło. Pokrzepienie w niedoli daje także przyjaźń z Bogną, wierzącą niezłomnie, że jeszcze nie pora umierać, że dopiero zaczną żyć i kochać, a drzewa, z których kiedyś zostaną zrobione ich trumny, są jeszcze młode. Franz i Augusta robią, co w ich mocy, aby wydo-

stać Lizkę z łagru, niestety, bez skutku. Dzięki pomocy więźniarek udaje jej się uciec z Hohenbruch razem z nowo narodzonym dzieckiem jednej z kobiet. Lecz droga do domu okaże się dłuższa niż odległość od niego. Tymczasem zachłystującym się ideologią Trzeciej Rzeszy starszym braciom Reiterom los zaczyna wystawiać pierwsze rachunki za popełnione zbrodnie. Jak powiedziała Augusta, po czasie winy przychodzi czas kary. „Nasze drzewa są jeszcze młode” to kontynuacja opowieści o zakazanej miłości i sile

nadziei w czasach, kiedy świat ogarnęła mordercza wojna.

W sadze Wioletty Sawickiej, oprócz wciągającej i poruszającej opowieści o losach Lizki Langer i Franza Reitera, mamy swoistą podróż w czasie. W pierwszym tomie poznajemy obie rodziny w okresie, kiedy na Warmii miał miejsce plebiscyt. W drugim, „Ocali nas miłość”, akcja toczy się tuż przed wybuchem II wojny światowej, a po plebiscycie, kiedy to Lizka traci swoją rodzinę i z czasem zakochuje się w Niemcu Franzu, który zostaje powołany do Wehrmachtu, ona sama zaś szykuje się do ucieczki z Prus. Natomiast w „Nasze drzewa są jeszcze młode” mamy już 1940 rok, a tym samym II wojnę światową oraz wszelkie związane z nią następstwa. Autorka ma talent nie tylko do opowiadania pięknych historii, które silnie oddziałują na czytelnika, lecz także do

foto: wydawnictwo Prószyński i S-ka

„Nasze drzewa są jeszcze młode” Wioletty Sawickiej to trzeci tom cyklu Opowieść warmińska. Jego akcja toczy się w okresie II wojny światowej

przekazywania solidnej dawki wiedzy historycznej. Świetnie tu przedstawiła wszystkie upiory wojny oraz moralne dylematy, przed jakimi stawali wówczas ludzie – tutaj konkretnie Warmiacy. Autorka w niesamowicie realistyczny i pobudzający wyobraźnię sposób opisa-

ła trudne, wręcz bolesne czasy, w jakich przyszło żyć bohaterom. Dodatkowo wplota w fabułę powieści zdarzenia, które rzeczywiście się wydarzyły, co jest ogromnym atutem. To opowieść o wielowymiarowych relacjach, przyjaźni i rodzinnych więzach, a także ogromnym poświę-

ceniu, wsparciu i wierze w lepszą przyszłość. To także powieść o życiu i śmierci, smutku i radości, a także miłości, wierze i nadziei. Historia udowadnia, że nie ma winy bez kary. Pokazuje również, że miłość potrafi przenosić góry i sprawić, że jesteśmy w stanie przetrwać naprawdę wiele. Zakończenie, jakie zaszerwowała pisarka, pozostawia z chęcią jak najszybszego poznania dalszych losów głównych postaci. Na szczęście czwarty tom „Niebo z naszych stron” jest w przygotowaniu – premiera już we wrześniu!

„Nasze drzewa są jeszcze młode” Wioletty Sawickiej naprawdę warto przeczytać, jeśli zna się poprzednie tomy Opowieści warmińskiej. Jest to powieść przepelniona emocjami, ciekawą fabułą i wyjątkowymi opisami ukazującymi piękno Warmii, która doskonale oddaje nastroje tamtych czasów.

AGATA TUPAJ

„KASZUBSKA ZIEMIA, ŻUŁAWSKI WIATR”

KASZUBY I ŻUŁAWY – DWIE TAK RÓŻNE OD SIEBIE KRAINY ŁĄCZY WIĘCEJ, NIŻ MOGŁOBY SIĘ WYDAWAĆ... SYLWIA KUBIK I DARIA KASZUBOWSKA WSPÓLNYMI SIŁAMI STWORZYŁY EMOCJONUJĄCĄ POWIEŚĆ PEŁNĄ MIŁOŚCI DO SWOICH MAŁYCH OJCZYZN.

Zuławy i Kaszuby... położone po sąsiedzku, a tak różne od siebie. Łączy je jedno – miłość ich mieszkańców do małych ojczyzn. Kiedy więc charakterna Żuławianka spotka dumnego Kaszubę, zderzą się dwa żywioły. Ich moc może być niszczycielska lub budująca, przyniesie spustoszenie lub zrodzi coś silnego. Niełatwo bowiem pogodzić ze sobą kaszubską ziemię, którą kolejne pokolenia kochają i za którą walczą, i żuławski wiatr, który hula po szerokich przestrzeniach, opowiadając minione dzieje. Czy ogień miłości przetrwa powódź wielkiej historii? Czy wiatr, który gna niespokojną duszę Ilony, po-

łączy się z ziemią, która tętni w sercu Konrada?

Dajcie się porwać historii opowiedzianej przez dwie lokalne patriotki: ambasadorkę Żuław Sylwię Kubik i Darię Kaszubowską z samego serca Kaszub. Jak ich bohaterowie, tak i autorki musiały się zmierzyć z różnymi żywiołami, od huraganu natchnienia po morze wątpliwości, by stworzyć dla swoich czytelników tę pełną emocji i wzruszeń powieść.

Książka „Kaszubska ziemia, żuławski wiatr” to kolejna pozycja, którą warto zabrać ze sobą na wakacje. Dzięki niej lepiej poznamy dwie krainy, do których wcale nie trzeba daleko jechać, a mają dużo do zaoferowania pod względem turystycznym.

Sylwia Kubik oprowadza nas po urokliwym Mokrym Dworze, natomiast Daria Kaszubowska pokazuje piękno Jeleńskiej Huty. Obie te miejscowości są głównymi miejscami akcji tej naprawdę ładnie wydanej powieści. Szata graficzna mocno przykuwa uwagę – zarówno kolorowa okładka, ilustracje w książce tworzone przy pomocy AI, jak i pięknie ozdobione brzegi w motywie niezapominajek. Natomiast jeśli chodzi o samą fabułę, to dzięki dwóm różnym perspektywom – kaszubskiej i żuławskiej – otrzymujemy wielowątkową historię przeplataną malowniczymi opisami, złamanymi sercami, niespełnioną miłością, przeznaczeniem oraz rodzi-

foto: wydawnictwo FLOW

na, która jest bardzo ważna. Jest to opowieść o rodzinach, które nie zawsze zgodnie patrzą w tym samym kierunku, o związkach, gorących uczuciach i o przywiązaniu do małej ojczyzny. Ciekawym smaczkiem w tej powieści są rozmowy między bohaterami

Kaszubska ziemia, żuławski wiatr” to pięknie wydana powieść Darii Kaszubowskiej i Sylwii Kubik, która miała swoją premierę niedawno, bo 10 lipca

w języku kaszubskim, jakże często mylonym z gwarą. Autorki wykreowały też całą paletę zróżnicowanych postaci. Poznajemy żuławską fotografkę Ilonę, która ma brata Marcina i mieszka z ukochaną babcią Izawetą. Konrad wraz ze swoim starszym bratem Albertem prowadzą agroturystykę U Kaszuba, do której przyjeżdża Ilona. Konrad jest w związku z Malwiną, której nie kocha, natomiast Albert samotnie wychowuje syna Bruna. Ich

młodsza siostra Natalia jest w otwartym związku z mężczyzną, którego nie kocha. Splot różnych wydarzeń i zawirowań, które spotykają bohaterów, sprawia, że trudno tę książkę odłożyć.

„Kaszubska ziemia, żuławski wiatr” to powieść godna uwagi, dzięki której można poznać lokalną kulturę, folklor, a nawet regionalną kuchnię Żuław i Kaszub. Daria Kaszubowska i Sylwia Kubik doskonale oddały klimat tych dwóch regionów, tym samym zachęcając nas do postawienia tam swoich stóp. A co z tego zderzenia dwóch żywiołów wyniknie dla głównych bohaterów powieści? Sięgnijcie po nią, by się o tym przekonać.

AGATA TUPAJ

CO: FINAL ELBLĄG MUSIC MASTERCLASS
GDZIE: RATUSZ STAROMIEJSKI W ELBLĄGU
KIEDY: 12 LIPCA

Finał III. edycji mistrzowskich warsztatów Elbląg Music Masterclass to niepowtarzalna okazja, aby zobaczyć na żywo występy młodych, utalentowanych artystów – laureatów III Konkursu Młodego Wirtuoza. Młodzi muzycy zaprezentują swoje wirtuozerskie umiejętności w towarzystwie Elbląskiej Orkiestry Kameralnej.

To wydarzenie będzie stanowić zakończenie największych kursów muzycznych w północnej Polsce. Przyjdź i doświadcz niesamowitych występów młodych muzyków, którzy zaprezentują swoje niezwykle umiejętności. Będzie to prawdziwa uczta dla miłośników muzyki!

12.07.2024, piątek, 19:00

Finał Elbląg Music Masterclass
Ratusz Staromiejski w Elblągu

Wykonawcy: Radosław Droń – dyrygent, Laureaci Konkursu „Młodego Wirtuoza”, Elbląska Orkiestra Kameralna

W programie m.in.: Muzyka instrumentalna w wykonaniu Elbląskiej Orkiestry Kameralnej oraz Laureatów Konkursu „Młodego Wirtuoza”

CO: USA – AMERYKAŃSKI WEEKEND W ELBLĄGU
KIEDY: 12 LIPCA
GDZIE: MUZEUM ARCHEOLOGICZNO-HISTORYCZNE
Program imprezy – 12 lipca (piątek):
16:00 – Otwarcie Wystawy Amerykańskich Aut i Motocykli

- auta zabytkowe i nowoczesne
- kabriolety
- pick upy
- limuzyny
- terenowe i inne

Przejażdżki kabrioletami ulicami Starego Miasta
Kids Playground: Strefa dla dzieciaków – zjeżdżalnia, samochody z bajek i inne

Graffiti Bridge: Obrazy malowane na żywo
– technika tradycyjna i graffiti

20:30 – koncert PROUD MARY

Tribute to Creedence Clearwater Revival

Na terenie Wystawy przygotowane zostaną strefy tematyczne:

- Auta z bajek (spotkanie ze Złotkiem i Zygazkiem McQueenem)
- Ranczo
- Hollywood (słynni aktorzy i celebryci)
- Pole golfowe
- Stanowisko Coca-Cola
- AMERYKAŃSKI BUFET (hot dogi, barbeque, pizza i inne)

Wstęp:

- Wystawa, zawody sportowe, Kids Playground: obowiązują cegiełki (do nabycia przed wejściem)
- Koncerty: wstęp bezpłatny

CO: PIANA PARTY NA PLAŻY W KRYNICY MORSKIEJ
GDZIE: PLAŻA BIAŁA W KRYNICY MORSKIEJ
KIEDY: 12 LIPCA

Piana Party na Plaży Białej w Krynicy Morskiej odbywa się w wakacyjne piątki o godz. 21:00.

PROMOCJA

Rolnicze abc

z Tobą od 1971 r.

MIESIĘCZNIK NIE TYLKO DLA ROLNIKÓW

■ **POMOC KRAJOWA – ARIMR**

■ **STONKA ZIEMNIACZANA
CORAZ GROŹNIEJSZA**

■ **FENTANYL U BRAM**

■ **OLEJKI ETERYCZNE
W OCHRONIE
ROŚLIN**

Do kupienia stacjonarnie:

na pocztę, w punktach sprzedaży prasy, w salonikach prasowych, także w sieciach sklepów Dino, Społem, Polo Market, Auchan, Chorten, Stokrotka i Real oraz online: www.kupgazete.pl, www.e-kiosk.pl

CO: VIII FESTIWAL PIOSENKI ŻEGLARSKIEJ
SZANTY NAD ZALEWEM
GDZIE: PORT TOLKMICKO
KIEDY: 12-13 LIPCA

CO: A MOŻE NAD MORZE Z RADIEM ZET?
GDZIE: PLAŻA W KRYNICY MORSKIEJ
KIEDY: 12-13 LIPCA

Zapraszamy na Letnie wydarzenia w Krynicy Morskiej – dzienne atrakcje i wieczory pełne muzyki, dobrej zabawy i letniego klimatu! W czerwcu, lipcu i sierpniu spotykamy się na świeżym powietrzu, by cieszyć się najlepszymi koncertami i wydarzeniami sezonu. Już 12 i 13 lipca zapraszamy na imprezę na plaży „A może nad morze z Radiem Zet”. W programie wiele atrakcji dla każdego. Nie przegapcie okazji na spędzenie wakacyjnych dni w wyjątkowy sposób. Zabierzcie przyjaciół, rodzinę i przyjdźcie wspólnie celebrować zabawę pod gołym niebem! A może nad morze z Radiem Zet: 12-13 lipca 2024
Miejsce: Plaża w Krynicy Morskiej
Wstęp wolny!

SOBOTA

Z PRZEWODNIKIEM PTTK XIV EDYCJA 2024

06.07	"Rocznico z Romualdem Trauguttem" Przewodnik: Małgorzata Świątkowska godz. 10:00, miejsce zbiórki: przed kapielą św. Anny w Parku Turystów
13.07	"Trójkowo, czyli po szlaku tramwaju nr 3" Przewodnik: Brygida Gawron godz. 10:00, miejsce zbiórki: Plac Słowiański, przy fontannie
20.07	"Elbląskie kamienie i ich tajemnice" Przewodnik: Mirosław Kowalski godz. 10:00, miejsce zbiórki: ul. Długa 10, Elbląg
27.07	"Bażantarnia - z biegiem Kumieli" Przewodnik: Jolanta Bułak, Jolanta Kalabun godz. 10:00, miejsce zbiórki: przy jeździei na ul. Młynowej
03.08	"Elbląg w Królestwie Polskim"

CO: SOBOTA Z PRZEWODNIKIEM PTTK, XIV EDYCJA 2024
GDZIE: ELBLĄG
KIEDY: 13 LIPCA

„Trójkowo, czyli po szlaku tramwaju nr 3”
Przewodnik: Brygida Gawron godz. 10:00, miejsce zbiórki:
Plac Słowiański, przy fontannie

PIESKI NA KREATYWNEJ ŚCIEŻCE

ZOBÓJ WŁASNA KOSZULKĘ I ODBIĄK Z OLINY

WARSTATTY ARTYSTYCZNE 4-8 LAT Z OPIEKUNEM

13 LIPCA
9:30-10:45
12:30-13:45

CENA 40ZŁ

Zapisy oraz dodatkowe informacje
tel. 55 611 20 85, e-mail: beata.skrzoska@swiatowid.elblag.pl

CO: PIESKI NA KREATYWNEJ ŚCIEŻCE
GDZIE: CENTRUM SPOTKAŃ EUROPEJSKICH „ŚWIATOWID”
KIEDY: 13 LIPCA

Czas na wspólne podjęcie wyzwania! Razem z pieskami! Czekają na nas: wybory szablonów, sensoryczne ugniatanie gliny, malowanie po trójwymiarowej powierzchni, rysowanie i malowanie na tkaninie. Challenge accepted? W sobotę 13 lipca w pracowni dziecięcej fani Psiego Patrolu będą mieli okazję zrobić własną odznakę z gliny oraz pomalować ją farbami. Pomogą nam w tym gotowe wykrojniki z kultowej bajki. Każdy również, pomaluje dla siebie koszulkę według wybranych szablonów z pieskami. Będzie kolorowo! PS: Prosimy podać rozmiar koszulki. Do wyboru dwie grupy: Data: 13 lipca Godziny: 9:30-10:45 oraz 12:30-13:45. Zapisy: tel. 55 611 20 85, e-mail: beata.skrzoska@swiatowid.elblag.pl

CO: USA – AMERYKAŃSKI WEEKEND W ELBLĄGU
KIEDY: 13 LIPCA

GDZIE: MUZEUM ARCHEOLOGICZNO-HISTORYCZNE
Program imprezy – 13 lipca (sobota): 10:00 Wystawa Amerykańskich Aut i Motocykli Przejazdki kabrioletami ulicami Starego Miasta Kids Playground 12:00 Turniej Koszykówki Ulicznej 2x2 Streetball Zgłoszenia przez profil G&S Classic, drużyny zawodników 16+, nagrody pieniężne dla zwycięzców! 13:00 ARMWRESTLING – II Mistrzostwa Elbląga Zawody w siłowaniu na rękę, zgłoszenia 10:00-12:30 na miejscu, pula nagród: 5000 zł! Graffiti Bridge Obrazy malowane na żywo – technika tradycyjna i graffiti 20:30 Koncert DROGA NA OSTROŁĘKĘ Muzyka country, taniec linowy i wszystko, co kojarzy się z porządną zabawą w sobotni wieczór na amerykańskiej prowincji Na terenie Wystawy przygotowane zostaną strefy tematyczne: – Auta z bajek (spotkanie ze Złotkiem i Zygakiem McQueenem) – Ranczo

- Hollywood (słynni aktorzy i celebryci)
- Pole golfowe
- Stanowisko Coca-Cola
- AMERYKAŃSKI BUFET (hot dogi, barbeque, pizza i inne)
- Wstęp:
- Wystawa, zawody sportowe, Kids Playground: obowiązują cegiełki (do nabycia przed wejściem)
- Koncerty: wstęp bezpłatny

CO: CLASSIC SPLIT, WREDROCK, THE MIND PARASITES
GDZIE: KLUB MJAZZGA
KIEDY: 13 LIPCA, GODZ. 19

Tego letniego lipcowego wieczoru wystąpią dla Was trzy trójmiejskie kapele, a są to Classic Split, Wredrock oraz The Mind Parasites. Wredrock Nazywamy się Wredrock i jesteśmy gdyńskim zespo-

tem, który gra muzykę z mieszaniny rockowych, metalowych i punkowych rytmów. Nie ogranicza nas żaden schemat, tworzymy to co nam w duszy gra. Co do samych kompozycji łączymy brzmienia czyste z agresywnymi, wiadomo elementy ekspresji by nie było nudno. Bawienie się brzmieniem i konwencją daje nam satysfakcję z tworzenia. Zespół istnieje już długo, bo od 2002 roku. Jednak po paru latach przerwy w 2018 roku, zespół zaczął grę w odświeżonym składzie i tak już pozostało do dziś. W 2023 wydaliśmy swój pierwszy oficjalny album za sprawą wydawnictwa Case Studio.

REKLAMA

Ogłoszenie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu na podstawie którego mają być lokalizowane elektrownie wiatrowe w gminie Rychliki

Na podstawie art. 6c ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 724, ze zm.)

BURMISTRZ PASŁĘKA

jako Burmistrz pobliskiej gminy, zawiadamia o podjęciu przez Radę Gminy Rychliki uchwały nr III/15/2024-2029 z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rychliki dla lokalizacji urządzeń i instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii oraz o przystąpieniu do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Z treścią ww. uchwały można zapoznać się na stronie internetowej Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Gminy Rychliki: <http://rychliki-ug.bip-wm.pl/public/>.

Osoby zainteresowane mogą składać wnioski do ww. miejscowego planu, w formie:

- papierowej – osobiście w sekretariacie Urzędu Gminy Rychliki, pok. 6, w godzinach pracy urzędu (poniedziałek-piątek od 7.00 do 15.00) lub tradycyjną pocztą na adres: Urząd Gminy Rychliki, 14-411 Rychliki
- lub w formie elektronicznej – za pomocą środków komunikacji elektronicznej, na adres e-mail: sekretariat@rychliki.pl lub skrzynki podawczej <https://epuap.gov.pl/wps/myportal/aplikacje/skrzynka/r25k49ombu/SkrytkaESP>. W polu Odbiorca należy wpisać: Urząd Gminy w Rychlikach, adres skrytki: r25k49ombu.

Składający wniosek do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane kontaktowe takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wnioski można składać również za pomocą „Formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego określonego w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2509)” dostępnego w siedzibie Urzędu Gminy Rychliki, 14-411 Rychliki 86 (pok. 2A) oraz pod adresem BIP UG Rychliki: <http://rychliki-ug.bip-wm.pl/public/wzakladcePlanowanieprzestrzenne-MiejscowyplanzagospodarowaniaprzestrzennegogminyRychlikidla lokalizacjiurządzeńi instalacjiwykorzystującychOdnawialneŹródłaEnergii>. Wzór formularza jest również dostępny na stronie Ministerstwa Rozwoju i Technologii w zakładce Co robimy/Planowanie przestrzenne. Informuje się również, iż w dniu 23 lipca 2024 roku, odbędzie się dyskusja publiczna nad możliwymi do ujęcia w tym planie rozwiązaniami, w postaci dwóch spotkań otwartych.

Pierwsze spotkanie otwarte, bezpośrednie, odbędzie się o godzinie 15.00 w Urzędzie Gminy Rychliki, 14-411 Rychliki 86 (pok. nr 4). Drugie spotkanie otwarte przeprowadzone zostanie za pomocą środków porozumiewania na odległość umożliwiających zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku oraz zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego. Spotkanie to odbędzie się w formie online o godzinie 16.00.

Chęć uczestnictwa w nim należy zgłaszać pocztą elektroniczną w terminie do dnia 23 lipca 2024 r. do godziny 14.00 na adres: sekretariat@rychliki.pl, podając imię, nazwisko oraz adres e-mail, na który zostanie wysłane zaproszenie na spotkanie. Jednocześnie na podstawie art. 39 pkt 1 oraz art. 40 i 41 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.), zawiadamia się o przystąpieniu do opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w celu przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 40 ww. ustawy wnioski do strategicznej oceny mogą być wnoszone w formie:

- papierowej – osobiście w sekretariacie Urzędu Gminy w Rychlikach (pok. nr 6) w godzinach pracy urzędu (poniedziałek-piątek, od 7.00 do 15.00) lub tradycyjną pocztą na adres: Urząd Gminy Rychliki, 14-411 Rychliki;
- w formie ustnej do protokołu w Urzędzie Gminy Rychliki, pok. 2A, 14-411 Rychliki 86, w godzinach pracy urzędu (poniedziałek-piątek od 7.00 do 15.00);
- elektronicznej – za pomocą środków komunikacji elektronicznej, na adres: sekretariat@rychliki.pl lub na adres skrzynki podawczej: <https://epuap.gov.pl/wps/myportal/aplikacje/skrzynka/r25k49ombu/SkrytkaESP>. W polu Odbiorca należy wpisać: Urząd Gminy w Rychlikach, adres skrytki r25k49ombu.

Wnioski do ww. projektu planu miejscowego i jego strategicznej oceny oddziaływania na środowisko można składać w terminie 09.08.2024 r. Informuje, że organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Rychliki.

Gwarantujemy wspaniałą muzyczną ucztę. Classic Split

Narodziny każdego z członków zespołu poprzedzały niezwykle zjawiska pogodowe, po niebie przemieszczało się wiele komet, wieszczki i szeptuchy rwały włosy, chłopcy śpiewali pieśni. Nastąpiła dekada ciemności. Muzyka „Classic Split” opowiada słuchaczom o latach spędzonych w mrocznych krainach, podświatach i czarnych świadomościach. Światłość zaczęła wygrywać z mrokiem dopiero u schyłku 2019 roku kiedy to powstał zespół. Rok 2023 ugruntował dominację światła po wydaniu płyty „Pierwsze cięcie”. Singlem promującym płytę jest utwór pt. „Wojna”, ukazujący dramat i cierpienie ludzi uwikłanych w wojenny konflikt.

The Mind Parasites

Początki zespołu The Mind Parasites sięgają lat 90-tych, gdy grupa kumpli postanowiła założyć band. Po paru latach wspólnego grania każdy poszedł w swoją stronę i tak działalność zespołu została zawieszona na długie lata. Pewnego dnia 21 wieku, lider zespołu Szogi postanowił wraz z córką ożywić ten projekt. Po drodze skład zmieniał się wielokrotnie. Grupa porusza się w szeroko pojętym metalu, a dokładniej heavy/classic thrash metal.

Jak mówią członkowie grupy: „Tematyka utworów jest zróżnicowana, oddajemy hołd m.in. takim klasykom filmowym jak Koszmar z Ulicy Wiązów, albo Wojna Światów. Utwory są zarówno w języku polskim, jak i angielskim. Nie mamy na koncie żadnych udziałów i nagród w przeglądach muzycznych, z takim składem jak teraz WSZYSTKO JEST PRZED NAMI!!!!”.

CO: PRO MUSICA ANTIQUA TOLKMICKO 2024
GDZIE: KOŚCIÓŁ PW. ŚW. APOSTOŁA W TOLKMICKU
KIEDY: 13 LIPCA

Serdecznie zapraszamy wszystkich miłośników muzyki i sztuki na wyjątkowy koncert Zespołu Kameralnego – Pro Musica Antiqua, który odbędzie się w sobotę, 13 lipca 2024 roku w malowniczym Tolkmicku. Wstęp wolny. Pro Musica Antiqua to zespół kameralny, którego założycielem i kierownikiem jest

OGŁOSZENIA DROBNE

RÓŻNE

sprzedam

DREWNO kominkowe, grab i inne gatunki, transport gratis, cena: 300zł/mp, 794-630-121, 576-935-573.

PRACA

dam pracę

W gospodarstwie mlecznym, 534-920-987

ZATRUDNIĘ kierowcę kat. C+E (wywrotka), praca na pełny etat. Marcinkowo, Gierzwald, 693-858-242

ZATRUDNIĘ tokarzy i frezerów oraz spawacz - ślusarz 607-372-535

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

SPRZEDAM działki Płoskinia, 508-123-043

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL 503-103-703

zamienię

WWW.ZAMIANY.OLSZTYN.PL mieszkań, domów, siedlisk „As” 603-584-180

Leszek Szarzyński. Koncert jest częścią trasy „Muzyka Europejska w Zabytkach i Przyrodzie Warmii i Mazur”, która łączy piękno muzyki z urokami historycznych budowli i przyrody tego regionu. Wydarzenie odbędzie się po wieczornej mszy w Kościele pw. Św. Jakuba Apostoła w Tolkmicku, czyli o godzinie 19:00. Zapewniamy, że będzie to niezapomniane wydarzenie, które dostarczy wielu wrażeń i wzruszeń. Wstęp na koncert jest wolny. Zapraszamy do spędzenia sobotniego wieczoru w magicznej atmosferze najciekawszej budowli sakralnej w miasteczku i do podziwiania uroków nadzalewowego Tolkmicka. Organizatorem wydarzenia jest Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu, Parafia św. Jakuba Apostoła w Tolkmicku oraz Burmistrz Miasta i Gminy Tolkmicko. Celem projektu jest stworzenie nowej jakości w kulturze regionu Warmii i Mazur poprzez różnorodne przedsięwzięcia, takie jak spotkania, warsztaty i koncerty. Data wydarzenia: 13 lipca 2024 r., godz. 19:00. Miejsce: Kościół pw. Św. Jakuba Apostoła, Tolkmicko

CO: FESTIWAL ORGANOWY STEGNA 2024
GDZIE: KOŚCIÓŁ NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA W STEGNIE
KIEDY: 13 LIPCA

Gmina Stegna i Gminny Ośrodek Kultury w Stegnie zapraszają na XLII Festiwal Organowy Stegna 2024 w sobotę o godz. 16:00 13.07 – Zbigniew Gach

REKLAMA

komunikat

OGŁOSZENIE

o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu na podstawie którego mają być lokalizowane w gminie Rychliki elektrownie wiatrowe

Na podstawie art. 6c ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 724, ze zm.) Wójt Gminy Elbląg jako wójt gminy pobliskiej, zawiadamia o podjęciu przez Radę Gminy Rychliki uchwały nr III/15/2024-2029 Rady Gminy Rychliki z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rychliki dla lokalizacji urządzeń i instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii oraz o przystąpieniu do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Z treścią ww. uchwały można zapoznać się na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Rychliki: <http://rychliki-ug.bip-wm.pl/public/>.

Osoby zainteresowane mogą składać wnioski do ww. miejscowego planu w formie:

- papierowej – osobiście w sekretariacie Urzędu Gminy Rychliki, pok. 6, w godzinach pracy urzędu (poniedziałek-piątek od 7.00 do 15.00) lub pocztą tradycyjną na adres: Urząd Gminy Rychliki, Rychliki 86, 14-411 Rychliki lub
- w formie elektronicznej – za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: sekretariat@rychliki.pl lub skrzynki podawczej <https://epuap.gov.pl/wps/myportal/aplikacje/skrzynka/r25k49ombu/SkrytkaESP>. W polu Odbiorca należy wpisać: Urząd Gminy w Rychlikach, adres skrytki: r25k49ombu.

Składający wniosek do projektu planu podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem. Może też podać dodatkowe dane kontaktowe takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Wnioski można składać również za pomocą „formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego określonego w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2509)” dostępnego w siedzibie Urzędu Gminy Rychliki, Rychliki 86 (pok. 2A) oraz pod adresem BIP UG Rychliki: <http://rychliki-ug.bip-wm.pl/public/>, w zakładce Planowanie przestrzenne – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Rychliki dla lokalizacji urządzeń i instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii. Wzór formularza jest również dostępny na stronie Ministerstwa Rozwoju i Technologii, w zakładce Co robimy/Planowanie przestrzenne.

Wójt Gminy Elbląg
Zygmunt Tucholski

15924see1-a -P

Wydarzenie towarzyszące:
Kościół św. Jakuba w Niedźwiedzicy, sobota, godz. 12:00
13.07 – Andrea Coen

CO: WAKACJE W SZTUTOWIE
GDZIE: SZTUTOWO
KIEDY: 13 LIPCA

W programie:
– Poranny pilates na plaży w Sztutowie , godz. 10:00
– Turniej w siatkówce plażowej, plaża w Sztutowie
– wakacyjny piknik dla dzieci w Sztutowie

CO: FESTIWAL FAJERWERKÓW NA PLAŻY W KRYNICY MORSKIEJ
GDZIE: PLAŻA BIAŁA W KRYNICY MORSKIEJ
KIEDY: 13 LIPCA

Festiwal fajerwerków na Plaży Białej w Krynicy Morskiej odbywa się w wakacyjne soboty o godz. 22:00.

REKLAMA

komunikat

WÓJT GMINY MILEJEWO

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Milejewo od 12 lipca 2024 r. do 2 sierpnia 2024 r. wywieszono wykaz nieruchomości, stanowiących własność Gminy Milejewo, przeznaczonych do sprzedaży. Wykaz zamieszczono też na stronach internetowych <https://bip.milejewo.pl/> i <https://milejewo.pl/>.

15724see1-c -P

ZAKONNIK OSKARŻONY O PEDOFILIĘ STANIE PRZED SĄDEM

W przyszłym tygodniu przed Sądem Rejonowym w Elblągu stanie zakonnik o. Polikarp N., oskarżony o 14 przestępstw seksualnych na szkodę małoletnich poniżej 15. roku życia. Z uwagi na przedmiot postępowania proces może toczyć się za zamkniętymi drzwiami.

NA WOKANDZIE

Zakonnik o. Polikarp N. został oskarżony przez prokuraturę w Gdańsku o przestępstwa o charakterze seksualnym wobec małoletnich. Do sądu w Elblągu akt oskarżenia przeciwko duchownemu. Duchownemu zarzuca się przestępstwa o charakterze seksualnym — gwałt, pedo-

filii i wykorzystanie zależności wobec małoletnich. Do czynów objętych aktem oskarżenia dochodzić miało w latach 2006–2016 w Polsce, ale też za granicą. Łącznie prokurator zarzucił oskarżonemu popełnienie 14 przestępstw na szkodę 4 małoletnich pokrzywdzonych. Większość zarzutów dotyczy czynów,

w chwili których małoletni nie mieli ukończonych 15 lat. Jak podaje prokuratura, oskarżony miał dopuścić się zarzuconych mu przestępstw, wykorzystując zaufanie wynikające z pełnionej funkcji przewodnika duchowego. Oskarżony nie przyznaje się do popełnienia zarzu-

conych mu przestępstw. Przesłuchiwany w toku postępowania przygotowawczego odmówił złożenia wyjaśnień. Przebywa w areszcie. — Postępowanie zostało zainicjowane zawiadomieniem Delegata ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży zakonu, do którego przynależy oskarżony. Prokuratura Okrę-

gowa w Gdańsku została wyznaczona do przeprowadzenia postępowania w tej sprawie. Akt oskarżenia został skierowany do sądu 13 maja 2024 roku — przekazała Grażyna Wawryniuk, rzeczniczka prasowa Prokuratury Okręgowej w Gdańsku. Z zarzuconych oskarżonemu przestępstw najsurow-

szą karą zagrożone jest doprowadzenia podstępem do obcowania płciowego. Grozi za to od 3 do 15 lat więzienia. Takich czynów oskarżonemu zarzucono osiem. Dodajmy, że franciszkanin pracował m.in. w Sekretariacie Stanu w Watykanie i był współpracownikiem papieża Franciszka.

EG/PAP

CO SŁYCHAĆ NA BUDOWIE KĄPIELISKA?

TRWA BUDOWA KĄPIELISKA MIEJSKIEGO PRZY UL. SPACEROWEJ. NIEGDYŚ JEDEN Z NAJWIĘKSZYCH ODKRYTYCH BASENÓW W EUROPIE MA BYĆ ODDANY DO UŻYTKU W NOWEJ ODSŁONIE LATEM 2025 ROKU. NA TERENIE NOWEGO OBIEKTU BĘDZIE MOGŁO PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE DO TYSIĄCA OSÓB.

INWESTYCJE

Umowę na kompleksową rewitalizację miejskiego kąpieliska podpisano 10 października 2023 roku. Projekt zakładający wybudowanie od nowa kąpieliska o pow. 36 254 m kw, realizuje firma Strabag. Miejskie kąpielisko będzie składało się z dużego odkrytego basenu, brodzika dla dzieci, pięciu zjeżdżalni i zespołu boisk rekreacyjnych. Powstanie również trawiasta strefa wypoczynkowa, zaplecze sanitarne i technologiczne, a także plac zabaw dla dzieci. Główna niecka basenu będzie podzielona na trzy

części: rekreacyjną, pływacką i rwącą rzekę. Łączna powierzchnia lustra wody wyniesie 1739 m kw, a głębokość od 1,2 m do 1,8 m. Na terenie nowego obiektu będzie mogło przebywać jednocześnie do tysiąca osób. Projekt przewiduje też wykonanie dwóch boisk do siatkówki plażowej oraz boiska do kometki, budowę placu zabaw dla dzieci i wykonanie plaży. W ramach inwestycji powstają także budynki z zapleczem basenowym i gastronomicznym, budynek z zapleczem technicznym oraz droga dojazdowa. Ist-

foto: UM Elbląg

Budowa kąpieliska przy ul. Spacerowej ma zostać ukończona w czerwcu 2025 roku

niejący obok parking CRW Dolinka ma zostać rozbudowany, a cały obiekt dostosowany do potrzeb osób

z niepełnosprawnościami. Z postępem realizacji inwestycji zapoznał się prezydent Elbląga Michał

Missan. Zakres i postęp prowadzonych obecnie prac budowlanych przedstawili mu kierownik projektu Krzysztof Kaliniewicz oraz kierownik budowy Przemysław Siewiera. — Wiem, że elblążanki i elblążanie od wielu lat czekają na reaktywację miejskiego kąpieliska, dlatego cieszę się, kiedy widzę, że prace idą zgodnie z planem i termin nie jest zagrożony — mówił prezydent. Inwestycja przy ul. Spacerowej ma kosztować 90,5 mln zł, z czego 65 mln zł Elbląg otrzymał w ra-

mach rządowego dofinansowania, a reszta zostanie sfinansowana dzięki emisji obligacji komunalnych. Budowa kąpieliska miejskiego ma zostać ukończona w czerwcu 2025 roku. Po ukończeniu inwestycji do zagospodarowania pozostanie jeszcze druga niecka byłego kąpieliska. Jej rewitalizację zaplanowano na lata 2026–2027. Niecka ma być nie tylko akwenem przeznaczonym do sportów wodnych, ale pełnić również funkcję zbiornika retencyjnego. Elbląski samorząd nie ma jeszcze środków na ten cel.

EWELENA GULIŃSKA

MA BYĆ ŁĄCZNICZKĄ MIĘDZY URZĘDEM A MŁODZIEŻĄ

POZNALIŚMY ELBLĄSKIEGO PEŁNOMOCNIKA DO SPRAW DZIECI I MŁODZIEŻY. ZOSTAŁA NIM SYLWIA BOŻYK. UTWORZENIE TAKIEGO STANOWISKA ZAPOWIADAŁ JESZCZE W SWOJEJ KAMPANII WYBORCZEJ MICHAŁ MISSAN, PREZYDENT ELBLĄGA.

Sylwia Bożyk ma 25 lat. To absolwentka studiów ekonomicznych ze specjalnością media społecznościowe w biznesie w Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu. Obecnie kontynuuje naukę na kierunku menadżersko-prawnym o specjalności menadżer usług publicznych. Specjalizuje się w przestrzeni mediów społecznościowych. — Pełnomocnikiem do spraw dzieci i młodzieży będzie pani Sylwia Bożyk.

Uważam, że ma bardzo dobre wykształcenie w tym kierunku. Od roku pracuje w Departamencie Promocji i Turystyki i zajmuje się również przedsięwzięciami, które są dedykowane ludziom młodym. Pani Sylwia od dzisiaj zaczyna pracę — poinformował w środę prezydent Michał Missan. Sylwia Bożyk zajmie się koordynacją wszelkich działań mających na celu zapewnienia dzieciom i młodzieży ochrony i po-

foto: UM Elbląg

mocy, inicjowaniem programów, które mają poprawić ich warunki życia,

a także współpracą i reprezentowaniem prezydenta Elbląga w kontaktach z or-

ganizacjami i instytucjami, których działalność jest do nich adresowana. Ponadto jej rolą będzie sprawowanie opieki nad Młodzieżową Radą Miasta. — Na wstępie chciałam bardzo podziękować panu prezydentowi za zaufanie. Wspólnie chcemy, aby młodzież, studenci, dzieci i rodzice czuli się częścią tego miasta. Wierzę, że wspólnie wypracujemy porozumienie, wierzę w dialog i współpracę pomiędzy urzędem a młodzieżą,

rodzicami, i to jest właśnie moja funkcja. Tak ją oceniam. Chcę być łącznikiem pomiędzy władzami miasta a młodymi ludźmi. Zapraszam do kontaktu osobistego, telefonicznego, mailowego — powiedziała Sylwia Bożyk. Z Sylwią Bożyk można kontaktować się osobiście w Ratuszu Staromiejskim, telefonicznie: 55 239 34 32 oraz za pomocą poczty elektronicznej: sylwia.bozyk@umelblag.pl.

MK/EG

ROCZNICA WOJNY BOWE VS GOŁOTA

KARTKA Z KALENDARZA\\\\ Krótkofalówka na głowie Gołoty, zatrzymane serce Lou Duvy, zakaz organizacji gal bokserskich w mekce boksu i wydarzenie roku w magazynie „The Ring” – a to wszystko przez kilka fatalnych ciosów. 11 lipca minęło 28 lat od pamiętnego pojedynku Bowe vs Gołota.

NADZIEJA BIAŁYCH

Walka Andrzeja Gołoty z uznawanym wówczas za najlepszego ciężkiego na świecie Riddickiem Bowe już na zawsze przeszła do annałów historii boks. Młody i niepokonany wówczas Gołota (28-0, 25KO) był bohaterem niedawnej gali (III 1996) wschodzących ciężkich, na której w dobrym stylu pokonał Danella Nicholsona i dał się poznać szerzej amerykańskim kibicom zakochanym w boksie. Zwracano uwagę na doskonałe warunki fizyczne naszego olimpijczyka z Seulu i jego świetne umiejętności stricte pięściarskie. Ci którzy śledzili jego wcześniejsze boje – w tym walkę z Samsonem Po'uha – zdążyli też zauważyć, że Gołota potrafi wringować walkę o wygraną za pomocą wbrudną i nieprzepisową bitkę o życie, za co bez wątplenia można uznać gryzienie rywala w szyję (2 lata przed sławnym odgryzieniem ucha Holyfielda przez Tysona) i uderzanie go zgłówek.

Gołota elektryzował wieczne głodnych gladiatorów krwi amerykańskich kibiców również pod innymi względami. Był jednym z nielicznych „białych” w zdominowanej przez czarnoskórych wadze ciężkiej, co – poparte jego umiejętnościami – naturalnie predestynowało go do roli „ostatniej nadziei białych”. Po drugie nasz rodak był dla Amerykanów tajemnicą ze świetnym rekordem, ale niesprawdzoną na wielkich bokserskich wodach. Pojedynek z Bowe miał być dla Polaka portem, z którego na nie wypłyne. Krytycy jego boks zwracali uwagę, że prezentuje nieco sztywny i wyprostowany europejski styl. Twierdzili też, że brak mu dynamiki i skoordynowania.

MISTRZ BEZ KORON(Y)

Z kolei Riddick Bowe (38-1, 32 KO) zaledwie 8

miesięcy wcześniej zakończył trylogię z Evanderem Holyfieldem (finalnie 2:1 dla Bowe) pokonując go przed czasem (8 runda) po zacieklej bitwie, w której obaj panowie całowali deski. Na tamten moment nieaktywny od ok. roku srebrny medalista z Seulu (Bowe uległ Lennoxowi Lewisowi) był powszechnie uznawany za najlepszego ciężkiego na świecie, choć nie posiadał już żadnego z wywalczonych wcześniej pasów. Stąd nie może dziwić, że stawiany był przez bukmacherów za zdecydowanego faworyta (12:1) batalii zaplanowanej w mekce światowego boks, jaką jest nowojorska Madison Square Garden. Mało tego, świat boksu był tak pewien wygranej Amerykanina, że odbierał Gołotę jako pacholka, którego po prostu przewróci Bowe szykowany do pojedynku z Lewistem. Ale nie wszyscy osądzali z góry. Ekspertów niepokoiła nieco sylwetka Bowe'a, który do pojedynku z Gołotą przystępował z rekordową dla siebie wagą ok. 114,3 kg (Gołota wniósł na wagę 110,2 kg). Pojawiały się głosy, że zlekceważył Polaka.

A JAK TY BYŚ TRENOWAŁ NA BUMA?

Odparł Riddick Bowe zapytany przed walką, czy przygotował się solidnie na Gołotę. Jak pokazał czas te słowa były dla niego ni-

czym topór na głowę. I nie tylko na tę część ciała. Do pojedynku niemal równoletków (Gołota jest od Bowe'a pół roku młodszy) doszło 11 lipca w Madison Square Garden. Jeszcze minuty przed batalią mogło do niego w ogóle nie dojść. Poszło o długość walki, która pierwotnie była zaplanowana na 10 rund. Jak się szybko okazało, menager Gołoty – Lou Duva – nie przeczytał kontraktu, w którym był dopisek o dodatkowych dwóch odsłonach, ponieważ opłacił je pewien sponsor. Gołota dowiedział się o wszystkim dopiero wszatni i odmówił wyjścia na ring. Zmienił zdanie dopiero po intensywnych pertraktacjach z organizatorami gali i „wywalczeniu” dodatkowej premii / odszkodowania za wydłużenie pojedynku. Oprócz Gołoty i Bowe'a do ringu tamtego upalnego lipcowego wieczora wszedł też sędzia Wayne Kelly. W roli anonsera wystąpił już wówczas legendarny Michael Buffer, a przekaz spod ringu zapewniła świetna ekipa HBO w osobach: Merchant, Lampley, Foreman. Co istotne, ten ostatni kilkadziesiąt minut później musiał wystąpić w roli anioła stróża swoich telewizyjnych kolegów.

KREW, POT I ŁZY... PO CIOSACH PONIŻEJ PASA

Samo starcie ringowe wryło się w historię boks

niezniszczalnymi literami. Kibice w pełni otrzymali to, czego oczekiwali. Pięściarsko pojedynek szybko zdominował Gołota, który raz po raz wyprzedzał rywala swoimi lewymi prostymi, dołączając do nich krótkie kombinacje w półdystansie. W drugiej rundzie Polak uderza Bowe'a poniżej pasa, na co zwraca mu uwagę sędzia. Póki co bez odejmowania punktu.

Szybki Gołota wręcz upokarza słamazarnego Bowe'a. Obaj czasami wdają się w bitkę, z perspektywy czasu całkowicie niepotrzebną dla Polaka. W trzeciej nasz rodak wstrząsa Amerykaninem, ponownie bije poniżej pasa. Dominuje go punktowo. Tak też jest w kolejnej – czwartej – odsłonie, tyle że Bowe trzyma się mocno – chwiejnie, ale nie pada na deski. Do czasu, gdy Gołota nie trafił go potężnym ciosem prosto w krocze. Naturalny odruch bólowy i odrobina „mistrzowskich” umiejętności aktorskich wycieńczonego Bowe'a nie daje sędziemu wyboru – odejmuje Gołocie punkt. Po Riddicku widać zmęczenie materiału. Wychodzą braki kondycyjne. Bezrozumny atak Gołoty dał mu okazję na krótki odpoczynek zaordynowany przez sędziego.

Od piątej rundy Andrzej wraca na poprawne tory, ale w szóstej po raz kolejny się wykołaja i pół minuty przed

jej końcem znów uderza rywala w krocze. Sędzia ponownie odejmuje Polakowi punkt. Ostrzega go, że kolejny raz będzie ostatnim i zakończy się dyskwalifikacją. O ostrożność błaga Gołotę jego narożnik. Niestety...

W siódmej odsłonie walki wciąż wygrywający na kartach Polak, po kilku dobrych kombinacjach przypuszcza atak na mosnę Bowe'a. Znowu robi to pół minuty przed końcem rundy. Wayne Kelly dotrzymuje słowa i dyskwalifikuje Andrzeja. Big Daddy związa się na ringu. Płacze z bólu i – według niektórych ekspertów jak np. Angelo Dundee – również ze szczęścia, bo szaleńczy atak Gołoty był dla niego wybawieniem z tego piekielnego pojedynku.

NIE RÓB TEGO SYNU!

Wstrząsający finał sportowych emocji był preludium do tych zgoła innej natury. Równie z gongiem na ring wtargnęła ekipa Bowe'a na czele z jego managerem. Jeden z ochroniarzy leżącego Big Daddy'ego szarżuje na Andrzeja i uderza go krótkofalówką w tył głowy. Ten oddaje w oszłomieniu, na ringu wybucha potężna awantura, w której ucierpiał m.in. chory na serce Lou Duva. Zamieszki przenoszą się na widownię, gdzie ścierają się głównie Polonusi z czarnoskórymi. Ochrony brak, nie licząc emerytowa-

nych dziadziusiów. Policja dowiaduje się o aferze z przekazu telewizyjnego w HBO.

Rozszalali mieszkańcy Brooklynu atakują nawet stanowisko komentatorskie, ale tu na posterunku istrzyż kolegów stanął George Foreman. Żywa legenda boksu własnym ciałem zasłoniła Lampleya i Merchanta (pamiętne „don't do it son!” wypowiedziane stanowczo do napastników). 21 rannych, 16 aresztowanych, wydarzenie roku w magazynie The Ring (nie walka, a zamieszki właśnie) i wstrzymanie organizacji imprez bokserskich w MSG na rok. Do tego manager Bowe'a (Rock Newman) zawieszony na tyle samo i ukarany ćwierćmilionową grzywną przez Komisję Atletyczną stanu Nowy Jork – to efekty pamiętnego 11 lipca 1996 r.

(AUTO)DESTRUKCJA

Do momentu przerwania pojedynku Gołota wygrywał na kartach wszystkich sędziów. Doprowadził też o sto ciosów więcej, trafił 243 z 440 uderzeń (55 proc. skuteczności). Big Daddy zanotował odpowiednio 143 z 361 ciosów (40 proc. skuteczności). Polak zdominował faworyzowanego rywala, a pomimo to znalazł „sposób” na ringową autodestrukcję. Jak się okazało, nie ostatnią w swojej karierze.

Ale póki co zniszczył totalnie Bowe'a, który po pojedynku z Gołotą był wrakiem i nigdy nie wrócił do dawnej formy. Gołota rozbił w pył również plany pojedynku Big Daddy'ego z Lewistem. Ale promotorzy znaleźli wyjście z pozornie niefortunnej sytuacji. Już pół roku później Gołota i Bowe znowu stanęli wringując i stoczyli kolejną morderczą batalię, ponownie zakończoną dyskwalifikacją Polaka. Ale to temat na inną opowieść.

MACIEJ CHROŚCIELEWSKI

GDZIE SĄ TERAZ ANGIELSCY HEJTERZY?

PIŁKA NOŻNA\\ W drugim półfinale mistrzostw Europy Anglia pokonała Holandię, zdobywając gola tuż przed końcem meczu. Dzięki temu w niedzielnym finale Anglicy zmierzają się z idącą od zwycięstwa do zwycięstwa Hiszpanią, która we wtorek ograła Francję.

* **Holandia - Anglia 1:2 (1:1)**
1:0 - Xavi Simons (7), 1:1
- Harry Kane (18 k), 1:2
- Ollie Watkins (90)

Anglia i Holandia nie zachwyciły w fazie grupowej. Wypiały w trzech meczach z Serbią, Danią i Słowenią strzelili tylko dwa gole, ale z dorobkiem pięciu punktów wyszli z grupy z pierwszego miejsca. W 1/8 finału byli o krok o porażki ze Słowacją, bo jeszcze w 95. minucie przegrywali 0:1, ale wtedy Jude Bellingham popisał się efektowną przewrotką i strzelił gola, który doprowadził do dogrywki. Później zwycięską bramkę zdobył Harry Kane. W ćwierćfinale ze Szwajcarią Anglicy też musieli odrabiać straty. Gola na 1:1 strzelił Bykayo Saka, a „Synowie Albionu” okazali się lepsi od Helwetów w rzutach karnych.

Z kolei Holendrzy zaczęli Euro 2024 od zwycięstwa 2:1 nad Polską, później bezbramkowo zremisowali z Francją i przegrali 2:3 z Austrią. Zajęli trzecie miejsce w grupie D, ale drabinka okazała się dla nich łaskawa. W 1/8 finału trafili na Rumunię, którą rozbili 3:0. W ćwierćfinale z Turcją przegrywali po голу Sameta Akaydina, lecz w drugiej połowie odrobili straty dzięki trafieniu Stefana de Vrija i samobójczemu голу Mereta Muldura. Podczas Euro 2024 w drużynie „Oranje” szczególnie wyróżniał się Cody Gakpo - zdobywca trzech bramek.

W środowym półfinale w siódmej minucie wynik otworzył Xavi Simons, popisując się efektownym uderzeniem z dystansu. Radość Holendrów trwała jedynie 11 minut, bo rzutu karnego wyrównał Harry Kane.

DECYZJA O ODGWIZDANIU JEDENASTKI TRADYCYJNIE PODZIELIŁA KIBICÓW I KOMENTATORÓW, BOWIEM WIELU Z NICH UWAŻA, ŻE FAUL NASTĄPIŁ JUŻ PO NIECELNYM STRZALE ANGLIKA, WIĘC SĘDZIA POWINIEN NAKAZAĆ WYKONANIE JEDYNE RZUTU POŚREDNIEGO.

Gdy wszyscy myśleli już o dogrywce, w 90. min akcja dwóch rezerwowych dała zwycięstwo Anglikom - Cole Palmer podał do Ollie Watkinsa, który zdołał oddać precyzyjny strzał obok słupka na 2:1! Warto dodać, że obaj pojawili się na boisku dopiero w 81. minucie. - Chyba nigdy wcześniej nie uderzyłem piłki tak precyzyjnie. Nie spodziewałem się, że zagram na Euro z reprezentacją Anglii, ale włożyłem dużo ciężkiej pracy, aby dotrzeć do tego momentu - przyznał uszczęśliwiony Watkins.

- Ollie Watkins wszedł na boisko i wykorzystał swoją szansę. Nie mógłbym być bardziej dumny. Cały zespół mu kibicuje. Jest bohaterem i nas uratował

Załamany holenderski bramkarz Bart Verbruggen po decydującym o awansie do finału strzale Olivera Watkinsa (z prawej)

- powiedział Jude Bellingham.

Holenderskie media po porażce z Anglią natychmiast przypominały, że był to już siódmy przegrany półfinał Oranje w dużym turnieju, a częściej taka przykrość spotykała tylko Niemców. Wyliczono, że wcześniej Holendrzy na tym etapie przegrali w mistrzostwach Europy w 1976, 1992, 2000 i 2004 roku oraz w mistrzostwach świata w 1998 i 2014 roku.

„Oznacza to, że Holandia wygrała tylko dwa z dziewięciu meczów półfinałowych w dużym turnieju - w mistrzostwach Europy w 1988 r. (później wygrali w finale) i na mundialu w 2010 r. W mistrzostwach świata w 1974 i 1978 r. Holandia grała w finałach, ale wówczas nie rozgrywano półfinałów” - wylicza portal

NU.nl. Jak dodano, marną pociechą jest to, że Niemcy odpadali w półfinałach ośmiokrotnie.

„Marzenia holenderskiej drużyny o mistrzostwie Europy eksplodowało po bramce dla Anglii w końcówce meczu” - napisał dziennik „De Telegraaf”.

Zgola odmienne, co nie dziwi, nastroje panują w Anglii. „Gdzie oni są teraz? Hejterzy Southgate’a? Szydzący z Anglii trolle? Komentatorzy z fotela, którzy twierdzili, że ta drużyna i jej menedżer są skazani na porażkę izbyt nudni? Prawdopodobnie nadal świętują, ale nieważne. Anglia jest w finale Euro 2024. W finale na obcej ziemi. Historia. Dom wariatów w Dortmundzie. A na boisku i na trybunach genialne, odkupieńcze, słodkie, słodkie sceny” - napisał „The Times”.

Dziennik ocenił, że środowy półfinał przypominał w odczuciu i jakości spotkania Premier League i był zdecydowanie najlepszym meczem, jaki Anglia rozegrała do tej pory na Euro 2024. Zwrócił uwagę, że około 10 minut przed końcem Southgate zdjął dwie gwiazdy reprezentacji Harry’ego Kane’a i Phila Fodena, zastępując ich piłkarzami, którzy jeszcze nie wykazali się w meczach reprezentacyjnych, czyli Watkinsiem i Palmerem.

„KANE NIE WYGLĄDAŁ NA ZADOWOLONEGO. FODEN NIE WYGLĄDAŁ NA ZADOWOLONEGO. A NA TRYBUNIE PRASOWEJ BYŁO WIADOMO, ŻE TO JEDNA Z TYCH DECYZJI, KTÓRE MOGĄ OZNACZAĆ

WÓZ ALBO PRZEWÓZ DLA REPUTACJI MENEDŻERA” - ZAUWAŻYŁ „THE TIMES”.

„Anglia jest w finale Euro 2024. W pierwszej połowie półfinału rozegrali jedno z najlepszych spotkań od lat. W drugiej stracili tempo i właśnie wtedy, gdy naród zaczął wściekać się na zmiany Garetha Southgate’a, jeden z tych zmienników strzelił coś, co zostanie zapamiętane jako jeden ze wspanialszych goli w 152-letniej historii tej reprezentacji” - napisał „Daily Telegraph”. „Wreszcie. Przez większość pierwszej połowy mecz oglądało się z przyjemnością, Anglia pokazała wszystkie cechy, które były tak dobrze ukrywane na tym Euro” - podkreślił „Daily Telegraph”.

„Anglia jest w drodze do Berlina, aby zmierzyć się z Hiszpanią w niedzielnym finale. Nie będą faworytami. Ale mają w sobie pokłady odporności, których nie należy lekceważyć. Po strzale z przewrotki Bellinghama przeciwko Słowacji i heroicznych rzutach karnych przeciwko Szwajcarii, oto najnowszy akt nieuległości” - zauważył „The Guardian”.

Anglicy wystąpią w finale mistrzostw Europy drugi raz z rzędu. Trzy lata temu w decydującym meczu ulegli Włochom po rzutach karnych. Finał Euro 2024 odbędzie się w niedzielę na Stadionie Olimpijskim w Berlinie, początek godz. 21.

ZAWODNICY IKS ATAK ZAGRAJĄ W FINAŁACH MISTRZOSTW POLSKI W SIATKÓWCE PLAŻOWEJ

W półfinałach, które odbyły się 7 lipca w Toruniu, z bardzo dobrej strony zaprezentowali się zawodnicy reprezentujący IKS Atak. Siatkówka plażowa jest widowiskową i wymagającą

dyscypliną sportu. Dzięki swojemu zaangażowaniu i walce czterech zawodników IKS atak zagra w finałach Mistrzostw Polski. Dwie pary w siatkówkę plażową reprezentujące IKS

Atak dostały się do finału Mistrzostw Polski. Awans wywalczyli w Półfinałach MP w Toruniu, które odbyły się w niedzielę 7 lipca 2024 roku. Miejsce czwarte zajęli

Oskar Woźny i Wojciech Więclawski, a miejsce szóste wywalczyli Paweł Zaton i Patryk Rodek. Finały odbędą się w Mysłowicach w dniach 19-21 lipca 2024 roku.

RED. fot. IKS Atak

KRASNAL●info

Gramy poniżej pasa!

**ODKRYJ ŚWIAT
NAJGORĘTSZYCH PLOTEK
I NAJWIĘKSZYCH SENSACJI
NA NOWYM PORTALU
KRASNAL.INFO**

4	8	7
	5	
3	7	9

	7			6				
4				5		1		
8		9		1				2
						3		1
					6	9		
	4	5	1		9	8	2	
	5			8				
			6	9				3
		2		4	7		6	

725

	9	3		6	2			1
	4			9			2	
	7				1	9		
		9	5	2	7			6
						7	4	
	1	7			6	8		
			6	8	9			
		2		7		1	9	
			2			6	7	

726

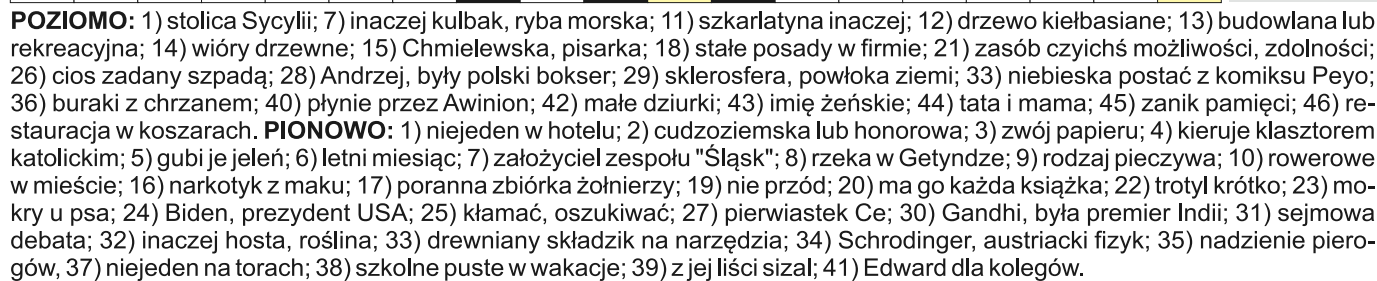
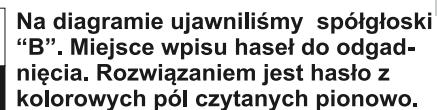
		1			6			7
				5			4	
9		2				5	6	
	8	9	1	7		4		6
5		4			9			
2	6	7	8			9	3	
	9	5	6	2		7		
					4	6	9	3
				8		2	1	

72

CEE. tom

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---

[illegible]

Anna dla bliskich; stolica Iraku; żarłacz z oceanu; miasto z portem Kilindini; inaczej wandelia, ryba; Ludwik, twórca esperanto; kury i kaczk; rzeka w stolicy Włoch; nora, dziura; osad z zamarniętej mgły; witamina B12; duża maszyna żniwna; taśma mocująca opatrunek; pośniewowe na drodze; Akademia Wychowania Fizycznego; inaczej antidotum; autor "Syzyfowych prac"; trawienne lub owocowe; amerykański kuzyn żubra; inaczej odpoczynek, relaks; Koreańczy i Chińczycy; korzeń włosa potocznie; największa z wysp archipelagu Tanimbar; krzewiasta to indygowiec; słynny antyczny bajkopisarz z Frygii; moda, styl z przeszłości; miejsce walk gladiatorów; przepływa przez Bangkok; inaczej ceremonia, rytuał; siedem w tygodniu; nie czysto; słynna Notre-Dame w Paryżu; materiałowy kłosz lampy; stolica Cypru; wyższa to senat; przepływa przez Berno; dawna Kerkyra, wyspa Grecka; rodzinne miasto Demokryta; próbny okres w pracy; praktyka; płaska część stołu; udziela kredytów; stolica państwa Niue; silny ból pleców, postrzał.

Sprawdź się w SUDOKU: wypelnij diagram 9×9 w taki spo-sób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 20 wyrazów kojarzących się z urlopem. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: jezioro, pomost, morze, kajak, plaża, frytki, szlaki, szczyt, polana, pokoje, fale, wydmy, kwatery, oferta, wyjazd, wolne, pogoda, walizka, bilet, rower

12 - 18 lipca 2024

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura

INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek s.p. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Gzmiel ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf s.p.j.

Poniedziałek

20:00

TVP PULS

Komornik
Akcja, USA, 2018

Wciągający film akcji z udziałem niezapamiętanego Scotta Adkinsa. Mistrz sztuk walki French (wspomniany Scott Adkins) pilnie potrzebuje pieniędzy. Aby je zdobyć, rozpoczyna pracę dla mafii jako komornik. Nowe zajęcie wydaje się być dość łatwe. Wszystko zaczyna się komplikować, gdy jeden z jego klientów wciąga go w sytuację z drugim dnem...

Piątek

1:25

TVP 1

Był sobie pies
Familiijny, komedia, USA, 2017

Na świat przychodzi szczeniak golden retriever. Gdy opuszcza swoją klatkę zostaje schwytyany przez dwóch śmieciarzy, którzy postanawiają go sprzedać. Zamykają psa w swoim trucku. Biedaka przetrzęga w aucie Elizabeth Montgomery, akurat przechodząca w pobliżu ze swoim synem Ethanem. Uwolnią psa, ratując go przed porażeniem słonecznym. Mijają lata. Stary retriever mocno podupada na zdrowiu. Kiedy nie ma już ratunku, zostaje uśpiony. Oddaje ostatnie tchnienie, ale to nie jest koniec jego wędrówki przez świat...

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 15:00

Sobota

20:00

TVN

Kocha, lubi, szanuje
Komedia, romans, USA, 2011

Cal Weaver wie, że idealne życie - ma dobrą pracę, ładny dom, udane dzieci i szkolną miłość za żonę. Ale kiedy dowiaduje się, że jego druga połowa zdradziła go i chce się rozwieść, jego „wymarzone” życie rozpada się na kawałki. Co gorsza Cal, który na randce nie był od lat, jest uosobieniem podrywacza po trzydziestce, Jacob Palmer. Jacob stara się pomóc Calowi pogodzić się rozstaniem i ukazuje mu liczne możliwości, jakie się przed nim otwierają...

Niedziela

2:55

TVP 1

Jasminum
Obyczajowy, Polska, 2005

Magiczna opowieść, pełna zmysłowych zapachów, wypełniona szczytami miłości. Klasztor, w którym toczy się akcja filmu, nie różniłby się od innych, gdyby nie fakt, że trzech mieszkających tam zakonników posiada pewną niezwykłą cechę. Każdy z nich pachnie innym, owocowym zapachem: jeden czeremchą, drugi czeresnią, a trzeci śliwą, a zapachy te mają szczególne właściwości... Pewnego dnia do klasztoru przyjeżdża młoda konserwatorka malarstwa, Natasha pojawia się w Jaśminowie wraz ze swoją 5-letnią córką Gienią...

Wtorek

0:25

TVP 1

Pod Mocnym Aniołem
Dramat, Polska, 2013

Studium stopniowego upadku człowieka, pogrążonego w alkoholowym nałogu. Bohater filmu, Jerzy, jest pisarzem, ale także alkoholiczkiem, który na próżno próbuje się wyrwać ze szponów zgubnego nałogu. Akurat jest na etapie leczenia i ma doskonały powód ku temu, by wierzyć, że tym razem mu się uda. Bo Jerzy zakochuje się w pięknej i młodej dziewczynie i nareszcie ma dla kogo żyć i trzeźwieć. Stan błędnego spokoju nie trwa jednak długo. Większą pokusą okazuje się bar „Pod Mocnym Aniołem”, gdzie bohater zagląda na kielicha i już nie może przestać pić.

Środa

22:15

TVN 7

Gorący temat
Biograficzny, dramat, USA, Kanada, 2019

Historia kobiet, które przeciwstawiły się toksycznej atmosferze w słynnej sieci informacyjnej. Stacja The Fox News to jedna z największych telewizji informacyjnych w USA. Żeby dostać w niej pracę i ją utrzymać, trzeba zadowolić jej twórcę i despotycznego szefa Rogera Ailesa. W przypadku kobiet pracujących w stacji, słowo „zadowolić” ma bardzo dosłowne znaczenie. Zaczyna się od niewybrednych żartów, aluzji, a kończy na erotycznych propozycjach nie do odrzucenia. Ten stan rzeczy trwa przez lata, a dziennikarki stacji przechodzą koszmara.

Czwartek

20:00

TVP KULTURA

Śmierć w samochodzie
Kobra, spektakl teatralny, 1974

Spektakl teatralny z cyklu „Kobra” oparty na motywach powieści Żygmunta Żeydlera - Zborowskiego „Gość z Londynu” i w adaptacji teatralnej autora. Major Downar prowadzi śledztwo w sprawie zabójstwa Edwarda Sosnowskiego. Trafia na ślad wypadku samochodowego, w którym zginęli dwaj inni mężczyźni. W jaki sposób łączą się oba zdarzenia? Czy uda się rozwikłać misternie skonstruowaną mistyfikację, która skrywa głównego sprawcę przestępstwa?

PIĄTEK • 12 lipca

TVP 1

05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja
06:10 Złoty chłopak - serial obycz.
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Życiowe wybory
- Kompromis - telenowela
08:00 Wydział kryminalny
Kitzbühel - serial krym.
08:50 Ranczo - serial obycz., 2016
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Korona królów. Jagiello-
nowie. Taka historia
- telenowela, Polska, 2023
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Magiczny krąg rafy kora-
lowej - dok., Hiszp., 2022
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia?
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
16:50 Wielka Wyprawa
Małuchów - felieton
17:00 Teleexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia?
18:00 Dziewczyny ze Lwowa
- serial obycz., Polska, 2015
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:20 Reportery - magazyn
20:35 Mecz - teleturniej piłkarski
21:30 Gra na Maksa - Dobrze
rady - serial, 2024
21:40 Kogel-Mogel - kom.,
Polska, 1988
23:35 Ukryta tożsamość - fab.,
USA, 2003
01:25 Był sobie pies - familiijny,
komedia, USA, 2017
03:15 Kickboxer: Odwet - fab.,
USA, 2018
05:15 61. FKPP w Opolu
- piosenki Janusza
Kondratowicza

TVP 2

04:30 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:20 Anna Dymna
- spotkajmy się
06:50 Rodzinka - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
- w tym: Pogoda Flesz
11:15 Operacja zdrowie
- Zawał serca. KOS
- magazyn medyczny
11:50 Dla niesłyszących
- Barwy szczęścia - serial
obycz., 2024
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
kostiumowy, 2016
14:05 Rodzinka - serial kom.
14:35 Na sygnale - serial
fabularyzowany
15:05 La Promesa - pałac
tajemnic - serial, Hiszp.,
2022
16:00 Kolo fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

TVN

05:25 Uwaga! - program interw.
05:40 Ukryta prawda - program
obyczajowy
06:30 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
-rozrywkowy
07:25 S05 Ekipy w akcji
- program policyjny
08:20 W-11 Wydział Śledczy
- program kryminalny
09:05 Detektywi - program krym.
10:05 Pokonaj mnie, jeśli
potrafisz - reality show
11:15 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
-rozrywkowy
12:20 Ukryta prawda - program
obyczajowy
14:25 Szpital - program obycz.
15:25 Doradca smaku - program
kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
-rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda - program
obyczajowy

17:40 Detektywi - program krym.
18:45 Sport; Pogoda
19:00 Fakty
19:35 Uwaga! - program interw.
19:55 Doradca smaku - program
kulinarny
20:00 Harry Potter i insygnia
śmierci Część II - przyg.,
USA, Wlk. Bryt., 2011
22:55 Król Skorpion - przyg.,
USA, Niemcy, Belgia, 2002
00:40 Kuba Wojewódzki - talk-
-show
01:50 Kuchenne rewolucje
- program kulinarno-
-rozrywkowy
02:50 Szpital - program obycz.
03:50 Uwaga! - program
interwencyjny
04:10 Nauka jazdy - reality show
04:45 Recepta na stary dom
05:10 Kto was tak urządził

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
07:00 Tamte lata, tamte dni
- Jan Jakub Koloski - mag.
07:35 Podróż z historią
- Żuławska depresja
- dok., Polska, 2017
08:20 Wędrowiec Polski - report.
09:00 Dom - serial, 1987
10:55 14 lipca - kom., Franc.,
1933
12:35 Muzyka zamknięta
w drewnie - dok., Nor.,
2021
14:15 Rodzina Durrellów
- serial obycz., Wlk. Bryt.,
2019
15:15 Fanfan Tulipan - kom.,
Franc., 2003
17:00 Wydarzenie aktualne
17:25 Rozmowa o zmierzchu
iświacie - Rozmowa 5.
STS i Mazury - dok., 1996
18:15 Modigliani, portrecista
niekonwencjonalny
- dok., Włochy, 2020

20:00 Komedie lato
- Kingsajz - komedia,
Polska, 1988
22:00 Serialowa nostalgia
- 07 zgłoś się - serial krym.
23:40 Seans kulturowy - Nie
ogłdaj się teraz - horror,
Wlk. Bryt., Włochy, 1973.
Rodzice po utracie dziecka
spotykają na swej drodze
dwie dziwne siostry...
01:40 Noc krótkich filmów
- Dziadowski blues non
camera, czyli nogami do
przodu - Te wspaniałe
babełki w tych
pulsujących filmofotach
- Refleksy - filmy
animowane
02:15 Kino nocne - Wyrzutki
- dramat, USA, 1983
04:25 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial
krym. Singapurski miliard
nasyła na Nasha
najemników...
07:00 Policjanci z Miami - serial
krym.
08:00 Kobra - oddział
specjalny - Ojciec Jenny
- Martin Dorn - jest
faworytem w zbliżających
się wyborach na nowego
nadburmistrza. W jego
samochodzie zostaje
podłożony ładunek
wybuchowy...
11:00 Zbuntowany anioł - serial
obyczajowy
13:00 Za kłinczak duchów
- serial fabularny
15:00 Lombard. Życie pod
zastaw - paradokument
fabularny
16:00 Nash Bridges - serial
krym.
17:00 Policjanci z Miami - serial
krym.

18:00 Lombard. Życie pod
zastaw - 66-letni
Arkadiusz Derewienko to
emerytowany inżynier
matematyki. Mimo swej
inteligencji dał się oszukać
przestępcą, który
wyłudził od niego
pieniądze „na polikanta”.
20:00 22 kule - akcja, Franc.,
2010
22:30 Brygada ponad prawem
- akcja, Franc., Wlk. Bryt.,
2015
00:10 Zabójcze polowanie
- akcja, Kan., 2010
02:15 Menu na miarę - program
kulinarny
03:00 Duży ur - serial medyczny
04:00 Menu na miarę - program
kulinarny
05:00 Duży ur - serial medyczny

TVN 7

05:05 Szkoła - Uczennica liceum,
Eliza Starzewska jest
molestowana przez
ojczyma...
06:55 Szpital - program obycz.
07:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy
11:00 W-11 Wydział Śledczy
- program kryminalny
12:25 Szpital - Karetka przywozi
do szpitala 38-letniego
Janusza Gustę, pracownika
fabryki mebli. Jeden
z kolegów...
13:25 Idealna niania
- w ukrytej kamerze
- program rozrywkowy
14:55 Sędzia Anna Maria Weso-
łowska - serial sądowy
16:55 Szpital - Ordynator Piotr
Wójtowicz przyjmuje do
szpitala kobietę i jej
czterolatnie go synka
w ciężkim stanie.
18:55 Ukryta prawda - program
obyczajowy

19:35 Św. na każdy dzień 09:45
Jestem mamą 10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok. 11:25
Nie tylko Ułomwie 11:35
Communio sanctorum 12:00
Anioł Pański 12:03 Inf. dnia
12:10 Wypaczone sumienia
13:00 Niemy świadek historii.
Puszcz Rudnicka 13:30 Msza św.
14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo
życia 15:00 Modlitwa do Boga
Miłosierdzia 15:20 Mocni
w Wierze 15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia 16:10 Natura
Obiektywnie 16:40 Prosto o gosp.
17:00 Polonia 17:30 Geopolityka
17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00
Anioł Pański 18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte Młodych
19:00 Warto zauważyć... 19:30
Brat Franciszek 20:50 Inf. dnia
20:20 Różaniec 20:50 Nie tylko
Ułomwie 21:00 Apel Jasno g.
21:20 Inf. dnia 21:40 Polski
Punkt Widzenia 22:00 Brat
Anatol apostoł Maryi

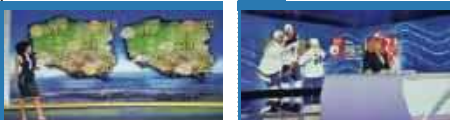
eprasa.pl 1405c340e7

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Batwheels I - animacja 06:25 Ugotowani w parach - turniej kulinarny 07:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:15 Aleksandra Mirosław. W drodze do Paryża - dokument 08:45 Dzień Dobry Wakacje 11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska 13:25 Weekendowa metamorfoza - program rozrywkowy 14:30 MasterChef Nastolatki - program kulinarno-rozrywkowy 16:05 Lepiej późno niż później - kom., USA, 2003 18:45 Sport 18:46 Raport Speedway Grand Prix 18:55 Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:45 Pingwiny z Madagaskaru - anim., USA, 2014 10:30 I kto to mówi 3 - kom., USA, 1993. James zabiera Mikey'a do schroniska. Ten wybiera sobie psa, który wabi się Rocks. Jednak po powrocie do domu pojawia się mały problem... 12:40 Gliniarze - Tatużystka i jedno nocne influencerka zostaje napadnięta tuż po branżowym wydarzeniu. Napastnik dotkliwie ją okalecza i porzuca w lesie. 17:50 Chłopaki do wzięcia - serial paradokumentalny 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały 19:45 Sport; Pogoda
	
19:00 Fakty - program informacyjny 19:30 Uwaga! - program interwencyjny 19:55 Doradca smaku - program kulinarny 20:00 Kocha, lubi, szanuje - kom., USA, 2011 22:45 Zanim odejdą wody - kom., USA, 2010 00:45 Zyleta - SF, USA, 1996 02:45 Szpital - program obyczajowy 03:45 Uwaga! - program interwencyjny 04:05 Nauka jazdy - reality show 04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:05 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy, Kanada	20:00 Piraci z Karaibów. Kłątwa Czarnej Perły - fantasy, przygod., USA, 2003 Kapitan Barbossa kradnie legendarną „Czarną perłę”, piracki statek Jacka Sparrowa, a następnie atakuje miasto Port Royal i porwa córke gubernatora Elizabeth Swann. W pościg za złoczyńcą wyruszają Will Turner oraz kapitan Sparrow. 23:05 Accident Man: Wakacje zabójcy - sens., Wlk. Bryt., 2022 01:15 Ultimatum Bourne'a - sens., USA, Niemcy, Franc., 2007 03:45 Znaki - serial kryminalny 04:50 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledzięk - program muzyczny

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Fanfan Tulipan - kom., Franc., 2003 07:55 20 minut z Marią Koterbską - 1963 08:25 Śpiewa Maria Koterbska - recital, 1971 09:05 Tamte lata, tamte dni - Teresa Lipowska - mag. 09:45 Daleko od szosy - serial obyczajowy, 1976 11:10 Jakub Józef Orliński - koncert, Franc., 2021 12:35 Dokument tygodnia - Wichrowe wzgórze: miłość, nienawiść i zemsta - dok., Franc., 2022 13:45 Pan Wołodźjowski - film historyczny, 1969 15:35 Komediove lato - Kingsajz - kom., Polska, 1988 17:35 Otwarcie wystawy w muzeum Brukhentala w Sybiniu - reportaż	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd oraz naukowe ciekawostki. 07:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul prowadzą śledztwo w sprawie zezłonego policjanta. Tymczasem Dana próbując działać na własną rękę, ściąga na siebie olbrzymie niebezpieczeństwo. 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - 43-letnia Bogna Iwanowicz jest z zawodu botaniczką. Zostaje oskarżona o śmiertelne otrucie męża i trafia do aresztu. Jej 14-letnią córkę Elize pod opiekę bierze brat Czesław, który niedawno wrócił do Polski. Mężczyzna nie wierzy w winę siostry...
	
18:05 Retro kino - Wichrowe Wzgórze - dram., USA, 1939. Młody Cygan Heathcliff, adoptowany przez mieszczańską rodzinę, zakochuje się w córce przybranych rodziców, Cathy... 20:00 Bilet do kina - Duma i uprzedzenie - fab., Wlk. Bryt., Franc., USA, 2005 22:15 Jazz letnią porą - dok., Franc., 2021 23:55 Kino nocne - Trzeci człowiek - kryminał, film noir, Wlk. Bryt., 1949 01:55 Seans kultowy - Nie oglądaj się teraz - horror, Wlk. Bryt., Włochy, 1973 03:55 Teledyski 05:00 Podróż z historią - Burzliwe dzieje Kresów - dokument, Polska, 2016	20:00 Dziedictwo krwi - akcja, USA, Franc., 2016. Życie byłego skazańca Johna Linka zostaje wywrócone do góry nogami, kiedy pojawia się jego długo nie widziana córka, ściągnięta przez niebezpiecznych meksykańskich kryminalistów 21:45 Tomb Raider - akcja, USA, 2018. Lara Croft jest córką podróżnika, który zniknął, gdy dziewczyna miała kilkanaście lat... 00:10 Momentum - akcja, USA, RPA, 2015 02:05 Dziur - serial medyczny 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dziur - serial medyczny

TVN 7	TV 4
05:05 Szkoła - Dagmara Iwańska sądzi, że jej ukochany uważa ją za głupszą od siebie. Żeby mu zaimponować postanawia... 06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:05 New Looney Tunes I - animacja 07:35 Larry Crowne: Uśmiech losu - kom., USA, 2011. Wzruszająca opowieść o tym, jak po utracie pracy Larry postanawia wrócić na studia. Poznaje tam nauczycielkę, która całkowicie odmieni jego życie... 09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:45 Detektywi - Matka 16-latkę prosi detektywów o odnalezienie córki. Dziewczyna wyszła z domu po kłótni z ojczymem i nie wróciła na noc.	06:00 Lowcy skarbów . Kto da więcej? 09:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:00 Jesteśmy Dla Dzieci 11:30 Ewa gotuje - program kulinarny 12:00 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 13:55 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczno-rozrywkowy 16:05 13 posterunek 2 - serial kom. 18:20 Memoriał Huberta Wagnera, 2024: Polska - Niemcy 20:30 Właty móch 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:00 Właty móch 00:30 Właty móch wersja nocna 01:00 13 posterunek 2 - serial kom. 03:00 Interwencja - magazyn reportażowy 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledzięk TV Okazje
	
15:50 Podróż do wnętrza Ziemi - przyg., USA, 2008. Podczas ekspedycji naukowej na Islandię przyrodnik wizjoner Trevor Anderson, jego bratanek Sean i przewodniczka imieniem Hannah zostają niespodziewanie uwiecznieni w jaskini... 17:55 Street Dance - obycz., Wlk. Bryt., 2010. Tancerka Carly postanawia doprowadzić grupę street dance'ową do zwycięstwa w zawodach... 20:00 Hulk - przyg., USA, 2003 23:00 Matrix - SF, USA, 1999 01:50 Na zabójczej ziemi - sens., USA, 1994 03:55 Mój sąsiad mordercia - serial kryminalny	09:00 Dar Wiary 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekja 10:35 Słowo życia 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Natura Obiektywnie 13:20 Ocali od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg., „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Sw. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Polskie dziedzictwo 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Krótka Historia Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europ. 17:30 Pielgrzymka Rodziny Radia Maryja na Jasną Górę 21:00 XXXIII Pielgrzymka Rodziny Radia Maryja na Jasną Górę 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Warto być cmem 22:15 Oratorium o Św. Józefie

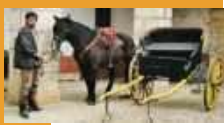
NIEDZIELA • 14 lipca	
TVP 1	TVP 2
05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko-polski - talk-show prof. Jana Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zakochaj się w Polsce - magazyn 09:15 Faraon - dram., Polska, 1965 11:55 Miedzy ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan 12:15 Miedzy ziemią a niebem 12:45 Biblioteka mądrości - Rodzina - reportaż 13:05 BBC w Jedynie - Raj na Ziemi. Dziewicza planeta - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:05 Ogniem i mieczem - serial, 2000 15:10 Dom - serial, 2000 17:00 Telexpress	05:30 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:50 Program rozrywkowy 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szana na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 17:05 Gra na Maksa - Wielki finał - serial, 2024 17:20 Okrucieństwo nie do przycięcia - kom., USA, 2003 19:00 Gra na Maksa - Wielki finał - serial, 2024 19:15 Rodzinka.pl - serial kom.
	
17:20 Pogoda 17:30 Mecz - teleturniej piłkarski 18:25 Gra na Maksa - Wielki finał - serial, 2024 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 EURO 2024 23:25 Gra na Maksa - Wielki finał - serial, 2024 23:35 Rolnik szuka żony - reality show 00:40 Ben Hur - dram. historyczny, USA, 2016. W roku 30 naszej ery rzymski oficer Messala przybywa do Jerozolimy, aby objąć dowództwo legionów... 02:55 Jasminum - obyczajowy, Polska, 2005	20:00 Dziewczyna warta grzechu - kom., USA, 2014. Arnold Albertson - żonaty z dwójgiem dzieci - podając się za Dereka nawiązuje bliższą znajomość z Izzy, atrakcyjną call girl... 21:50 Panorama 22:30 Kino bez granic - Blue Jasmine - komediodramat, USA, 2013. Jasmine leci samolotem do San Francisco. Przez całą podróż zagaduje do siedzącej obok starszej pani, którą wyrażnie między jej paplania... 00:20 Wojenne dziewczyny - serial, 2021. 02:15 Przyjaźń bez granic - fab., Niemcy, Franc., 2019 04:00 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN	POLSAT
05:55 Uwaga! - program interw. 06:15 Bugs Bunny Builders - animacja 06:45 Weekendowa metamorfoza - program rozrywkowy 07:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:45 Dzień Dobry Wakacje 11:30 Co za tydzień - magazyn 12:00 Totálne remonty Szelagowskiej - program rozrywkowy 13:00 Wilfredo Leon. W drodze do Paryża - dokument 13:30 DUFF - anim., USA, 2015 15:40 Podróż na tajemniczą wyspę - przyg., USA, 2012 17:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:45 Sport 18:46 Kronika Speedway Grand Prix	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Spider-Man - sens., USA, 2002. Nastoletni Peter Parker przeistacza się w superbohatera pod wpływem ukąszenia przez radioaktywnego pajaka. 11:25 Smerfy - anim., USA, 2011 13:35 Piraci z Karaibów. Kłątwa Czarnej Perły - fantasy, przygod., USA, 2003 Kapitan Barbossa kradnie legendarną „Czarną perłę”, piracki statek Jacka Sparrowa, a następnie atakuje miasto Port Royal i porwa córke gubernatora Elizabeth Swann. W pościg za złoczyńcą wyruszają Will Turner oraz kapitan Sparrow. 16:40 Tylko mnie kochaj - obycz., Polska, 2006 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń
	
18:55 Pogoda 19:00 Fakty 19:30 Uwaga! - program interw. 19:55 Doradca smaku - program kulinarny 20:00 Desert Flower - obycz., Wlk. Bryt., Niemcy, Austria, 2009 22:50 Szybcy i wściekli: Tokio Drift - sens., USA, Niemcy, 2006 01:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 02:10 Kwatery Hitlera - program dokumentalny 03:10 Szpital - program obycz. 04:10 Uwaga! - program interwencyjny 04:30 Nauka jazdy - reality show 05:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny	19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Królestwo niebieskie - sens., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2005. Po utracie rodziny kowal Ballian udaje się na wojnę do odległej Ziemi Świętej. W średniowiecznej Jerozolimie zakochuje się w siostrze króla... 23:10 21 Jump Street - sens., USA, 2012 01:30 Wieczny student 3 - sens., USA, 2009 03:45 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:20 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledzięk - program muzyczny

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Zaśpiewajmy to jeszcze raz - Jabłonie - 1974 07:05 Rozmowy (nie)wygodne 08:00 Nabożeństwo luteranckie w Łodzi 09:05 Wichrowe wzgórze: miłość, nienawiść i zemsta - dok., Franc., 2022 10:30 Od ucha do ucha - Lokomotywa - W samolocie - filmy animowane 11:00 Thierry Smialek - serial przyg.-hist., Franc., 1963 12:15 Tamte lata, tamte dni - Teresa Lipowska - mag. 12:55 Bilet do kina - Duma i uprzedzenie - fab., Wlk. Bryt., Franc., USA, 2005 15:10 Szkielet Kolberga - Wojtek Mazolewski - reportaż 15:50 Daleko od szosy - serial obycz., 1976 17:15 Niedziela z... Teresą Lipowską	06:00 Rodziny interes - Do salonu „Bella Elia” na chwilejnych nogach wbiega zakrawiona 18-letnia Roksana. Upada i mdleje. Fryzjerki udzielają jej pierwszej pomocy i wyzywają go go to wie. 08:00 Kurierz - serial paradokumentalny 10:00 Żandarm z Saint-Tropez - kom., Franc., 1964 12:00 Żandarm w Nowym Jorku - kom., Franc., 1965 14:20 Wszyscy na pokład - kom., Franc., 2020. Sześciorgo dzieci, dwoje dorosłych i ekscytyująca ośmio godzinna podróż koleją. Nic nie zapowiadało kłopotów, ale... 16:00 Tata kontra tata - kom., USA, 2015 18:00 Co wiecie o swoich dziadkach? - kom., USA, 2017
	
18:10 Złote koło - krym., Polska, 1971 20:00 Światło między oceanami - dram., N. Zel., Wlk. Bryt., USA, 2016 22:20 Dokument.pl - O wzierzących i ludziach - dok., Polska, 2019 23:35 Noc krótkich filmów - Play - Surogat - filmy animowane 00:10 Smak miodu - dram. obyczajowy, Wlk. Bryt., 1961 02:00 Niedziela z... Teresą Lipowską 02:55 Reżyserzy - William Friedkin - dok., Wlk. Bryt., 2018 03:55 Teledyski 05:05 Podróż z historią - Legenda „Czarnej Wólgi” - dok., Polska, 2015	20:00 Ostatnie zlecenie - akcja, USA, 2008. Nicolas Cage w roli płatnego zabójcy uda się do upalnego Bangkoku, aby wykonać kolejne zlecenie... Czy to będzie jego ostatnie? 22:00 Transporter 3 - akcja, Franc., 2008. Frank dostaje dość nieetyczne, najtrudniejsze w karierze zadanie od niejakiego Johna. Nie podejmuje się tej misji... 00:00 Uniwersalny żołnierz - akcja, USA, 1992 02:05 Dziur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dziur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - Radek Borysiak obiecuje ukochanej dziewczynie, że spowoduje odwołanie sprawdzianu z informatyki. W zamian Ada godzi się pójść z nim na randkę... 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 06:50 New Looney Tunes I - anim. 07:25 Nancy Drew i ukryte schody - film rodzinny, USA, 2019. Nancy zostaje poproszona przez Flore o pomoc w rozwiązaniu zagadki tajemniczych zdarzeń w jej domu. 09:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:20 Detektywi - Po 18 latach, na warunkowe zwolnienie wychodzi z więzienia kobieta skazana za zabójstwo. Zgłasza się po pomoc do biura detektywistycznego, gdyż...	06:00 Lowcy skarbów . Kto da więcej? 07:00 Liczę, więc jestem 08:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 10:55 Mission: Impossible 3 - sens., Niemcy, USA, 2006 13:35 Mission: Impossible - Ghost Protocol - sens., USA, 2011 16:20 13 posterunek 2 - serial kom. 16:55 Gwiazdy Kabaretu 18:20 Memoriał Huberta Wagnera, 2024: Polska - Słowenia 20:30 Właty móch 21:00 Ulepszenie - sensacyjny, USA, 2018 23:05 Resident Evil: Zaświaty - sensacyjny, USA, 2010 01:05 Wielkie tajemnice historii 03:00 Interwencja - magazyn reportażowy 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledzięk TV Okazje
	
14:20 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy 15:30 Street Dance II - obycz., Wlk. Bryt., 2012 17:20 Harry Potter i insygnia śmierci Część II - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2011. opowiada o ostatecznym starciu nastoletniego czarodzieja Harry'ego Pottera z jego odwiecznym wrogiem Voldemortem. 20:00 Matrix: Reaktywacja - SF, USA, 2003 23:00 Firewall - sens., USA, Australia, 2006. Spokojne życie Jacka i jego rodziny zostaje zburzone przez... 01:10 Haker - sens., USA, 2015 03:50 Druga strona medalu - talk-show	07:55 Poczet Wlk. Polaków 08:00 XXXIII Pielgrzymka Rodziny Radia Maryja na Jasną Górę 15:30 10 obrazów z życia Prymasa 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Kobiety wolności 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Krótka Historia Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 21:00 Apel Jasno górski 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Sw. na każdy dzień 22:00 Polskie dziedzictwo 22:30 Święty Józef - patron na trzecie tysiąclecie 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Tam, gdzie Bóg płacze

TV Trwam
07:55 Poczet Wlk. Polaków 08:00 XXXIII Pielgrzymka Rodziny Radia Maryja na Jasną Górę 15:30 10 obrazów z życia Prymasa 16:00 Informacje dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Kobiety wolności 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Krótka Historia Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 21:00 Apel Jasno górski 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Sw. na każdy dzień 22:00 Polskie dziedzictwo 22:30 Święty Józef - patron na trzecie tysiąclecie 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy 23:30 Tam, gdzie Bóg płacze

PONIEDZIAŁEK • 15 lipca	
TVP 1	TVP 2
05:15 Dziedziectwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Rancho - serial obycz., 2016 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia - telenowela, Polska, 2023 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 BBC w Jedynce - Raj na Ziemi. Dziewicza planeta - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedziectwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Samodzielność to podstawa - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:15 Dla niesłyszących - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Rodzinka.pl - serial kom. 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 Na dobre i na złe - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Rodzinka.pl - serial kom.
	
17:20 Jaka to melodia? 18:00 Dziewczyny ze Lwowa - serial obycz., Polska, 2015 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Reportery - magazyn 20:35 07 zgłoś się - serial krym. 21:35 Gra na Maksa - Aktywny wypoczynek - serial, 2024 21:45 07 zgłoś się - serial krym. 22:45 Gra na Maksa - Wielki finał - serial, 2024 22:55 W poszukiwaniu Maryi - dok., Polska, 2023 24:00 Życzenie śmierci - dram., USA, 1974 01:45 Oczy niebieskie - obycz., Polska, 1994 03:25 Ostatni garnitur - dram., Argent., Hiszp., 2017	18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 19:30 Gra na Maksa - Próba generalna - serial, 2024 19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:10 Ślady zbrodni - thriller, USA, 2007 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:30 Panorama 23:10 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011 00:05 Przyjaźń bez granic - fab., Niemcy, Franc., 2019 01:55 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP, 2019 02:55 Blue Jasmine - komediodramat, USA, 2013

WTOREK • 16 lipca	
TVP 1	TVP 2
05:20 Dziedziectwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 0 Kościół z bliska 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Rancho - serial obycz., 2006 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia - telenowela, Polska, 2022 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedynce - Magiczne chwile - dok., Austria, 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	04:40 Na dobre i na złe - serial 05:35 M jak miłość - serial, 2021 06:25 O to jestem, poślij mnie... - reportaż, Polska, 2024 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:15 Le na Bałkanach - rep. 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Rodzinka.pl - serial komediowy 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
16:05 Dziedziectwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 18:00 Dziewczyny ze Lwowa - serial obycz., Polska, 2017 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Reportery - magazyn 20:35 07 zgłoś się - serial krym., 1976 22:40 Galimatias czyli Kogel-Mogel II - kom., Polska, 1989 00:25 Pod Mocnym Aniołem - dram., Polska, 2013 02:25 Życzenie śmierci - dram., USA, 1974 04:10 Brittany Bardot, samotniczka nie bez powodu - dok., Franc., 2019	17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Rodzinka.pl - serial kom. 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:05 Ja wam pokażę! - kom., Polska, 2006 22:00 Na sygnale - serial fabularny 22:30 Panorama 23:10 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011 00:05 Popioły - dram., Polska, 1965 02:05 Ślady zbrodni - thriller, USA, 2007 03:35 Szalone przygody Louisa de Funesa - dokument, Franc., 2020

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 06:00 Wilfredo Leon. W drodze do Paryża - dokument 06:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:25 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 08:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 09:05 Detektywi - program krym. 10:05 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 11:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:25 Szpital - program obycz. 15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:40 Detektywi - program krym. 18:45 Sport; Pogoda

19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interw. 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:50 Yellowstone - miniserial, USA 22:55 Wygrać ze śmiercią - sens., USA, 1989 00:50 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 01:20 The Traitors. Zdrajcy - reality-show 02:55 Uwaga! - program interw. 03:15 Nauka jazdy - reality show 03:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:20 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy 04:50 Kto was tak urządził - program poradnikowy

TVN
05:25 Uwaga! - program interw. 05:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:25 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 08:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 09:05 Detektywi - program krym. 10:05 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 11:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:25 Szpital - program obycz. 15:25 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy

17:40 Detektywi - program krym. 18:45 Sport; Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! - program interw. 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:50 Belfer - miniserial, Polska 23:15 Kuba Wojewódzki - talk-show 00:20 Król Skorpion - przyg., USA, Niemcy, Belgia, 2002 02:15 Szpital - program obycz. 03:20 Uwaga! - program interwencyjny 03:40 Nauka jazdy - reality show 04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:45 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT
06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - córka klientki detektywów próbuje popełnić samobójstwo. Tomek i Magda w ostatniej chwili ratują jej życie. 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:30 Gliniarze - Jeden z początkujących warszawskich policjantów zostaje włączony w przestępczą aferę. Sprawa dotyczy jego ojca 13:35 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:20 Pogoda 16:25 Interwencja - magazyn reporterów

16:40 Gliniarze - Dwóch początkujących złodziei kradnie drogi samochód. Okazuje się, że... 17:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - sens., USA, 2017 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Mega HIT - Szklana pułapka 3 - sens., USA, 1995 22:50 W cywilu 5: Pole bitwy - sens., USA, 2017 00:35 Królestwo niebieskie - sens., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2005 03:55 Znaki - serial kryminalny 04:55 Disco Gramy - program muzyczny

POLSAT
06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Marek widzi, jak na ulicy pewien mężczyzna ściga dziewczynę... 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:30 Gliniarze - W domu mającego biznesmena dochodzi do włamania. Ciężko ranna zostaje córka mężczyzny... 13:35 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:20 Pogoda 16:25 Interwencja - magazyn reporterów 16:40 Gliniarze - Osiemnastoletnia córka znanego prawnika zostaje porwana...

17:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Dziedziectwo Bourne'a - sens., USA, Jap., 2012 22:55 Kontrabanda - sens., USA, Wlk. Bryt., Franc., 2012. Chris Farraday był dawniej jednym z najlepszych przemytników. Przyszłość jednak nie daje o sobie zapomnieć... 01:15 Szklana pułapka 3 - sens., USA, 1995 04:05 Jedź Kambojdę - prog. podróżniczo-kulinarny 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:10 Muzyczne poranki 07:05 Tamte lata, tamte dni - Teresa Lipowska - magazyn 07:35 Szlakiem Kolberga - Radziimir Dębicki - reportaż 08:05 Latarnie polskiego wybrzeża - dok., Pol., 2015 08:40 Od ucha do ucha - Lokomotywa - W samolocie - filmy animowane 09:05 Thierry Smiatek - serial przyg.-hist., Franc., 1963 10:20 Wydarzenia aktualne 10:50 Rozmowy o zmierzchu iświście - Rozmowa 5. STS i Mazury. - dokument, 1996 11:40 50-lecie Studenckiego Teatru Satyryków - koncert, 2004 12:35 Reżyserzy - Rob Reiner - dok., Wlk. Bryt., 2018

13:35 Rodzina Durrellów - serial, Wlk. Bryt., 2019 14:45 Wichrowe Wzgórza - dram., USA, 1939 16:40 Dom - serial, Polska, 1996 18:15 Słownobranie - magazyn 18:55 Portrety - Celnik Rousseau albo wstęp do nowoczesności - dok., Franc., 2016 20:00 Szalony Piotrus - obycz., Franc., 1965 22:00 Czarny mercedes - sens., Polska, 2019 00:15 Scena taneczna - Taniec klasyczny - magazyn 01:00 Światło między oceanami - dram., N. Zel., Wlk. Bryt., USA, 2016 03:20 Picasso, metamorfozy od błękitu po różowy - dok., Franc., 2018 04:30 Teledyski

TVP Kultura
06:00 Afisz kulturalny ekstra 06:05 Muzyczne poranki 06:40 Tamte lata, tamte dni - Teresa Lipowska - mag. 07:15 Szlakiem Kolberga - Bowska - reportaż 07:55 Ja k powstały nasze nazwiska? - dok., Polska 08:35 Informacje kulturalne 09:00 Dom - serial, 1996 10:30 Marona - psia opowieść - anim., Rum., Franc., Belgia 12:15 Portrety - Celnik Rousseau albo wstęp do nowoczesności - dok., Franc., 2016 13:20 Arabela - serial, Czechosłow., 1979 14:45 Pociąg - dram., Polska, 1959 16:35 Dom - serial, 1996 18:15 Otwarcie wystawy w muzeum Brukenthala w Sybirie - reportaż 18:50 Jazz na Kalatówkach - dok., Polska, 2017

20:00 Le kkie obyczaje - 8my dzień - dram., Franc., Belgia, 1996 22:10 Dokument w podróż - Malarsztwo de koracyjne impresjonistów - dok., Franc., 2021 23:15 Tamte lata, tamte dni - Teresa Lipowska - mag. 23:55 Kino Mistrzów - Szalony Piotrus - obycz., Franc., 1965. Pewnego dnia Pierrot, pod wpływem impulsu, porzuca swoje ustabilizowane życie, by podążać za tajemniczą Marianną... 01:55 Panorama kina polskiego - Czarny mercedes - sens., Polska, 2019 04:35 Teledyski

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Nash szuka podpalacza, który podłożył ogień w kościele. Ma do przesłuchania tylko jednego świadka. Co z tego wyniknie? 07:00 Poligand z Miami - serial krym. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Paul wpadają na trop przestępców, którzy napadają na stacje benzynowe. 11:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 13:00 Za kłina cka duchów - serial fabularny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Nash Bridges - serial krym. 17:00 Poligand z Miami - serial krym. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Komornik - akcja, USA, 2018 21:55 Ninja - akcja, USA, 2009. Młody Amerykanin o imieniu Casey przebywa w Japonii gdzie pobiera nauki Ninjitsu. Jest pracowity i ambitny... 23:30 Ninja 2: Cień tzy - akcja, Tajlandia, USA, 2013. - Casey Bowman szuka zemsty, gdy zamordowano jego ukochaną. 01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:30 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 03:40 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Nash i Joe zmuszeni są chronić Mickeya Trippa, kontrowersyjnego diadeja, któremu grozi niebezpieczeństwo. 07:00 Poligand z Miami - serial krym. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Kontrowersyjny porywa Huberta. Okazuje się, że Ronny Dubiński nie jest tym, za kogo się podaje. 11:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 13:00 Za kłina cka duchów - serial fabularny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - Syn Hanny, Teo, zginął podczas lotu testowego. Mimo jego śmierci sponsor żąda zwrotu za zniszczony w katastrofie sprzęt... 16:00 Nash Bridges - serial krym. 17:00 Poligand z Miami - serial krym.

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Uciekaj albo walcz - akcja, USA, 2020. Pelen emo gi film akcji, który opowiada o strzelaniu w amerykańskiej szkole. Licealista próbuje powstrzymać uzbrojonych napastników. 22:10 22 kula - akcja, Franc., 2010 00:40 Brygada ponad prawem - akcja, Franc., Wlk. Bryt., 2015 02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:25 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:05 Szkoła - Arek Brylak z 1e liceum cierpi na depresję, ale nie zdaje sobie z tego sprawy. Jest smutny i życie nie ma dla niego sensu... 06:55 Szpital - Karetka przywozi do szpitala 38-letniego Janusza Gustę, pracownika fabryki mebli. Jeden z kolegów... 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:25 Szpital - Karetka pogotowia przywozi do szpitala 5-letniego Adasia Rosiaka. Chłopiec wypił drinka swojej mamy... 13:25 Idealna niania - w ukrytej kamerze - program rozrywkowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

16:55 Szpital - Doktor Wojciech Jarosz przyjmuje na oddział chorobliwie zazdrosnego 27-latkę, który chciał powstrzymać narzeczoną przed wyjściem na imprezę i polknął kluczyk do jej samochodu. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Cisza - obycz., Polska, 2010. Historia matki, która po tragicznej śmierci syna stara się wrócić do normalnego życia. 22:10 Haker - sens., USA, 2015 00:50 W starym dobrym stylu - kom., USA, 2017 02:55 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 04:00 Druga strona medalu - talk-show

TVN 7
05:05 Szkoła - Marcin Olszewski z 3a liceum cierpi na lekką odmianę autyzmu. Chłopak bardzo dobrze się uczy, ale ma kłopoty w kontaktach z rówieśnikami... 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:25 Szpital - Na oddział ratunkowy doiera 40-letni Janusz Madejczyk. Podczas remontu pokoju mężczyzna spadł z drabiny i mocno się poturbował. 13:25 Idealna niania - w ukrytej kamerze - program rozrywkowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Szukając sprawiedliwości - sens., USA, 1991. Od czasu, gdy Richie osiedlił się na Brooklynie i zaczął prowadzić swe interesy, nikt już nie czuł się tu spokojnie. Początkowo, Gino próbował zwalczać nielegalne procedery legalnymi metodami, lecz gdy zginął jego przyjaciel... 22:10 Hulk - przyg., USA, 2003. Bruce Banner podczas nieudanego eksperymentu zostaje napromieniowany... 00:55 Firewall - sens., USA, Australia, 2006 03:10 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 04:10 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjanci i Policjanci - serial 14:00 Gliniarze - serial 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:00 Człowiek zasad - film, USA, Rum., 2015 23:00 Detoks - sens., USA, Niemcy, 2002 01:00 Love Island . Wyspa miłości - reality show 02:05 STOP Drogówka - serial policyjny 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Krejni Patrol - serial 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Nie bój się . Ja jestem z tobą 12:55 Ojcu Świętemu się nie odmawia... 13:30 Msza Św. 14:35 Grunwald , 1410 - rys historyczny i z nacz. niebity pod Grunwaldem 15:20 Brygada Świętokrzyska 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne E onifratów 17:00 Świadkowie 17:30 XX Rajd Katyński 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Poznajemy Polskę 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Nie tylko Ulmowie 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

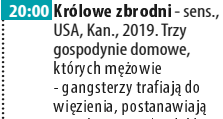
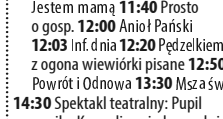
TV 4
06:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjanci i Policjanci - serial 14:00 Gliniarze - serial 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 18:00 Światko przed meczem 18:20 Statkowska PZPS , 2024 21:00 Detoks - sens., USA, Niemcy, 2002 23:00 Król Skorpion 3: Walka o odkupienie - sens., USA, 2011 01:20 Love Island . Wyspa miłości - reality show 02:20 Śmierć na 1000 sposobów 03:20 Cudownych rodziców mam 03:25 Krejni Patrol - serial kryminalno-obyczajowy 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:35 Alternatywa dla programu in vitro 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Życie lasu 12:55 Debry w Polsce 13:30 Msza Św. 14:30 PSL - skradziona tożsamość 15:25 Odważa wiary 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteiki 16:55 Restauracja 17:10 Prosto ogosp. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Informacje dnia

ŚRODA • 17 lipca	
TVP 1	TVP 2
05:20 Dzień dziedzictwa - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Zrzuć nowni odbudowani - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz., 2006 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiello- nowie. Taka historia - telenowela, Polska, 2023 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 Natura w Jedyne - Zwierzęta w ruchu - dok., Austria, 2022 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	04:30 Na dobre i na złe - serial, Polska, 2002 05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Pospicie głowy - reportaż, Polska, 2024 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:15 Zrzuć nowni odbudowani - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 12:35 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Rodzinka.pl - serial komediowy 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dzień dziedzictwa - serial, Turcja 17:00 Telexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:00 Dziewczyny ze Lwowa - serial obycz., Polska, 2017 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Reportery - magazyn 20:35 07 zgłoś się - serial krym., 1978 22:55 Ogród - dok., Polska, 2021 23:55 1920. Bitwa Warszawska - film historyczny, 2011 02:05 W obronie miłości - thriller, USA, 2020 03:35 Oczy niebieskie - obycz., Polska, 1994	16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Rodzinka.pl - serial kom. 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:10 Ślepy traf - sens., USA, 2013 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama 23:10 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011 00:05 Łodowa pułapka - obycz., Niemcy, 2019 01:50 Krok od Nieba - serial kryminalny, Włochy, 2011 04:00 Nieskończoność według Floriana - dok., Ukraina, 2022

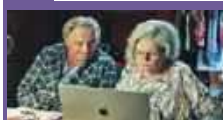
TVN	POLSAT
05:25 Uwaga! - program interw. 05:40 Ukryta prawda 06:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno- rozrywkowy 07:25 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 08:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 09:05 Detektywi - program krym. 10:05 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 11:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno- rozrywkowy 12:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:25 Szpital - program obycz. 15:25 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno- rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:40 Detektywi - program krym.	06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Detektywi obserwują żonę klienta. Kiedy kobieta podchodzi do drzwi domu, pojawia się mężczyzna, który jej grozi... 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentały 11:30 Gliniarze - W dramatycz- nych okolicznościach znika kobieta - sprawa początkowo wygląda na porwanie 13:35 Trudne sprawy - program reporterów 14:40 Dlaczego ja? - Samotna 40-latk zaczyna spotykać się z przystojnym majstrzem. Mężczyzna nie przypada do gustu jej przyjaciółkom... 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:20 Pogoda
	
18:45 Sport 18:55 Pogoda 19:00 Fakty program informacyjny 19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:50 Ocean strachu II - sens., Niemcy, 2006 22:55 Światy i wściekłości: Tokio Drift - sens., USA, Niemcy, 2006 01:00 Yellowstone - miniserial, USA 03:10 Szpital - program obycz. 04:10 Uwaga! - program interwencyjny 04:30 Nauka jazdy - reality show	16:25 Interwencja - magazyn reporterów 16:40 Gliniarze - serial paradokumentały 17:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Jak tyse konie - sens., Chiny, 2023 22:50 Pitch Perfect 3 - kom., USA, Chiny, 2017 00:50 Druhny - komedia, USA, 2011 03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledziki TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Afisz kulturalny e kstra 06:15 Muzyczne poranki 07:00 Tamte lata, tamte dni - Teresa Lipowska - mag. 07:35 Szaklem Kolberga - Natalia Nykiel - reportaż 08:15 Podróże z historią - Atomowa tajemnica - dok., Polska, 2017. Film pokazuje, jak w czasach zimnej wojny przygotowy- wano się do nadjeścia atomowej katastrofy... 09:00 Dom - serial, 1996 10:40 Pociąg - dram., Polska, 1959 12:30 Jazz na Kalatówkach - dok., Polska, 2017 13:40 Arabela - serial, Czechosłow., 1979 15:05 Cudowni mężczyźni z korbką - obycz., Czechosłow., 1979 16:45 Dom - serial, 1996 18:20 Którędy po sztukę - Józef Simmler - mag.	06:00 Nash Bridges - Nash wstawia się za Caitlin, gdy ta staje się główną podejrzaną w sprawie zabójstwa agenta CIA. 07:00 Policjanci z Miami - serial 08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir zauważają niepokojące zdarzenie na autostradzie - mężczyzna podnosi rękę na chłopca... 11:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 13:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - 38-letnia Lucyna Bliska zrezygnowała z pracy, aby zajmować się schorowanym ojcem Bernardem. 16:00 Nash Bridges - serial krym. 17:00 Policjanci z Miami - serial krym. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
	
18:30 Informacje kulturalne - magazyn 19:00 Reżyserzy - Rob Reiner - dok., Wlk. Bryt., 2018 20:00 W trzy miesiące dookoła świata - Piękna i bestie - fab., Franc., Tunezja, Szwecja, 2017 21:50 Kafka - serial biograficzny, Niemcy, Austria, 2024 22:50 Lekkie obyczaje - Ósmy dzień - dram., Franc., Belgia, 1996 01:00 Cyganeria - La Boheme - Opera Royal de Wallonie - Liege - opera, Franc., 2021 03:15 Jayne Mansfield - upadek seksbomby - dok., Franc., USA, 2014 04:25 Teledziki - program muzyczny	20:00 Noćny łowca - akcja, Kan., 2018. Zniszczony życiem detektyw Marshall i samozwańczy stróż prawa Cooper aresztują seryjnego zabójcę, który atakuje wyłącznie kobiety. Wkrótce odkryją, że to nie oznacza końca problemów - gra przestępcy właśnie się rozpoczyna! 21:55 Sep - thriller, Polska, 2012 00:40 Zobowiązanie - thriller, Wlk. Bryt., 2012 02:25 Dzień Inic strachu - serial kryminalny 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzień Inic strachu - serial kryminalny

TVN 7	TV 4
05:05 Szkoła - Matka Malwiny Liszkis z 8b, podejrzana o kradzież pieniędzy z fundacji, jest poszukiwana przez policję. 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:25 Szpital - Do szpitala przychodzi 35-letni Wiktor Górski ze swoją chłopką. Za zgodą żony spina on z innymi kobietami. Teściowa była jednak mniej wyrozumiała - wpadła w szal i uderzyła zięcia butelką po winie... 13:25 Idealna niania - w ukrytej kamerze - program rozrywkowy 14:55 Sędzia Anna Maria Weso- łowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 14:00 Gliniarze - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial 21:00 Wyspa przetrwania 22:50 Resident Evil: Żałosy - sens., USA, 2010 00:50 Love Island . Wyspa miłości - reality show 01:50 STOP! Drogówka - serial policyjny 02:55 Intervencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledziki TV Okazje
	
20:00 Królowe zbrodni - sens., USA, Kan., 2019. Trzy gospodynie domowe, których mężowie - gangsterzy trafiają do więzienia, postanawiają wziąć sprawy irlandzkiej mafii w swoje ręce. Czy sobie poradzą i wyeliminują konkurencję? 22:15 Gość temat - biograf., USA, Kan., 2019. Historia kobiet, które przeciwstawiły się toksycznej atmosferze, panującej w znanej sieci informacyjnej. ● 00:25 Cisza - obycz., Polska, 2010 02:30 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 03:35 Zbrodnie z pierwszych stron gazet 04:35 Druga strona medalu	09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Lasy bagienne 11:00 Zagłada redemptorystów Woli 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Pędzielnik z ogona wiewiórki pisane 12:50 Powrót i Odnowa 13:30 Msza św. 14:30 Spektakl teatralny: Pupil pupila. Komedia w jednym akcie 15:05 Zapomniany Sprawiedliwy - Tadeusz Modelski 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Gaz ziemny w Polsce - Początek historii 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnot 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia
	

CZWARTEK • 18 lipca	
TVP 1	TVP 2
05:15 Dzień dziedzictwa - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Dobre historie - MOST - Młodzież w Kościele - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz., 2006 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiello- nowie. Taka historia - telenowela, Polska, 2023 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda - magazyn 12:35 To się oplaca - magazyn 12:50 Natura w Jedyne - Port. - wybrzeże bocianów - dok., Port., 2020 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka	05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2021 06:20 Operacja zdrowie - Zawał serca. KOS - magazyn medyczny 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:15 Wspólny dom - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2024 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Rodzinka.pl - serial komediowy 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022
	
16:05 Dzień dziedzictwa - serial, Turcja 17:00 Telexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 18:00 Dziewczyny ze Lwowa - serial obycz., Polska, 2017 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Reportery - magazyn 20:35 Ojciec Mateusz - serial 21:30 Sprawa dla reportera 22:30 Film dokumentalny 23:35 W obronie miłości - fab., USA, 2020 01:20 1920. Bitwa Warszawska - film historyczny, 2011 03:25 Obietnica - serial krym., Franc., Belgia, 2020 04:30 61. KFPP w Opolu - piosenki Janusza Kondratowicza	16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Seria fabularny 18:10 Rodzinka.pl - serial kom. 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:10 Postaw na milion - teleturniej 21:05 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Panorama - program informacyjny 23:10 Krucjata - Prawo serii - serial krym., Polska, 2020 01:00 Morderstwa w Berry - dram., Franc., 2021 02:40 Popioły - dram., Polska, 1965

TVN	POLSAT
05:25 Uwaga! - program interw. 05:40 Ukryta prawda 06:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno- rozrywkowy 07:25 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 08:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 09:05 Detektywi - program krym. 10:05 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 11:15 Kuchenne rewolucje - prog. kulinarno-rozrywkowy 12:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:25 Szpital - program obycz. 15:25 Doradca smaku - program kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje - prog. kulinarno-rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 17:40 Detektywi - program krym. 18:45 Sport; Pogoda 19:00 Fakty	06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Do Malanowskiego zgłasza się mężczyzna, który uważa, że jego żona jest molestowana przez swojego pracodawcę. 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Dlaczego ja? - serial paradokumentały 11:30 Gliniarze - Służba Celno- Skarbowa przeprowadza naloż na magazyn należący do grupy przestępczej, handlującej nielegalnymi wyrobami tytoniowymi... 13:35 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentały 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:20 Pogoda 16:25 Interwencja - magazyn reporterów
	
19:40 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Doradca smaku - program kulinarny 20:10 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno- rozrywkowy 21:55 W nowym zwierciadle: Wakacje - kom., USA, 2015 23:55 Zanim odejdą wody - kom., USA, 2010 02:05 Szpital - program obycz. 03:05 Uwaga! - program interw. 03:20 Nauka jazdy - reality show 03:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:20 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy 04:50 Kto was tak urządził - program poradnikowy	20:00 Śmierć w samochodzie - Kobra, spektakl teatralny, 1974 ● 21:25 Informacje kulturalne 21:50 Seriałowa nostalgia - Trzeci oficer - serial sensacyjny TVP, 2008 22:50 W trzy miesiące dookoła świata - Piękna i bestie - fab., Franc., Tunezja, Szwecja, 2017. Pod czas studenckiej imprezy, Mariam, młoda Tunezjanka, spotyka tajemniczego Youssefa, z którym decyduje się opuścić lokal. 00:45 Kino nocne - Blask - fab., Jap., Franc., 2017 02:35 Nieetykalny Harvey Weinstein - dok., Wlk. Bryt., 2019 04:30 Teledziki

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Afisz kulturalny e kstra 06:15 Muzyczne poranki 07:00 Tamte lata, tamte dni - Teresa Lipowska - mag. 07:35 Podróże z historią - Życ jak Słowianin - dok., Polska, 2015 08:15 Polska ilustracja dziecięca - dok., 2021 08:40 Którędy po sztukę - Józef Simmler - magazyn 09:00 Dom - serial, 1996 10:30 Cudowni mężczyźni z korbką - obycz., Czechosłow., 1979 12:10 Reżyserzy - Rob Reiner - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:10 Arabela - serial, Czechosłow., 1979 14:35 Całe złoto świata - kom., Włochy, Franc., 1961 16:15 Dom - serial, 1996 17:55 Tamte lata, tamte dni - magazyn 18:30 Pastor. Cztery akty - dok., Polska, 2022	06:00 Nash Bridges - Nash zostaje przypadkowo postrzelony przez Caitlin. W związku z tym musi na jakiś czas zrezygnować z pracy. 07:00 Policjanci z Miami - serial 08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir zostają wynajęci do ochrony króla Hassana. Dochodzi do zamachu... 11:00 Zbuntowany anioł - serial 13:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - 49-letnia Roma Flis - Różańska sama wychowuje dwójkę niepełnosprawnych dzieci. Walczą o godne życie syna, zaniedbuje utalentowaną muzycznie Hanie... 16:00 Nash Bridges - serial krym. 17:00 Policjanci z Miami - serial 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
	
20:00 Śmierć w samochodzie - Kobra, spektakl teatralny, 1974 ● 21:25 Informacje kulturalne 21:50 Seriałowa nostalgia - Trzeci oficer - serial sensacyjny TVP, 2008 22:50 W trzy miesiące dookoła świata - Piękna i bestie - fab., Franc., Tunezja, Szwecja, 2017. Pod czas studenckiej imprezy, Mariam, młoda Tunezjanka, spotyka tajemniczego Youssefa, z którym decyduje się opuścić lokal. 00:45 Kino nocne - Blask - fab., Jap., Franc., 2017 02:35 Nieetykalny Harvey Weinstein - dok., Wlk. Bryt., 2019 04:30 Teledziki	20:00 Pora chuniki pana Poutifar da - komedia, Belgia, Franc., 2023. Robert Poutifar to stary gorzelnik nauczyciel mieszkańcy z matką. Nigdy nie miał łatwego. Obecnie planuje zemstę na pieniężnych uczniach, którzy zamienili jego życie w piekło i pozabawili jedynej szansy na prawdziwą miłość. 21:30 Dzień Inic strachu - serial kryminalny 02:30 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 03:45 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:20 Menu na miarę - program kulinarny

TVN 7	TV 4
05:05 Szkoła - Oskar Kamiński z 3a liceum spędził miesiąc w areszcie za obrażanie policjanta. Teraz chłopak musi nosić opaskę elektroczynną... 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:25 Szpital - Na oddziale jest 30-letnia Kinga Studnicka, która zasłała pod czas pracy i bardzo boli ją głowa. Pacjentka jest przerażona, że przez wizytę u lekarza może zostać zwolniona. 13:25 Idealna niania - w ukrytej kamerze - program rozrywkowy 14:55 Sędzia Anna Maria Weso- łowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - program rozrywkowy 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokumentały 09:00 Dlaczego ja? - serial paradokumentały 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentały 14:00 Gliniarze - serial paradokumentały 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentały 18:00 Studio przed meczem 18:20 Siatkówka PZPS, 2024. Mecz towarzyski kobiet: Skarpia - Francja 21:00 Król Korpion: Księga Duszy - fantasy, przeg., USA, 2018 23:20 Gniew Caina - sensacyjny, USA, 2010 01:00 Przerwa techniczna
	
20:00 Rekin wojny - kom., USA, 2016. Prawdziwa historia dwóch dwudziestoparolatków, którym udaje się wykorzystać mało znany projekt rządowy, pozwalający niewielkim firmom brać udział w przetargach na kontrakty dla amerykańskiej armii. 22:35 Harry Potter i insygnia śmierci Część II - przeg., USA, Wlk. Bryt., 2011 01:10 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą 02:10 Prawdziwy horror 03:10 Zbrodnie z pierwszych stron gazet 04:10 Druga strona medalu - talk-show	09:45 Rzeźbierz Wielkiego Króla 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wykłady z Konferencji „Kryzys praworządności i wymiar sprawiedliwości - co dalej?” 12:40 Zuzela - tu wszystko się zaczęło 13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela” 13:30 Msza św. 14:35 Wolny - nieodwołalne i udobójstwo 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z węgla nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 1

Krzyżówka klasyczna z hasłem

35

38

41

43

1

48

51

53

56

58

61

64

2

16

3

7

4

5

35

6

2

14

20

14

60

63

66

15

19

22

25

30

25

59

62

65

21

29

18

27

8

7

31

11

37

40

17

15

45

47

16

52

55

57

18

33

19

9

3

23

13

36

24

46

49

27

54

1

29

12

32

32

5

9

13

17

21

24

28

31

12

17

20

26

30

34

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 36, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

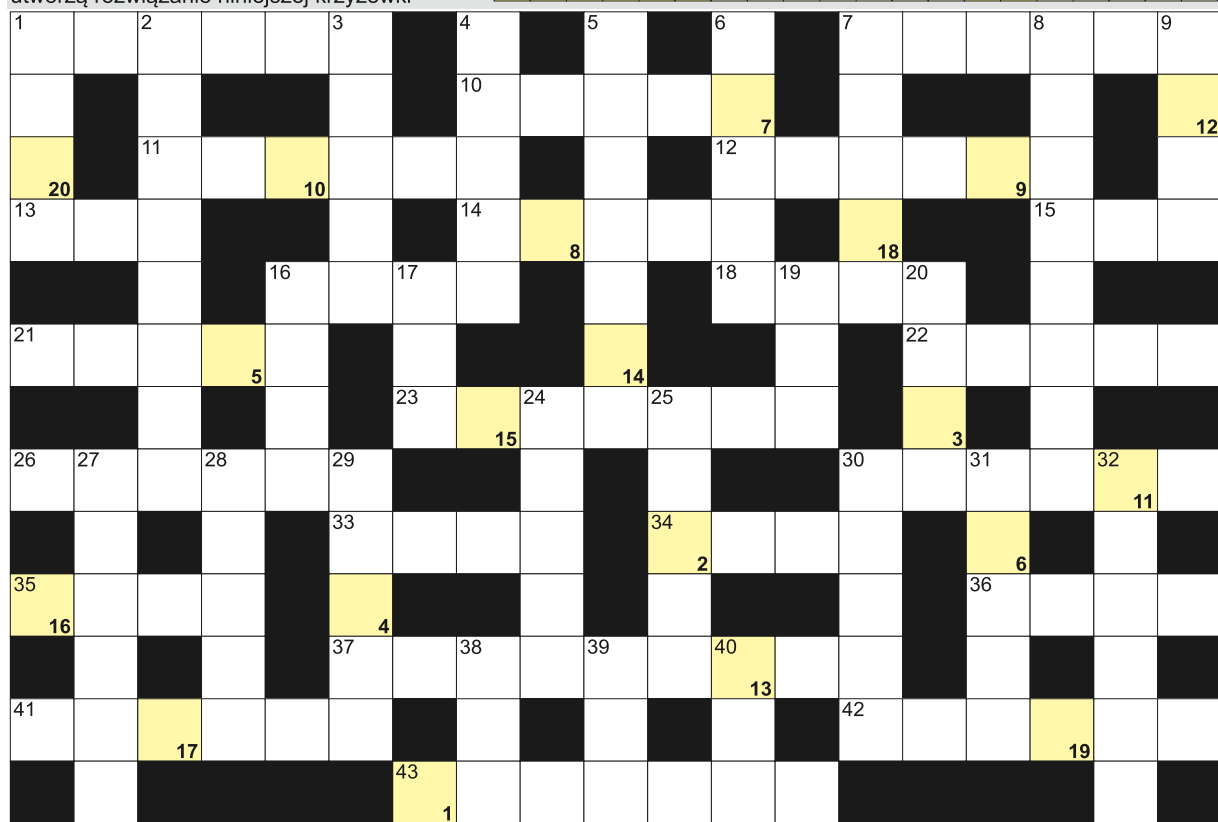
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36				

POZIOMO: 1) stolica Kirgistanu; 2) Tadeusz, polski i amerykański generał, bohater narodowy; 3) pracuje na wyższej uczelni; 4) małżonka hrabiego; 5) kosmiczny lub powietrzny; 6) dokonywane w sklepie; 7) miękka, jedwabna tkanina; 8) wady sprzętu; 9) Archibald Joseph, pisarz "Klucze Królestwa"; 10) statek, na którym podróżował Karol Darwin; 11) autor sielankowych utworów; 12) sylaba; 13) jedyny stan USA leżący wyłącznie na wyspach; 14) producent gitar; 15) w mitologii greckiej siedziba muz i Apollina; 16) pogrzebowy lub Trzech króli; 17) region włoski z Genuą; 18) Bareja i Wajda; 19) taniec latyno-amerykański z karaibów; 20) chart hiszpański w oryginale; 21) decyzja sędziowska; 22) największe szkockie miasto na wyspie Skye; 23) naukowiec prowadzący wykopaliska; 24) brtviska wyspa na M. Karaibskim z The Vallev; 25) najwieksza wyspa

arch. Wysp Sarskich; 26) lodowy dom eskimosa; 27) motocyklowe lub samochodowe; 28) krótka przechadzka; 29) dawna samodzielna twierdza do obrony miasta; 30) atrybuty orkiestry; 31) poobiednia drzemka; 32) msza odprawiana w adwencie wczesnym rankiem; 33) imię Staffa, poety; 34) spodnie z teksasu
PIONOWO: 1) Hrabal, wybitny czeski pisarz; 13) futsal, odmiana piłki nożnej; 15) farba artystyczna w postaci miękkiej kredki; 25) rodzinna wieś Jana Kochanowskiego; 27) polska marka rowerowa; 35) powtórzenie; 36) chłodzące lub wysokokowe; 37) animusz, zapal, werwa; 38) uniwersalny rozpuszczalnik; 39) towarzyskie podanie ręki; 40) ptaki przypominające jaskółki; 41) wybieranie groszków ze strąka; 42) światowy koncert kosmetyczny z Clichy; 43) dzika róża na ludowo; 44) sztuka walki

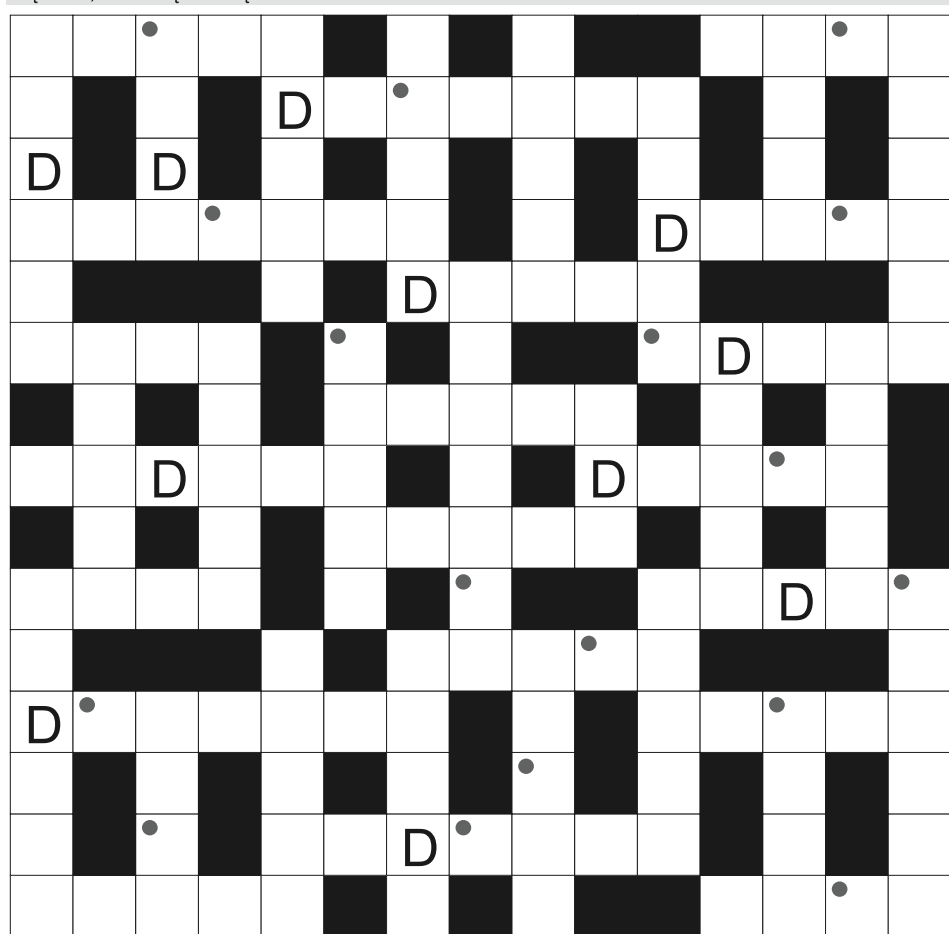
wykorzystująca siłę atakującego; 45) mała epizodyczna rola w filmie; 46) sznur kowbojski; 47) rodzinne miasto Napoleona Bonaparte; 48) rzymski niewolnik, przywódca powstania niewolników; 49) działka zasadzona kwiatami; 50) materiał na bałwana; 51) Czesław, franciszkanin, słynny zielarz i wizjoner; 52) symbole władzy królewskiej; 53) czwarta część roku; 54) Jan dla przyjaciół; 55) komedia dokumentalna Woody'ego Allena z Mią Farrow; 56) hodowca ryb i roślin akwariowych; 57) znak mnożenia; 58) Tanzańska wyspa nazywana też Unguja; 59) tworzą napisy; 60) gruzińska republika ze stolicą w Batumi; 61) największe miasto Rosji; 62) portugalska wyspa u wybrzeży Afryki; 63) ciasto po obiedzie; 64) port i kurort w Meksykańskim stanie Guerrero; 65) ataki lotnicze; 66) Manuel, generał, brytyjski dyktator Panamy

KRZYŻÓWKA z HASŁEM
 Nr 26
 Litery z pól ponumerowanych od 1 do 20
 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) żydowskie Święto Szałasów; 7) polny to mazurek, ptak; 10) wiolinowy dla muzyka; 11) w parze z Hercegowiną; 12) wynajmowane w hotelu; 13) dwudziesta trzecia litera alfabetu greckiego; 14) nie brutto; 15) de Maupassant, francuski pisarz; 16) wypłata dla żołnierza; 18) malowane szminka; 21) na głowach żołnierzy; 22) dawna stolica Litwy; 23) cienka, sucha kielbasa; 26) Masterton, brytyjski pisarz; 30) boże drzewko lub draganek; 33) inaczej smród, fetor; 34) rzeka w Newcastle; 35) antonim poziomu; 36) dziewiąta litera alfabetu greckiego; 37) miasto św. Mikołaja; 41) ze stolicą w Belmopan; 42) inaczej o katarze; 43) najwyższy szczyt Walii. **PIONOWO:** 1) najwolniejszy chód konia; 2) koszyk z truskawkami; 3) argentyński taniec; 4) pierwiastek Sc; 5) kotara, zasłona w teatrze; 6) ostry pazur ptaka; 7) wolne miejsce pracy; 8) narty nie do zjazdów; 9) cumy i bresty; 16) płynie nią krew; 17) Triumfalny w Paryżu; 19) pieczeniowy do obiadu; 20) mniejsze od hektarów; 24) bok statku; 25) cienki makaron; 27) ... Maria Rilke, austriacki poeta; 28) stolica Wietnamu; 29) Roger, grał Jamesa Bonda; 30) kraj z Porto-Novo; 31) wodze, cugle w ręku woźnicy; 32) kwarc żółty krócej; 38) numer nadwozia samochodu; 39) jedna z faz Księżyca; 40) Tokyo dawniej.

JOLKA z HASŁEM
 Nr 26
 Litery z pól z kropką czytane
 rzędami, utworzą rozwiązanie:

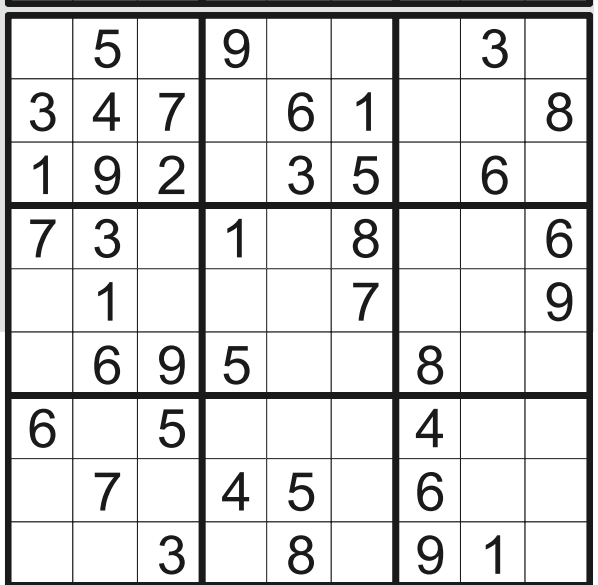
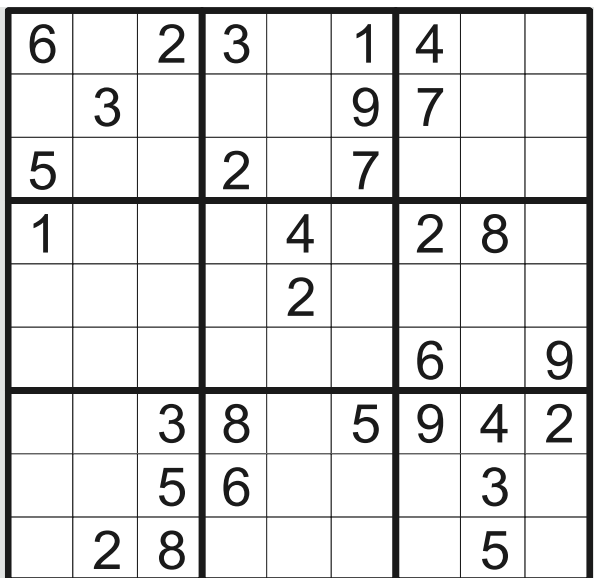

Na diagramie ujawniliśmy spółgłoski "D". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z pól z kropkami czytanych rzędami.

Zbiór dziesięciu przykazań; bushido dla samuraja; Guzowska, była pięściarka; georgia w ogrodzie; oczyszczona do czyszczenia; część wystawy lub sklepu; powieściowa córka Juranda ze Spycho-wa; czwarta litera alfabetu greckiego; wynik dodawania; autograf, parafka na dokumencie; rewanż, zemsta; profesor z "Ferdynand" Gombrowicza; graficzny symbol państwa; strój do spania; osoba łącząca się z duchami; i Mars, i Jowisz; deszczowa nawałnica; wyspa z Gunungsitol; wypełniona staje się pierzyną lub poduszką; wysoki budynek na osiedlu; do butów lub do zębów; kartka od listo-nosza; inaczej gangrena; drobny szcze-gół; okres egzaminów na uczelni; mias-to z zakładami "Łucznik"; wywar z ziół, herbatka; drobne skałczenie, zdraś-nięcie; dziesięć kłesk egipskich; grecka muza poezji miłosnej; materiał garncar-ski; krwionośny w organizmie; właści-cieli gospodarstwa na Podhalu; schabo-wy na obiad; mała Kazimiera; polecony lub gończy; dzwonek w kartach; nadaw-cy lub zwrotny na kopercie; inaczej uz-brojenie, broń; Adrianna dla najbliż-szych; "... Gynt", książka Henrika Ibse-na; poślubienie kogoś, małżeństwo da-wniej; religia muzułmanów.

OLSZTYŃSKA
 ROZRYWKĄ

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

WYKREŚLANKA: poniżej ukryliśmy 20 nazw państw afrykańskich. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Algier, Malawi, Benin, Czad, Egipt, Gabon, Gambia, Gwinea, Kenia, Kongo, Libia, Mali, Niger, Sudan, Togo, Tunezja, Uganda, Zambia, Etiopia, Ghana

